Kl. 08:00

10. møde

Fredag den 30. oktober 2026 kl. 8.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 51:
Forslag til lov om ændring af lov om sundhedsvæsenet på Færøerne. (Udvidelse af hjemmestyrets muligheder for at fastsætte regler om adgangen til ydelser i sundhedsvæsenet på Færøerne).
Af sundhedsministeren (Ida Auken).
(Fremsættelse 08.10.2026).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 53:
Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og forskellige andre love. (Ny model for specialeplanlægning, ny afregningsordning i forbindelse med etablering af sundheds- og omsorgspladser, regionale kompetencer til at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløb m.v.).
Af sundhedsministeren (Ida Auken).
(Fremsættelse 08.10.2026).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 54:
Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Anvendelse af beskyttelseshandsker på inhabile patienter ved somatisk behandling m.v.).
Af sundhedsministeren (Ida Auken).
(Fremsættelse 08.10.2026).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 5:
Forslag til lov om ændring af SU-loven. (Forhøjelse af SU-fribeløbet for uddannelsessøgende på ungdomsuddannelser og opretholdelse af bemyndigelse til at fastsætte regler om, at uddannelser i visse lande ikke kan godkendes til SU).
Af forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund).
(Fremsættelse 07.10.2026).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 67:
Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø og lov om kemikalier. (Nedlæggelse af Produktregisteret).
Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).
(Fremsættelse 08.10.2026).

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Mødet er åbnet.

Inden dagens dagsorden er der en række meddelelser.

Fra Venstres folketingsgruppe er der modtaget meddelelse om, at medlem af Folketinget Preben Bang Henriksen pr. 27. oktober 2026 ikke længere er medlem af Venstres folketingsgruppe.

Hr. Preben Bang Henriksen står herefter uden for grupperne.

Fra Caroline Stage (M), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at hun fra og med den 1. november 2026 atter kan give møde i Tinget.

Susan Kronborgs (M) hverv som midlertidigt medlem af Folketinget, som stedfortræder for Caroline Stage (M), ophører derfor fra nævnte dato at regne.

Da Susan Kronborg (M) er 1. stedfortræder for Moderaterne i Østjyllands Storkreds, er hun berettiget til at fortsætte som midlertidigt medlem i anledning af den orlov, der den 3. september 2026 er meddelt Christina Egelund (M), hvilket hun har erklæret sig villig til.

Herefter ophører fra den 1. november 2026 at regne Sten Larsens (M) hverv som midlertidigt medlem i anledning af Christina Egelunds (M) orlov.

Fra statsministeren har jeg modtaget brev om, at det efter statsministerens indstilling ved kongelig resolution af 27. oktober 2026 blev bestemt

at afskedige i nåde by-, land- og transportminister Signe Munk fra den hende hidtil betroede ministerstilling og at udnævne medlem af Folketinget Karina Lorentzen Dehnhardt til by-, land- og transportminister.

Meddelelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. nedenfor).

[»Folketingets formand

Efter min indstilling er det ved kongelig resolution af 27. oktober 2026 besluttet,

at afskedige i nåde by-, land- og transportminister Signe Munk fra den hende hidtil betroede ministerstilling,

og at udnævne medlem af Folketinget Karina Lorentzen Dehnhardt til by-, land- og transportminister.

Jeg tillader mig at anmode formanden om at underrette Folketinget herom.

Sign.: Mette Frederiksen
/Sofie Gall Sandager«].

I dag bliver der fremsat følgende beslutningsforslag:

Katrine Daugaard (LA) og Alex Vanopslagh (LA):

Beslutningsforslag nr. B 40 (Forslag til folketingsbeslutning om ligestilling af zoologiske anlæg og akvarier med museer i forhold til lønsumsafgift).

Jacob Harris (UFG) og Cecilie Liv Hansen (UFG):

Beslutningsforslag nr. B 41 (Forslag til folketingsbeslutning om fri adgang til egen pensionsopsparing).

Helena Artmann Andresen (LA), Josephine Alstrup Kofod (DF), Lise Bertelsen (KF) og Marlene Harpsøe (DD):

Beslutningsforslag nr. B 42 (Forslag til folketingsbeslutning om at opdatere skolesikkerhedsberedskabsplanerne og udarbejde undervisningsforløb om Muhammedkrisen til brug i undervisningen i folkeskolen).

Kim Edberg Andersen (DD) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. 43 (Forslag til folketingsbeslutning om ret til hjemtransport af afdøde patienter fra hospital til bopælskommune).

Desuden er der ønske om at stille følgende forespørgsler:

Malte Larsen (DF) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 3 (Hvordan forholder regeringen sig til udmeldingen fra præsidenten for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Mattias Guyomar, der modsiger regeringens påståede forventning om en lempelse af Menneskerettighedsdomstolens fremadrettede udvisningspraksis i kølvandet på Chişinău-erklæringen, og hvordan vil regeringen sikre, at kriminelle udlændinge fremover udvises konsekvent ved 1 års fængsel, hvis Menneskerettighedsdomstolen ikke ændrer praksis?).

Elise Sydendal (ALT) og Anna Bjerre (ALT):

Forespørgsel nr. F 4 (Hvordan forholder regeringen sig til de mange planer om etablering af datacentre i Danmark, herunder at deres omfattende energi- og ressourceforbrug risikerer at underminere den grønne omstilling, hvordan vil regeringen sikre, at nye datacentre imødekommer reelle samfundsmæssige behov for digital infrastruktur, og vil regeringen tage initiativ til en national strategi, der bl.a. sikrer hensynet til klima, miljø, elforsyning og lokalsamfundenes indflydelse?).

Karina Adsbøl (DD) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 5 (Hvordan vil regeringen sikre, at Familieretshuset lever op til intentionerne bag den familieretlige reform fra 2019, når der fortsat rejses alvorlig kritik af lange sagsbehandlingstider, mangelfuld sagsoplysning, utilstrækkelig faglig kvalitet, forældrefremmedgørelse og svigtende retssikkerhed for børn og forældre?).

Marlene Harpsøe (DD) og Jens Henrik Thulesen Dahl (DD):

Forespørgsel nr. F 6 (Hvad kan ministrene oplyse om omfanget af underernæring og ernæringsrisiko blandt ældre, og hvilke initiativer vil regeringen iværksætte for at forebygge underernæring og sikre, at flere ældre får den nødvendige ernæringsindsats og støtte?).

Beslutningsforslagene og forespørgslerne kan findes på www.folketingstidende.dk.

Medlemmer af Folketinget Susie Jessen (DD) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende lovforslag tilbage:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Tildækningsforbud på uddannelsessteder).
(Lovforslag nr. L 41).

Er der nogen i salen, der ønsker at optage forslaget?
Det er ikke tilfældet, og derfor er det bortfaldet.

Det første punkt på dagsordenen er:
1) 1. behandling af lovforslag nr. L 51:
Forslag til lov om ændring af lov om sundhedsvæsenet på Færøerne. (Udvidelse af hjemmestyrets muligheder for at fastsætte regler om adgangen til ydelser i sundhedsvæsenet på Færøerne).
Af sundhedsministeren (Ida Auken).
(Fremsættelse 08.10.2026).

Kl. 08:03

Forhandling

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Jeg åbner forhandlingen og giver derfor ordet til vores første ordfører. Det er hr. Thomas Klimek fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 08:03

(Ordfører)
Thomas Klimek (S):
Tak for det, formand. I Socialdemokratiet mener vi, at rigsfællesskabet skal bygge på respekt, ligeværdighed og tillid. Det gælder naturligvis også, når vi taler om sundhedsvæsenet og om Færøernes mulighed for selv at træffe beslutninger på et område, der har stor betydning for den enkelte borger.

Med det lovforslag, vi behandler i dag, tager vi et lille, men vigtigt skridt i den retning. Vi giver Færøernes hjemmestyre større frihed til selv at fastsætte reglerne for, hvem der har adgang til sundhedsydelser på Færøerne. Det betyder, at færingerne fremover kan tilpasse reglerne til deres egne behov uden først at skulle omkring Folketinget. Det synes vi i Socialdemokratiet både er fornuftigt og naturligt, for selvfølgelig skal Færøerne have mulighed for at indrette deres sundhedsvæsen på en måde, der passer til færøske forhold.

Men selvbestemmelse og fællesskab er jo ikke hinandens modsætninger – tværtimod. Derfor er det også vigtigt, at lovforslaget fastholder princippet om gensidighed i adgangen til sundhedsydelser på tværs af rigsfællesskabet. Borgere fra Danmark og Grønland skal fortsat kunne få adgang til sundhedsydelser på Færøerne på tilsvarende vilkår, som færøske borgere har under ophold i Danmark og i Grønland. Det er et vigtigt princip, som understreger vores samhørighed.

Dertil finder vi i Socialdemokratiet, at der er en særlig grund til at glæde sig over, at lovforslaget allerede er blevet enstemmigt vedtaget i det færøske Lagting. Det er et klart udtryk for, at vi her i dag imødekommer et bredt forankret færøsk ønske, og det bør vi naturligvis lytte til.

Socialdemokratiet støtter derfor lovforslaget. Og så skal jeg også lige her til sidst sige noget, inden jeg slipper den her talerstol for allerførste gang. Som gode kolleger på en arbejdsplads hjælper man jo hinanden, så jeg har lovet ordførerne for henholdsvis Enhedslisten og Alternativet at nævne, at de også støtter lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 08:05

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak og tillykke med debuten til hr. Thomas Klimek – tak for det – og går således videre til Socialistisk Folkepartis ordfører, som er fru Lise Müller.

Kl. 08:06

(Ordfører)
Lise Müller (SF):
Tak for ordet, formand. Med dette lovforslag udvider vi Færøernes selvbestemmelse. For SF er det afgørende, at vi har et stærkt og ligeværdigt rigsfællesskab, og når Færøerne ønsker mere politisk selvbestemmelse til at fastsætte regler i deres eget sundhedsvæsen, så skal vi selvfølgelig skabe rammerne for det. Det er det rigtige at gøre.

Derfor er ophævelsen af § 2 i lov om sundhedsvæsenet på Færøerne et godt skridt på vejen. Det færøske hjemmestyre får bl.a. friheden til selv at fastsætte regler for adgangen til sundhedsydelser og friheden til at regulere på sundhedsområdet uden at skulle inddrage Folketinget. For når det handler om den færøske befolkning og den færøske sundhed, ved Færøerne bedst.

Samtidig er vi i SF glade for, at lovforslaget forudsætter gensidig adgang til sundhedsvæsenet på tværs af rigsfællesskabets lande. Vi skal fortsat værne om samhørigheden i rigsfællesskabet, og derfor vil det gavne alle borgere at have lige adgang til sundhedsydelser, uanset hvor i rigsfællesskabet man opholder sig.

For selvbestemmelse og samhørighed er ikke modsætninger. De er begge afgørende for et stærkt rigsfællesskab, og derfor støtter SF lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 08:07

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Der er heller ikke her anmodninger om korte bemærkninger, så vi siger tak til SF's ordfører og går videre til Venstres ordfører, som er hr. Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

Kl. 08:07

(Ordfører)
Christoffer Aagaard Melson (V):
Tak for det. Et vigtigt og gensidigt samarbejde inden for rigsfællesskabet er vigtigt for Venstre og noget, vi prioriterer. Derfor har vi selvfølgelig også haft en dialog i forhold til den her sag. Vi synes, det er helt oplagt, at Færøerne i forhold til de kompetencer, der er udviklet, tager et større ejerskab, med hensyn til hvad der er de rigtige beslutninger på Færøerne for sundhedsvæsenet.

Derfor bakker vi også hundrede procent op om det her lovforslag, som sikrer, at man har større indflydelse på, hvad det er, der foregår i det færøske sundhedsvæsen lokalt. Vi er selvfølgelig også stadig glade for, at det her samarbejde på tværs og de gensidige forpligtelser fortsætter.

Med de ord kan jeg sige, at vi bakker hundrede procent op om lovforslaget. Jeg har også lovet at hilse fra Sambandsflokkurin, som desværre er forhindret i at være her i dag på grund af sygdom. De bakker også hundrede procent op om lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 08:08

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så Venstres ordfører er fritaget. Jeg ser ingen ordfører fra hverken Dansk Folkeparti eller Liberal Alliance, så vi går derfor videre til Moderaternes ordfører, som er fru Susan Kronborg. Værsgo.

Kl. 08:09

(Ordfører)
Susan Kronborg (M):
Mange tak, formand. Med dette forslag efterkommer vi et af det færøske landsstyres ønsker. L 51 handler nemlig om at give Færøernes hjemmestyre mulighed for selv at fastsætte nærmere regler om adgangen til ydelser i det færøske sundhedsvæsen. Sådan kan der tages hensyn til de særlige ønsker, behov og forhold, som gør sig gældende på Færøerne, herunder muligheden for at fastsætte nærmere regler om den persongruppe, der skal have adgang til ydelser i det færøske sundhedsvæsen. Det var ordene herfra.

Kl. 08:09

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for dem. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, og vi går videre til Det Konservative Folkepartis ordfører, som er hr. Rune Kristensen. Værsgo.

Kl. 08:09

(Ordfører)
Rune Kristensen (KF):
Tak for ordet, hr. formand. Med dette lovforslag tager vi endnu et skridt i retning af at give Færøerne en større frihed til selv at bestemme over egne forhold, og det er en udvikling, som vi i Det Konservative Folkeparti bakker op om. Helt konkret går lovforslaget ud på at give de færøske myndigheder en større kompetence til selv at kunne fastsætte reglerne for, hvem der har adgang til ydelser i det færøske sundhedsvæsen. Det er måske ikke et forslag, der vil trække de store overskrifter, men det er et forslag, som faktisk bygger på nogle ret vigtige principper – principper om selvbestemmelse, ansvar og gensidig respekt. Det er principper, som vi Konservative lægger stor vægt på. For os handler det grundlæggende om, at beslutninger skal træffes så tæt på borgerne som muligt, og når Færøerne selv har ansvaret for sundhedsvæsenet, er det også naturligt, at færingerne selv kan fastsætte reglerne for adgangen til det; det er sund fornuft. Men forslaget handler også om noget større. Det handler nemlig om vores rigsfællesskab, og da det her er min første ordførertale som ordfører for Færøerne, vil jeg benytte lejligheden til lige at sige et par ord om Færøerne og det fællesskab, vi er en del af.

Jeg har selv et ganske særligt forhold til Færøerne. Min hustru er nemlig færing. Vi kommer derfor jævnligt på Færøerne, og jeg bliver hver eneste gang mindet om, hvor fantastisk et samfund Færøerne er. Åbenlyst for enhver er, at det er et meget smukt land, men det er også et samfund med en meget stærk kultur, nogle stolte traditioner, en imponerende virkelyst og en befolkning, der i den grad tager ansvar for egen fremtid. Det er noget, jeg har enormt stor respekt for, og det er også noget, vi kan lære af i Danmark. For selv om Færøerne er et lille samfund målt på indbyggertal, er det bestemt ikke et lille samfund, når det kommer til ambitioner, handlekraft og evnen til at skabe resultater. Det ser vi ikke mindst i det færøske erhvervsliv, hvor man i generationer har formået at skabe stærke virksomheder, arbejdspladser og vækst under nogle betingelser, der ikke altid har været lige nemme. Faktisk har Færøerne et større bnp pr. indbygger, end vi har her i Danmark. Det er imponerende, og som konservativ erhvervsordfører har jeg stor respekt for den virkelyst.

Så mener jeg også, at vi skal værne om rigsfællesskabet, ikke fordi vi skal være ens, men fordi vi står stærkere, når vi respekterer

hinandens forskelligheder og samtidig holder fast i det, der binder os sammen. Danmark, Færøerne og Grønland har brug for hinanden, og så er det bare vigtigt, at rigsfællesskabet naturligvis ikke bliver en spændetrøje. Det skal være et fællesskab, der bygger på netop respekt, tillid og frivillighed, og større færøsk selvbestemmelse betyder ikke et svagere rigsfællesskab, tværtimod. Jeg tror på, at et fællesskab bliver stærkere, når det bygger på gensidig respekt og viljen til at give hinanden frihed og ansvar.

Når det så kommer til det her konkrete lovforslag, er det også vigtigt, at vi sikrer, at der er gode og gensidige vilkår for borgere på tværs af rigsfællesskabet. Det gælder også adgangen til sundhedsydelser. Derfor er det også positivt, at det her lovforslag bygger på forudsætningen om gensidighed i adgangen til sundhedsvæsenet mellem Danmark, Færøerne og Grønland. Lovforslaget er desuden fremsat efter ønske fra færøsk side og er blevet enstemmigt vedtaget i Lagtinget. Det understreger derfor, at vi her imødekommer et færøsk ønske om at tage større ansvar, og det skal vi naturligvis respektere. Derfor kan Det Konservative Folkeparti støtte forslaget. Tak for ordet.

Kl. 08:13

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger. Vi har fået en hilsen fra Enhedslisten og går derfor videre til den næste ordfører i ordførerrækken. Det er Danmarksdemokraternes hr. Mads Fuglede. Værsgo.

Kl. 08:14

(Ordfører)
Mads Fuglede (DD):
Tak for ordet. Forslaget går kort fortalt ud på, at Folketinget giver Færøernes hjemmestyre mulighed for selv at fastsætte regler om adgang til ydelser i det færøske sundhedsvæsen. Forslaget kommer efter en anmodning fra det færøske hjemmestyre og vil give større selvbestemmelse og frihed til selv at fastsætte regler om, hvilke persongrupper der skal have adgang til ydelser i det færøske sundhedsvæsen. Der bliver en gensidighed i adgangen til sundhedsvæsenet på tværs af rigsfællesskabet, så borgere i Danmark og Grønland også har adgang til sundhedsydelser på Færøerne, når de opholder sig der, ligesom færinger har adgang til sundhedsydelser i Danmark og Grønland.

Der er ikke nogen penge direkte i det her forslag, så da ønsket om ændringer kommer fra Færøerne selv, støtter Danmarksdemokraterne forslaget.

Kl. 08:14

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Ligeledes her er der ikke ingen korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken og denne gang til hr. Stinus Lindgreen fra Radikale Venstre.

Kl. 08:15

(Ordfører)
Stinus Lindgreen (RV):
Tak for ordet, formand. Som det allerede er blevet nævnt indtil flere gange, bygger lovforslaget her på et stærkt ønske fra Færøernes selv og er allerede enstemmigt vedtaget i det færøske Lagting. Lovforslaget går ud på at give færøske myndigheder retten til selv at bestemme, hvem der skal have adgang til sundhedsydelser eller forebyggende indsatser rettet mod børn og unge på Færøerne uden at involvere danske myndigheder eller det danske Folketing. Det er et klogt princip, som vi selvfølgelig bør efterkomme fra det danske Folketings side.

Det understøtter også en vigtig del omkring samhørighed, som allerede er nævnt, nemlig at alle borgere i rigsfællesskabet har adgang til sundhedsydelser i hele rigsfællesskabet, uanset hvor man opholder sig. Det er også et klogt princip, og i Radikale Venstre bakker vi op om lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 08:15

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er ingen korte bemærkninger, så vi går videre. Vi har modtaget en hilsen fra Alternativet og går nu videre til Borgernes Parti ved hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 08:15

(Ordfører)
Lars Boje Mathiesen (BP):
Tak, formand. Jeg skal gøre det kort. Borgernes Parti kan støtte forslaget. Generelt set har vi et princip om, at hvis Grønland eller Færøerne ønsker at hjemtage nogle områder, er vi som udgangspunkt altid positive omkring det og bakker som princip op om Færøernes ønske også omkring det her punkt.

Og så kan jeg ikke lade være med at bruge hver eneste anledning, jeg får til det, når der er en repræsentant for regeringen, til at sige: Få nu presset på, så Færøerne kan få lov til at komme med til OL, hvis de kvalificerer sig til håndbold. Det *skal* vi altså kunne, og vi *skal* tage den kamp for Færøerne, så de også kommer dertil. Jeg benytter enhver anledning, jeg kan få lov til, for at presse på for det. Tak.

Kl. 08:16

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Vi går lige tilbage i ordførerrækken, fordi vi har fået en repræsentant fra Liberal Alliance. Så hr. HP Beck, talerstolen er Deres.

Kl. 08:16

(Ordfører)
HP Beck (LA):
Tak, og jeg beklager forsinkelsen og rækkefølgen her, minister. Jeg skal gøre det ganske kort. Fra Liberal Alliances side er det sådan, at vi meget gerne støtter det her forslag. Det er jo noget, der også har været behandlet på Færøerne, og vi synes, det er et naturligt skridt i Færøernes videre vej til endelig selvstændighed. Så der er ingen problemer herfra. Vi støtter fuldhjertet op om forslaget. Tak.

Kl. 08:17

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Og da jeg ikke har set nogen ønske ordet som hverken privatist eller folk uden for grupperne, så giver vi nu ordet til sundhedsministeren. Værsgo.

Kl. 08:17

Sundhedsministeren (Ida Auken):
Tak, formand. Mange tak, og tak for ordet. Det er jo et kort og ligetil lovforslag, som vi behandler i dag. Med lovforslaget ophæves § 2 i lov om sundhedsvæsenet på Færøerne. Det gør det både hurtigere og lettere for Færøernes hjemmestyre at regulere, hvem der har adgang til sundhedsydelser på Færøerne, uafhængigt af danske myndigheder og uden fremover at skulle inddrage Folketinget. Hjemmestyret vil få øget selvbestemmelse til at kunne fastsætte regler om f.eks. adgangen til Færøernes sygehusvæsen eller kommunelægen eller til forebyggende sundhedsordninger for børn og unge.

Det har været et tydeligt ønske fra Færøernes side at øge fleksibiliteten til at regulere på området, og det ønske vil regeringen meget gerne imødekomme. For regeringen er stærkt optaget af at sikre et godt og ligeværdigt samarbejde inden for rigsfællesskabet med plads til at øge hjemmestyrets frihed til at regulere rammerne for sit eget sundhedsvæsen. Samtidig understøtter lovforslaget samhørigheden mellem rigsfællesskabets lande.

Med lovforslaget er det forudsat, at der sikres gensidighed i adgangen til sundhedsvæsenet på tværs af rigsfællesskabet. Det vil sige, at der skal være gensidig og lige adgang til sundhedsvæsenets ydelser landene imellem. Herved skal det sikres, at borgere med bopæl i Danmark eller i Grønland har lige adgang til ydelser i sundhedsvæsenet på Færøerne, som personer med bopæl på Færøerne har, når de opholder sig i Danmark eller i Grønland. Det er til gavn for alle borgere i rigsfællesskabet.

Lovforslaget har inden fremsættelsen i Folketinget allerede været igennem en lovproces på Færøerne, som flere af ordførerne nævnte, og lovforslaget blev enstemmigt vedtaget i det færøske lagting. Jeg håber derfor også, at Folketinget vil tage godt imod forslaget og lytte til de færøske ønsker. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen og står til rådighed, hvis udvalget måtte have spørgsmål undervejs.

Kl. 08:19

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Der er ingen, der har anmodet om korte bemærkninger, så tak til ministeren.

Dermed er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at vi henviser lovforslaget til Færøudvalget. Hvis der ikke er nogen, der gør indsigelser, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:
2) 1. behandling af lovforslag nr. L 53:
Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og forskellige andre love. (Ny model for specialeplanlægning, ny afregningsordning i forbindelse med etablering af sundheds- og omsorgspladser, regionale kompetencer til at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløb m.v.).
Af sundhedsministeren (Ida Auken).
(Fremsættelse 08.10.2026).

Kl. 08:19

Forhandling

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Den første, der får ordet, er Socialdemokratiets ordfører, hr. Thomas Monberg. Værsgo.

Kl. 08:19

(Ordfører)
Thomas Monberg (S):
Kære formand, kære kollegaer. Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg afløser for vores sundhedsordfører i dag, og det er ikke et område, jeg er så dybt inde i, så det kan godt ske, at jeg måske bliver svar skyldig til nogle, men det vil jeg gerne følge op på efterfølgende.

Når vi i Socialdemokratiet arbejder for at forandre det danske sundhedsvæsen, er det med det helt grundlæggende mål, at alle danskere skal have adgang til et godt og sammenhængende sundhedsvæsen, uanset hvor i landet de bor, og uanset hvilke ressourcer de har. Det er også den ambition, der ligger bag den store sundhedsreform. Med det lovforslag, vi behandler i dag, tager vi endnu et vigtigt skridt i arbejdet med at føre reformen ud i livet.

Det er et lovforslag med flere forskellige elementer. Nogle af dem kan måske lyde lidt tekniske, men bag de tekniske bestemmelser ligger nogle konkrete forbedringer for patienterne. Fra den 1. januar 2027 overtager regionerne ansvaret for sundheds- og omsorgspladserne. Det er pladser til borgere, som ikke længere har behov for at være indlagt på et sygehus, men som stadig har brug for en sundhedsfaglig indsats, før de kan komme hjem til dem selv.

Sundheds- og omsorgspladserne skal sikre, at det er et trygt og sammenhængende tilbud, og det skal ikke være økonomiske diskussioner mellem kommuner og regioner, der afgør, hvordan borgernes videre forløb bliver.

Derfor indeholder lovforslaget en ny afregningsordning, som skal understøtte gode overgange og sikre, at borgerne ikke opholder sig unødigt længe på en sundheds- og omsorgsplads. Lovforslaget sikrer også, at regionerne får de nødvendige muligheder for at håndtere lægemidler på sundheds- og omsorgspladserne og ved opstart af behandlingen i akutsygeplejen. Det er nødvendigt, hvis reformen skal fungere i praksis.

Vi har i mange år haft en udfordring med at sikre tilstrækkelig god fordeling af læger på tværs af landet. Derfor er det vigtigt, at en større del af den lægelige videreuddannelse fremover kan foregå uden for de største byer. Uddannelsesstedet kan have betydning for, hvor læger senere vælger at arbejde. Med dette lovforslag får regionerne en tydeligere kompetence til at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløbene. Det er en fornuftig ændring, synes vi. Regionerne har ansvaret for at drive sygehusene og et indgående kendskab til, hvor behovet er størst.

Den nuværende specialeplanlægning har været med til at sikre fagligt stærke miljøer og høj kvalitet. Det skal vi holde fast i, men sundhedsvæsenet har udviklet sig betydeligt gennem de sidste 20 år. Der er kommet nye behandlingsmetoder, ny teknologi og stærkere faglige miljøer på vores sygehuse. Derfor giver det god mening, at der ses på, om rammerne kan blive mere fleksible.

Med lovforslaget får regionerne mulighed for selv at beslutte, hvilke af deres sygehuse der skal varetage de såkaldte landsdelsfunktioner. Dette skal fortsat ske inden for Sundhedsstyrelsens faglige krav, og Sundhedsstyrelsen vil fortsat have ansvaret for godkendelsen af de højt specialiserede funktioner. Vi skal nemlig finde den rigtige balance. Vi skal fastholde den høje kvalitet i behandlingen, men også sikre, at vores sygehusvæsen kan tilpasse sig nye behov og udnytte den kapacitet, der findes.

For patienterne har ikke glæde af et system, der er så ufleksibelt, at det skaber unødige ventetider. Sundhedsreformen handler om mennesker og deres tryghed i vores sundhedssystem. Det er meget vigtigt for Socialdemokratiet, at du kan få den behandling, du har brug for. Derfor støtter Socialdemokratiet lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 08:23

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Thomas Monberg og går videre til Socialistisk Folkepartis ordfører, som er fru Lise Müller. Værsgo.

Kl. 08:23

(Ordfører)
Lise Müller (SF):
Tak for ordet, formand. Et velfungerende sundhedsvæsen kræver et velfungerende samarbejde i vores kommuner og regioner, og netop dette samarbejde skal vi være stolte af i Danmark. Men vi skal også blive ved med at udvikle og forbedre det med omtanke. Dette gælder ikke mindst ansvarsfordelingen af sundhedsopgaver og sammenhængen mellem vores forskellige sundhedstilbud. For borgerne skal kunne stole på, at der bliver taget hånd om dem, uanset hvor i sundhedsvæsenet de befinder sig. Med dette lovforslag fortsætter vi udmøntningen af den nye sundhedsreform. Det er et stort og vigtigt arbejde, hvor vi sikrer, at de forskellige dele af reformen kan implementeres ordentligt og kommer både patienter og sundhedsansatte til gavn.

Først og fremmest lægger lovforslaget op til en ny afregningsordning for sundheds- og omsorgspladser. Det skal understøtte mere sammenhængende patientforløb, når regionerne fra årsskiftet overtager ansvaret for at tilbyde midlertidige ophold på sundheds- og omsorgspladser. Hertil foreslås det også, at regionerne får mulighed for at håndtere medicin til behandling af borgere på de midlertidige døgnpladser. For SF er det afgørende, at afregningsordningen understøtter en tryg overgang mellem sundhedstilbuddene, så den enkelte patient får den nødvendige omsorg og behandling, også når en sygehusindlæggelse ikke længere er nødvendig. Det er også vigtigt, at vi sikrer adgangen til sundhedsfaglig lægehjælp i vores landdistrikter. Det har SF kæmpet for i mange år, og derfor er vi glade for, at dette lovforslag vil give regionsrådene større mulighed for at tilrettelægge og fordele uddannelsesforløb på den lægefaglige videreuddannelse. Samtidig lægger forslaget op til en ny model for specialeplanlægning. Regionerne vil få kompetencen til at fordele landsdelsfunktioner og dermed selv bestemme, hvilke af deres sygehuse der må varetage bestemte specialiserede behandlinger. Det skal bidrage til at gøre specialeplanlægningen mere fleksibel og gøre os i stand til at tackle kapacitetsudfordringer på vores sygehuse. På den måde bidrager vi til en mere ligelig fordeling af læger og behandlingsmuligheder på tværs af regionerne, og at borgere uden for de store byer også får bedre adgang til sundhedstilbud.

Samlet set kan disse tiltag være med til at forbedre patienters vej igennem sundhedsvæsenet og modvirke den geografiske ulighed i sundhed. Derfor støtter SF lovforslaget, og jeg skulle hilse fra Enhedslisten og Alternativet og sige, at det gør de også. Tak for ordet.

Kl. 08:25

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Lise Müller og går videre til Venstres ordfører, som er hr. Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

Kl. 08:26

(Ordfører)
Christoffer Aagaard Melson (V):
Tak for det. Tak for ordet. Med lovforslaget her tager vi endnu et skridt i forhold til udmøntningen af sundhedsreformen, hvor vi bl.a. giver regionerne større fleksibilitet i planlægningen af de specialiserede sygehusfunktioner. Det bakker vi op om i Venstre, for det er vigtigt, at vi har et sundhedsvæsen, der kan tilpasse sig de udfordringer, der opstår, og sikre, at patienterne får den rigtige behandling. Med lovforslaget får regionerne mulighed for selv at godkende og placere landsdelsfunktioner på deres egne sygehuse inden for de nationale faglige rammer, som Sundhedsstyrelsen fastsætter. Det synes vi i Venstre er en fornuftig ændring, som kan give regionerne større fleksibilitet i planlægningen.

Samtidig er og har det været vigtigt for os, at vi udnytter den samlede kapacitet i sundhedsvæsenet bedst muligt. Derfor er vi også glade for, at ministeriet efter høringen har ændret lidt i lovforslaget, så Sundhedsstyrelsen fortsat skal godkende landsdelsfunktionerne på private sygehuse. Vi har desuden været optaget af, hvornår Sundhedsstyrelsen kan pålægge regionerne at benytte privat kapacitet. Her har ministeriet præciseret, at det kan komme på tale, hvis regionerne står med kapacitetsudfordringer, som de ikke selv har en bæredygtig plan for at løse inden for en overskuelig tidshorisont. Vi kvitterer dermed for, at ministeriet lægger op til at fjerne ordet vedvarende fra bemærkningerne, som lidt gjorde det til en sætning, der gjorde det lidt usikkert, hvornår får patienterne kunne forvente der blev sat ind, hvis en region ikke selv kunne løse en kapacitetsudfordring. Det synes vi er positivt, og vi skal selvfølgelig sikre, at patienterne får gavn af den behandlingskapacitet, der står til rådighed.

Lovforslaget indeholder også nye regler om afregning og lægemiddelhåndtering i forbindelse med de kommende sundheds- og omsorgspladser. Det er en vigtig del af arbejdet med at skabe bedre sammenhæng mellem sygehuse og det nære sundhedsvæsen. Vi skal sikre, at patienter, som har brug for et midlertidigt ophold med sundhedsfaglig hjælp, får et godt og trygt tilbud, og her er det selvfølgelig afgørende, at der er klare rammer for både finansiering og håndtering af medicinen. Det er derfor nogle fornuftige ændringer, som kommer til at understøtte, at de nye opgaver kan fungere i praksis.

Endelig giver lovforslaget regionerne større ansvar for at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløb under den lægelige videreuddannelse. Det kan være med til at sikre en bedre geografisk fordeling af læger. Her har vi i Venstre også været optaget af, hvordan de private sygehuse kan bidrage til uddannelsesopgaven. Ministeriet har anerkendt, at der kan være et potentiale i et øget samarbejde mellem offentlige sygehuse og privathospitaler om uddannelse. Det er vi glade for. Vi havde gerne set, at muligheden blev tænkt endnu mere ind, og vi håber derfor, at man vil arbejde videre med det her område. For det giver god mening at se på, hvordan vi kan bruge kompetencerne i hele sundhedsvæsenet, når vi skal uddanne fremtidens læger.

Samlet set synes vi i Venstre, at lovforslaget indeholder en række fornuftige ændringer, som kan være med til at skabe mere fleksibilitet og et sammenhængende sundhedsvæsen. Vi er som sagt også glade for, at ministeriet har lyttet til høringssvarene undervejs og lavet de præciseringer og ændringer, jeg har nævnt. For vi skal jo vedvarende have fokus på, at vi bruger den samlede kapacitet i sundhedsvæsenet bedst muligt, uanset om det er offentligt eller privat, og at der er gode muligheder for at samarbejde aktørerne imellem, og det er noget, som vi også fremadrettet vil have fokus på fra Venstres side. Tak. Med de ord kan jeg sige, at vi bakker op om lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 08:29

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak til Venstres ordfører. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger. Vi går derfor videre til Dansk Folkepartis ordfører, som er hr. Jan Herskov. Værsgo.

Kl. 08:29

(Ordfører)
Jan Herskov (DF):
Jeg takker for ordet. I Dansk Folkeparti støtter vi op om, at regionerne får kompetencer til at godkende og inddrage de specialiserede hospitalsfunktioner, så de kan placeres på nogle regionale sygehuse og ikke kun ligge på de store universitetshospitaler. Det kan være med til at imødegå udfordringer med kapacitet og nedbringe ventetider og sikre, at borgerne ikke skal rejse unødvendigt langt for at få anden behandling. Samtidig skal kvaliteten og patientsikkerheden selvfølgelig være i orden. Det er vigtigt, at vi har et stærkt og nært sundhedsvæsen i hele Danmark og ikke kun omkring de store universitetshospitaler i de store byer.

I Dansk Folkeparti mener vi, at kommunerne skal sørge for at hjemtage borgere, der er færdigbehandlet på hospitalerne eller på de regionale sundheds- og omsorgspladser, når de af sundhedspersonalet vurderes klar til at komme hjem. Vi ved, at mange kommuner i dag allerede er presset og har udfordringer med at rekruttere personale, og med sundhedsreformen, hvor medarbejderne og opgaverne flyttes fra kommunerne til regionen, er det vigtigt, at vi ikke skaber nye udfordringer og problemer. Dansk Folkeparti bakker op om ordningen med tilretning af betalingen og afdragsordningen, men det er vigtigt, at syge og svækkede borgere ikke bliver sendt hjem til utilstrækkelig pleje, fordi kommunerne ønsker at undgå en økonomisk takst. For Dansk Folkeparti er budskabet: Et økonomisk incitament

kan være nødvendigt, men borgernes helbred, tryghed og værdighed skal altid være afgørende og komme først.

Med hensyn til lægemiddelhåndteringen ser vi positivt på forslaget om at give regionerne mulighed for at håndtere og rekvirere medicin til borgerne på sundheds- og omsorgspladser og i akutplejen. Det er både fornuftigt og nødvendigt, at regionerne får de rette muligheder for at sikre en hurtig og sammenhængende behandling. Men for Dansk Folkeparti er det helt afgørende, at patientsikkerheden er i orden, og at ansvaret for medicinhåndtering er klart placeret. Dansk Folkeparti er positive over for forslaget, og vi vil gerne arbejde videre med forslaget, inden vi tager endelig stilling til det.

Så er der spørgsmålet om tilrettelæggelse af den lægelige uddannelse. Dansk Folkeparti støtter den del af lovforslaget, som giver regionerne større indflydelse på planlægningen af lægernes uddannelse. For os er det afgørende, at vi får flere uddannelseslæger ud på de mindre sygehuse og væk fra de store universitetshospitaler. Det kan bidrage med en bedre rekruttering af speciallæger og ikke mindst en bedre lægedækning i de områder, hvor behovet er størst. Vi ved, at læger, der uddannes lokalt, får en større tilknytning til lokalområdet og derfor er tilbøjelige til at blive i området efter endt uddannelse. Det afgørende er ikke, hvem der fordeler uddannelsesstillingerne, men at flere læger rent faktisk bliver uddannet og lokalt efterfølgende arbejder i de dele af landet, hvor manglen er størst.

Derfor støtter Dansk Folkeparti lovforslaget, som det ligger. Tak for ordet.

Kl. 08:32

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak til ordføreren. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger. Jeg ser heller ingen ordfører fra Liberal Alliance. Hvis der skulle være en i hjørnerne, må vedkommende gerne give lyd. Der er ingen lyd, og vi går derfor videre til Moderaternes ordfører, hr. Sten Larsen. Værsgo.

Kl. 08:32

(Ordfører)
Sten Larsen (M):
Tak for ordet, formand. Som det sikkert allerede nu er klart, handler dette lovforslag om flere elementer, som alle er af forholdsvis teknisk karakter.

Den oprindelige specialeplan blev skabt ud fra princippet om, at øvelse gør mester. Så jo sjældnere end behandling gennemføres, desto færre steder skal den udføres. Dette princip skal naturligvis sammenholdes med, hvilke kompetencer der skal være til stede på behandlingsstedet. Samlet set har dette for patienterne været et klart kvalitetsforbedrende tiltag på hospitalerne.

Det vil fremadrettet fortsat være Sundhedsstyrelsen, der fastlægger rammerne for og godkender placeringen af lands- og landsdelsfunktioner, måske bedre kendt som højt specialiserede funktioner og regionsfunktioner, både på offentlige og private sygehuse. Sundhedsstyrelsen har også retten til at inddrage godkendelsen. Det nye er dog, at det er regionerne, der godkender landsdelsfunktioner på offentlige og regionale sygehuse, som også har retten til godkendelsen. Sundhedsstyrelsen kan i særlige tilfælde pålægge regionen at benytte privat kapacitet til varetagelse af en landsdelsfunktion, hvilket typisk vil være i tilfælde af helt særlige kapacitetsudfordringer.

Et andet element i lovforslaget handler om fastsættelse af takster for afregning mellem kommune og region i forhold til færdigbehandlede somatiske og psykiatriske patienter på hospitalerne samt opdaterede regler for medicinhåndtering. Her indgår også sundheds- og omsorgspladserne, som er overgået til regionerne, og hvor der også skal fastsættes en takst for færdigbehandling. Taksten vurderes i forhold til omkostningen for den pågældende seng og ventetiden i forhold til udskrivelse.

Endnu et element er den lægelige videreuddannelse, som er uddannelsen til speciallæge, efter at man er uddannet læge og har haft den kliniske basisuddannelse. Det har i mange år givet anledning til diskussioner om både antal og specielt den geografiske placering af disse stillinger. Det er derfor velkomment, at lovforslaget indeholder en ny regel om, at de regionale videreuddannelsesråd alene kommer med anbefalinger, men at det er op til regionsrådet at træffe afgørelse om geografisk fordeling og tilrettelæggelse af uddannelsesforløbene. Dette kan være med til at styrke en bedre geografisk fordeling af den lægelige videreuddannelse og forhåbentlig medvirke til at fastholde nyuddannede speciallæger i områder, der i dag har mange ubesatte speciallægestillinger og samtidig typisk også et kommende behov for et generationsskifte. Det er dog fortsat de regionale videreuddannelsesråd, der godkender uddannelsesafdelingerne, hvilket medvirker til fortsat at kunne sikre kvaliteten i uddannelsen.

Så Moderaterne kan uden problemer støtte lovforslaget.

Kl. 08:35

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Vi går herfra videre til Det Konservative Folkepartis ordfører, som er fru Charlotte Green. Værsgo.

Kl. 08:35

(Ordfører)
Charlotte Green (KF):
Tak for ordet. Dette lovforslag er en buket af regler, der skal følge sundhedsreformen på vej. Det er en stor reform, og i de kommende måneder vil vi se en lang række forslag som dette. Det er mest tekniske lovændringer, men formålet er at give Danmark et mere nært, lige og sammenhængende sundhedsvæsen. Det konkrete forslag i dag har fem underpunkter. Det første er, at regionsrådene i stedet for Sundhedsstyrelsen får mulighed for at beslutte, hvor landsdelsfunktionerne skal placeres på offentlige sygehuse i deres regioner. Det giver regionerne et større råderum for at bruge deres kapacitet bedst og med reformens formål om nærhed, lighed og sammenhæng for øje. Det håber jeg meget at regionerne vil tage godt imod.

Den anden del er lidt mere udfordrende. Den handler om de nye sundheds- og omsorgspladser, der erstatter de tidligere kommunale akutpladser. Formålet lige her er at lave en intern afregningsordning, så kommunerne skal betale, hvis regionen synes, at patienten er færdigbehandlet. Selvfølgelig skal der være en ordning, der giver kommunerne et incitament til at tage deres borgere tilbage, når de er færdigbehandlet, men i Det Konservative Folkeparti kommer vi til at følge udviklingen tæt. Vi har jo endnu ikke vedtaget, helt præcis hvilke patienter der skal ligge på sundheds- og omsorgspladserne, og indtil det er på plads, kan det være lidt risikabelt at vedtage både afregning og straf.

Så det kommer vi til at interessere os for i længere tid frem og se, om vi faktisk med det lovforslag i dag har fundet det gyldne snit med lige præcis de her beløb. Vores bekymring handler om, at hvis borgerne ligger så kort tid på sundheds- og omsorgspladserne, at de ikke er klar til at komme hjem og derfor skal på en kommunal plads, så er formålet med færre skift for de sårbare patienter jo ikke indfriet. Vi forventer os meget af sundhedsreformen, og derfor er vi selvfølgelig også tilsvarende bekymret for, om vi får de rigtige strukturer til at indfri disse løfter, eller om vi kommer til at justere dem igen.

Den tredje del handler om, at borgerne på sundheds- og omsorgspladserne skal have vederlagsfri medicin under opholdet. Det kunne man gøre på mange måder, og retningslinjerne giver jo også mulighed for at vælge private apoteker til levering. Regeringen har valgt, at det skal være muligt for sygehusapotekerne, og det er det, vi åbner med det her forslag. Det giver jo ikke nødvendigvis faglig mening, at al leverance skal være offentlig, så vi håber, at regionerne er åbne for at vælge det bedst mulige alternativ i de konkrete situationer.

Det næste emne er lægernes videreuddannelse. Her flyttes kompetencen fra det faglige råd til regionsrådet. Det er altid farligt at placere sådan nogle ting politisk, når man har faglige briller på, men heldigvis nedlægges de faglige råd ikke; de vil stadig kunne rådgive. For der er flere elementer i dette. Det, der giver god mening ved at politisere lægeuddannelsen her, er, at der kan lægges flere uddannelsesforløb på de sygehuse, som faktisk mangler læger. Ulempen er, hvis der så ikke er nogen læger til at uddanne de nye læger. Vi støtter forslaget her, men jeg håber rigtig meget, at regionsrådet vil tage det alvorligt og sikre sig, at vi ikke lader de unge læger i stikken uden nogen ældre læger til at uddanne dem. Jeg har selv stået i sådan nogle situationer, og det ønsker jeg faktisk ikke for fremtidens læger. Det var det, der fik mig til at gå ind i lægelig videreuddannelse i sin tid. Så jeg håber, at regionsrådene vil være deres opgave voksen og ikke lægge flere forløb ud, end der er uddannere til. Det er meget vigtigt.

Til gengæld ved vi også fra undersøgelser, at ligger uddannelsesforløbene på sygehuse uden for de største byer, er det langt mere sandsynligt, at lægerne bosætter sig der og bliver der. Så det er et centralt element i forhold til lægedækning i hele landet at få det her vedtaget, men det kræver altså stadig, at der er nogen til at uddanne folk. Den balance får regionsrådet ansvaret for. Jeg håber, de lever godt op til det. Endelig ligger der i forslaget en overgangsordning for kommunerne til afgivelse af opgaver til regionen, som jeg ikke har yderligere kommentarer til. Så Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget og ser frem til udvalgsbehandlingen, og så skulle jeg samtidig hilse fra Danmarksdemokraterne og sige, at de også støtter lovforslaget.

Kl. 08:39

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Mange tak for det. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger. Og da ordføreren har tilkendegivet en hilsen fra Danmarksdemokraterne, kan vi gå videre til Radikale Venstres ordfører, som er hr. Stinus Lindgreen.

Kl. 08:40

(Ordfører)
Stinus Lindgreen (RV):
Tak, formand. Lovforslaget her er jo endnu et i en perlerække af lovforslag, der udmønter sundhedsreformen, som vi vedtog for snart et par år siden. Det er jo en større omlægning af vores sundhedsvæsen, og derfor kommer der også endnu flere lovforslag for at udmønte hele den aftale, vi har lavet herinde.

Dette lovforslag handler om flere dele. Fra den 1. januar 2027 overtager vi ude i regionerne ansvaret for sundheds- og omsorgspladserne. Det er jo vigtigt, for det er en vigtig del af omstillingen til det nære sundhedsvæsen, hvor patienter, borgere, der stadig væk har brug for sundhedsfaglige ydelser og ikke er så dårlige, at det kræver en hospitalsindlæggelse, men er for dårlige til at være i eget hjem, skal placeres. Det bliver så de nye sundheds- og omsorgspladser, hvor der skal være sundhedsfaglig assistance til borgerne i en periode mellem hospital og eget hjem. I den sammenhæng er det jo vigtigt at sikre en ordentlig overgang, så man ikke bliver tabt mellem to stole. Og de smidige overgange understøttes bl.a. af den afregningsordning, som skal varetage overgangen fra hospital til en sundheds- og omsorgsplads, og det er det, der ligger i lovforslaget her.

Samtidig overtager regionerne også pr. 1. januar ansvaret for akutsygeplejen. Og lovforslaget her giver også regionerne mulighed for at varetage medicinsk behandling både på sundheds- og omsorgspladserne og ved opstart af behandling i akutsygeplejen. Begge dele må siges at være ret nødvendige for at sikre en god behandling af borgerne.

En anden del af sundhedsreformen er jo at sikre en ordentlig lægedækning i hele landet og understøtte faglige miljøer i alle dele at Danmark. Og med lovforslaget her giver vi regionerne mulighed for at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløb under den lægelige videreuddannelse. Det er et vigtigt redskab for at sikre, at der er gode lægefaglige miljøer i hele landet – en vigtig del af sundhedsreformen.

Vi følger også op på en ny model for specialeplanlægningen for første gang i 20 år, hvor vi med lovforslaget giver regionerne kompetencen til selv at bestemme, hvor, altså på hvilke hospitaler, de skal placere det, man kalder landsdelsfunktioner, altså komplicerede, specialiserede behandlinger, som tidligere var noget, der blev varetaget af Sundhedsstyrelsen. Det skal selvfølgelig stadig leve op til de krav, der bliver stillet af Sundhedsstyrelsen, men man giver altså kompetencen til regionerne, som kan placere det der, hvor det giver bedst mening, hvilket selvfølgelig følger af, at vi jo inden for de næste par år vil se flere og flere af de såkaldte supersygehuse blive færdigbygget. Så det er jo klogt, at vi nu giver regionerne mulighed for at fordele disse specialer rundtomkring i landet. Det er stadig Sundhedsstyrelsen, der har ansvaret for placeringen af de højest specialiserede behandlinger.

Alt det her er vigtigt for at sikre faglige miljøer med den bedste behandling for borgere i hele landet, og Radikale Venstre støtter naturligvis lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 08:43

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger. Vi har modtaget en hilsen fra Alternativet og kan således gå videre til det sidste parti i talerrækkefølgen, som er Borgernes Parti, ved hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 08:43

(Ordfører)
Lars Boje Mathiesen (BP):
Tak, formand. Der er tale om endnu en sundhedsreform. Jeg tror, det er vigtigt, at man husker, at det med reformer nogle gange kan være for meget, fordi man har et politisk ønske om, at nu skal der ske noget nyt, uden at der er behov for det. Andre gange er det, fordi vi har et sundhedsvæsen, som konstant udvikler sig i takt med den teknologiske udvikling, og i takt med at borgerne får nye behov. Og det synes jeg faktisk at den her sundhedsreform er et større bevis på, altså at reformer nogle gange er nødvendige for, at vi kan tilpasse sundhedssystemet til den virkelighed og til den moderne verden, som vi står i.

Jeg tror også, det er det lovforslag, som har haft det længste høringssvar, jeg nogen sinde har beskæftiget mig med. Der er over 220 siders høringssvar, hvor 85 forskellige institutioner har afgivet høringssvar til det her. Og når man læser sådan ned i det, synes jeg også, at man må erkende, at der er en udstrakt bekymring derude. Det tror jeg er meget vigtigt, og jeg hører også, at ministeren tager det ad notam og inddrager og også allerede har lyttet til nogle af høringssvarene. For det er jo klart, at når man laver reformer for stort et område og går ind og piller ved så mange af de centrale grundpiller, som vi har haft i sundhedssystemet, og får ændret de ting, så vil der være bekymringer omkring de ting. Så det er jeg glad for man tager med i det videre arbejde.

Borgernes Parti kan grundlæggende støtte forslaget. Vi har en enkelt bekymring omkring det med, at man rykker nogle ting fra det private apoteksvæsen i forbindelse med det, så det vil vi stille et par spørgsmål om. Tak for ordet.

Kl. 08:44

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger. Der er heller ingen privatister, der har anmodet om ordet. Det afslutter partiernes talerrække, og vi kan derfor gå til sundhedsministeren. Værsgo.

Kl. 08:45

Sundhedsministeren (Ida Auken):
Tak for ordet, og tak til ordførerne for jeres indlæg og bemærkninger. Med det lovforslag, vi behandler i dag, tager vi endnu et vigtigt skridt i udmøntningen af sundhedsreformen. De enkelte elementer kan måske virke tekniske, men tilsammen er de helt centrale i forhold til at føre reformen ud i livet. Fra 1. januar 2027 overtager regionerne ansvaret for at tilbyde midlertidigt ophold på sundheds- og omsorgspladser. Pladserne er målrettet borgere, som har behov for en sundhedsfaglig indsats, der ikke kræver sygehusindlæggelse, men heller ikke kan varetages i borgerens eget hjem. Med andre ord skal pladserne sikre, at man ikke falder mellem to stole eller to myndigheder.

Med lovforslaget etablerer vi en ny afregningsordning, der skal understøtte sammenhængende forløb, fra man udskrives fra sygehuset, til man modtages på netop en sundheds- og omsorgsplads. Det er vigtigt, at forløbene tager udgangspunkt i borgerens behov, og at der sikres en god overgang med færrest mulige skift, og her skal afregningsordningen sikre, at de økonomiske incitamenter vender rigtigt. Med lovforslaget sikrer vi også, at regionerne har mulighed for at håndtere lægemidler til brug for behandlingen af borgere på sundheds- og omsorgspladser og ved opstart af behandling i akutsygeplejen. Det må siges at være et ret centralt element, der skal på plads her, inden de nye pladser tages i brug.

Et andet vigtigt element i lovforslaget er ambitionen om, at en større del af uddannelsesforløbene i den lægelige videreuddannelse skal foregå uden for de store byer. Regionerne har haft et stort ønske om at få et mere entydigt og formelt ansvar på det her område. Som opfølgning på den aftale, der blev indgået med Danske Regioner og KL sidste forår, styrker vi derfor nu regionernes kompetencer til at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløb under den lægelige videreuddannelse.

Foruden sundhedsreformen skal lovforslaget også udmønte dele af Sundhedsstyrelsens oplæg til en ny model for specialeplanlægning. Det er første gang i 20 år siden den sidste strukturreform, at vi ændrer rammerne for varetagelsen af den specialiserede sygehusbehandling i Danmark. Det gør vi på baggrund af et solidt fagligt oplæg, som styrelsen har udarbejdet under tæt inddragelse af relevante interessenter på området. Med lovforslaget får regionerne nu kompetencen til selv at bestemme, hvilke af deres sygehuse der må varetage de specialiserede behandlinger, der karakteriseres som landsdelsfunktioner. Regionerne vil fortsat skulle leve op til Sundhedsstyrelsens krav for at varetage den specialiserede behandling, og det vil fortsat være Sundhedsstyrelsen, der bestemmer, hvilke sygehuse der må varetage de højest specialiserede behandlinger. Det kan lyde som en lille ændring, men målet er at gøre specialeplanlægningen mere fleksibel og rustet til at imødegå udfordringer, f.eks. når der er kapacitetsudfordringer på sygehuset. For vi kan alle være enige om, at lang ventetid ikke er god kvalitet. Samtidig skal vi fastholde gevinsterne ved de nuværende rammer, som over tid har understøttet robuste faglige miljøer og sikret en høj kvalitet i den specialiserede sygehusbehandling.

Når Sundhedsstyrelsen kommer med denne anbefaling, skal det ses i lyset af den udvikling, som sundhedsvæsenet igennem de sidste 20 år har gennemgået. Der er sket behandlingsmæssige og teknologiske fremskridt, som også en af ordførerne nævnte, der har givet nye faglige muligheder. Samtidig er byggerierne af de nye akutsygehuse mange steder færdiggjort, og flere nærmer sig afslutningen, og regionernes sygehusplaner med samling af funktioner er derved tæt på at være realiseret. Dertil har regionerne i løbet af årene oparbejdet en solid erfaring med specialiserede funktioner, som nu gør, at Sundhedsstyrelsen anbefaler, at regionerne får et større planlægningsmæssigt råderum. Jeg er glad for, at vi med lovforslaget kan være med til at gøre specialeplanlægningen en smule mere fleksibel til gavn for patienterne.

Til sidst vil jeg endnu en gang sige tak til partierne for kommentarerne og ikke mindst for den brede opbakning til lovforslaget. Tak.

Kl. 08:49

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Vi har fået en anmodning om en kort bemærkning. Det er fra hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 08:49

Lars Boje Mathiesen (BP):
Tak. Et af de største krydsfelter er jo det mellem, hvornår en patient ryger fra regionerne til kommunerne. Der er mange penge på spil her, og det er ofte derfor, at der er sådan en slåskamp om, hvem der skal have det. Kunne ministeren kommentere lidt på, hvordan man løbende vil følge op på, at det her så rent faktisk udmunder i en ny ordning, hvor det ikke bare bliver en ny omgang af det, vi har set de seneste år?

Dernæst kunne jeg godt tænke mig at høre lidt om – og jeg forstår godt, hvis ministeren ikke kan svare mundtligt på det her, men så kan jeg måske få et skriftligt svar – hvad man vurderer fra ministeriets side at det vil have af økonomiske konsekvenser for det private apoteksvæsen, at man nu potentielt flytter nogle flere ting over til sygehusapotekerne i stedet for i forhold til levering af medicin til de nye omsorgspladser.

Kl. 08:50

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 08:50

Sundhedsministeren (Ida Auken):
Vi laver den her opgaveflytning, for at borgerne skal have færre skift, og vi gør det sådan, at vi prøver at lave nogle takster, der sikrer, at man ikke giver et incitament til som kommune at lade borgerne blive for længe på sundheds- og omsorgspladserne. Man samtidig kan vi heller ikke lave nogen økonomiske incitamenter, der gør det helt umuligt at få taget borgerne videre. Så det er de balancer, man skal ramme, når man lægger de her takster. Der er jo en ret bred ordførerkreds, og vi følger meget med i den her sundhedsreform, og det, som kan sige om implementering, er, at nogle gange har vi politikere det med at beslutte noget, og så går vi vores vej, og med den her sundhedsreform er det altså i forhold til implementeringen, at djævlen ligger i detaljen. Så vi følger jo med hele tiden, og jeg tror også, at der er en generel forståelse af, at er der ting, der skal justeres – som nogle af de andre ordførere også sagde – så kigger vi på det i aftalekredsen, hvis incitamenterne ikke ligger fuldstændig rigtigt fra start.

Kl. 08:50

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 08:51

Lars Boje Mathiesen (BP):
Det er jeg glad for. Ejendomsvurderingsskandalen er jo måske det bedste eksempel på, at politikerne vedtager noget og så slipper det, og så får det lov til at løbe løbsk. Hvordan følger man konkret op

på det her? Og er det aftalt, at man årligt eller halvårligt får en rapportering derfra og så følger op på det i ordførerkredsen? For jeg er bekymret for, at hvis der ikke er en ordentlig struktur bag ved det, så får vi en lignende sag, hvor tingene kan få lov til at flyde i for mange år, inden man rent faktisk tager fat om tingene.

Kl. 08:51

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 08:51

Sundhedsministeren (Ida Auken):
Altså, ordførerne i sundhedsreformkredsen mødes jeg med hver anden uge, tror jeg, nogle gange hver uge, og vi følger løbende med. Og jeg kan love dig, at de ordførere, der sidder i den her kreds, er nogle af de dygtigste mennesker, jeg har mødt, som har øjne og ører ude i hele vores sundhedsvæsen, og som hele tiden løfter ting ind, fordi vi står i den her enormt vigtige implementeringsfase. Jeg synes faktisk, det er et af de fineste billeder på det danske folkestyre, at der sidder super seriøse ordførere fra alle Folketingets partier og bringer ting fra virkeligheden ind til bordet, som vi så hele tiden prøver at løse. Hvis det her så viser sig at være en af dem, kigger vi selvfølgelig på det.

Kl. 08:52

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak til sundhedsministeren.

Der er ikke flere, som har bedt om ordet, og forhandlingen er afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Ældreudvalget. Der synes ikke at være nogen indsigelser, og det betragter jeg således som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:
3) 1. behandling af lovforslag nr. L 54:
Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Anvendelse af beskyttelseshandsker på inhabile patienter ved somatisk behandling m.v.).
Af sundhedsministeren (Ida Auken).
(Fremsættelse 08.10.2026).

Kl. 08:52

Forhandling

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Vi giver ordet til hr. Thomas Monberg, som er Socialdemokratiets ordfører.

Kl. 08:52

(Ordfører)
Thomas Monberg (S):
Kære formand og kære kollegaer, et godt sundhedsvæsen skal både være trygt for patienterne og give sundhedspersonalet mulighed for, at de kan bruge deres tid og faglighed bedst muligt. Det er netop den balance, vi arbejder med i det her lovforslag, vi behandler i dag. Det indeholder fire forskellige ændringer, der hver især løser konkrete problemer i sundhedspersonalets og sundhedsvæsenets hverdag.

Den første ændring handler om at beskytte patienter, som ikke selv er i stand til at overskue deres situation. Eksempelvis kan en patient, der er ved at vågne efter en operation på en intensivafdeling, uforvarende forsøge at trække slanger eller andet livsvigtigt udstyr ud. Det kan være farligt. Med lovforslaget skaber vi en klar lovhjemmel til at bruge beskyttelseshandsker på indlagte inhabile patienter, når det er sundhedsfagligt nødvendigt. Det er vigtigt at understrege, at det ikke handler om at gøre tvang til en almindelig del af behandlingen. Tværtimod kan handskerne være et mindre indgribende alternativ end f.eks. fysisk fastholdelse. Patientens værdighed, sikkerhed og ret til selvbestemmelse skal være i centrum. Brugen skal journalføres og indberettes, og beskyttelseshandsker må aldrig træde i stedet for den nødvendige pleje og omsorg.

Den anden ændring handler om at bruge de digitale muligheder klogere. I dag er udgangspunktet, at patienten skal have mundtlig information før behandling. Det er et vigtigt princip, som vi fastholder, men ved nogle enkle behandlingsforløb, hvor fysisk fremmøde ikke er nødvendigt, kan skriftlig digital information være en god løsning. Det kan eksempelvis gælde et træningsprogram for fodlidelse. Det kan give patienterne hurtigere og mere fleksibel hjælp og frigøre tid hos sundhedspersonalet. Men digitaliseringen må aldrig blive en barriere for dem, der har svært ved at bruge digitale løsninger. Derfor skal sundhedspersonalet vurdere patientens forudsætninger. Patienten skal fortsat kunne få mundtlig information, og der skal følges op på behandlingen. Vi skal bruge teknologien til at mindske uligheden i sundhed, ikke til at forstærke den.

Den tredje ændring handler om medicintilskud og sundhedspersonalets faglighed. Sygeplejersker og jordemødre har allerede ret til at ordinere visse lægemidler, men i dag følger muligheden for at ordinere bestemte tilskud ikke altid med. Det er svært at forklare en patient, hvorfor retten til tilskud skal afhænge af, om recepten er skrevet af en læge eller en anden sundhedsperson, der allerede har lov til at ordinere lægemidlet. Med lovforslaget retter vi op på den ting. Vi udvider ikke ordinationsretten i sig selv, men sikrer, at tilskudsreglerne kan følge den fagligt godkendte ordinationsret. Det er både rimeligt for patienterne og udtryk for tillid til sundhedspersonalets kompetencer.

Endelig forenkler vi autorisationen af kliniske tandteknikere. Den nye professionsbacheloruddannelse indeholder mere klinisk praktik end den tidligere uddannelse. Derfor er det ifølge Styrelsen for Patientsikkerheds vurdering forsvarligt, at dimittender fra den nye uddannelse kan få autorisationen uden et yderligere års praktisk ansættelse. Der bliver samtidig en overgangsordning for dem, der har taget den tidligere uddannelse.

Fælles for de her fire ændringer er, at vi fjerner unødige barrierer, men fastholder det vigtigste, nemlig patientsikkerheden, den faglige kvalitet og hensynet til det enkelte menneske. Det er sådan, vi skal udvikle vores fælles sundhedsvæsen med både omtanke og handlekraft. Derfor støtter Socialdemokratiet lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 08:56

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, så vi siger tak til Socialdemokratiets ordfører og byder SF's ordfører velkommen. Jeg tror, vi er lidt foran i tidsplanen, så ingen hastværk. Fru Lise Müller.

Kl. 08:56

(Ordfører)
Lise Müller (SF):
Tak for ordet, formand. I dag foreslår vi nye tiltag for den sundhedsfaglige praksis, så vi sikrer, at vi udvikler og ikke komplicerer rammerne for det danske sundhedsvæsen. Det er vigtigt, hvis vi fortsat vil bevare et sundhedsvæsen af høj kvalitet – et sundhedsvæsen, som vi igennem generationer har opbygget ved at værne om vores fælles

velfærd, og det vil SF fortsat kæmpe for. Men ændringer i sundhedssystemet bør altid ske med øje for det enkelte menneske. Det inkluderer patienter, der i sårbare situationer sætter deres lid til læger og sygeplejersker, men det inkluderer også vores sundhedsansatte, som hver evig eneste dag knokler for at hjælpe og behandle patienterne. Et velfungerende sundhedsvæsen kræver, at vi både passer på dem, der har brug for behandling, og skaber de bedste rammer for dem, der yder den. Det er en balance, vi skal værne om. Netop derfor er tiltagene i dette lovforslag både fornuftige og vigtige.

Først og fremmest skal lovforslaget skabe klare rammer for brugen af beskyttelseshandsker på inhabile patienter ved somatisk behandling. Sundhedspersonalet skal have de rette betingelser for at behandle patienterne, men samtidig må vi aldrig gå på kompromis med psykisk sårbare patienters sikkerhed og helbred. For SF er det derfor afgørende, at selv når behandling er nødvendig, skal den altid ske med respekt for det enkelte menneskes værdighed.

Lovforslaget skal også gøre behandlingsforløb mere smidige ved at ændre kravene til forudgående information ved visse behandlinger. Patienterne skal fortsat have den nødvendige information, men med dette tiltag gør vi behandlingsforløbene mere effektive uden at sætte den gensidige forståelse mellem patienterne og de sundhedsansatte på spil.

Lovforslagets tredje del skal sikre, at sundhedspersoners mulighed for at ordinere medicin med tilskud fremover følger selve ordinationsretten til lægemidlet. Det kommer til at have betydning for sygeplejersker og jordemødre, og det vil give mere plads til deres sundhedsfaglige kompetencer, samtidig med at patienter kan få samme tilskud, uanset hvilken sundhedsperson der har ordineret medicin.

Sidste del af dette lovforslag lægger op til at fjerne kravet om en 1 års klinisk ansættelse for at opnå autorisation som klinisk tandtekniker. I SF bakker vi op om at fjerne unødvendige barrierer, så kvalificerede fagfolk hurtigere kan komme i arbejde og bruge deres kompetencer til gavn for patienterne.

De fire dele af dette lovforslag skal tilsammen bidrage til, at vi udvikler vores sundhedsvæsen med omtanke, så vi både passer på vores patienter og giver sundhedsansatte de bedste forudsætninger for at gøre en forskel, og derfor støtter SF forslaget. Så skulle jeg hilse fra Enhedslisten og Alternativet og sige, at de også støtter forslaget. Tak for ordet.

Kl. 08:59

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Og den næste, der skal have ordet, er hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre. Værsgo.

Kl. 08:59

(Ordfører)
Christoffer Aagaard Melson (V):
Tak for ordet. Vi har et rigtig godt sundhedsvæsen i Danmark, og det skyldes i høj grad de dygtige medarbejdere, som hver dag gør en kæmpe indsats for patienterne. Derfor skal vi selvfølgelig også sørge for, at lovgivningen giver dem mulighed for at bruge deres faglighed bedst muligt. Det gælder både i de situationer, hvor en patient har brug for særlig beskyttelse, og i de mere almindelige behandlingsforløb, hvor vi kan gøre tingene lidt enklere. Med lovforslaget her tager vi fat på fire forskellige områder, hvor reglerne kan indrettes mere hensigtsmæssigt, og det er vi i Venstre som udgangspunkt positiv over for.

For det første giver vi mulighed for at anvende beskyttelseshandsker eller -luffer, eller hvad man kan kalde dem, når man har set dem i virkeligheden, på patienter, som midlertidigt er ude af stand til at give informeret samtykke. Det kan f.eks. være en patient, der er i delirium eller er bevidstløs, og som hiver slanger og kanyler ud, uden at de er ved bevidsthed. Der giver det selvfølgelig god mening, at man f.eks. kan give dem en luffe på, der gør det lidt vanskeligere at komme til at hive slangerne ud. Her er det rigtigt, at sundhedspersonalet har mulighed for at beskytte patienten. Samtidig skal der selvfølgelig være klare rammer for anvendelsen, så der tages hensyn til patientens selvbestemmelsesret i videst muligt omfang. Derfor kræver det bl.a. en konkret lægefaglig vurdering og den nødvendige tilslutning. Det synes jeg er en fornuftig løsning.

For det andet åbner vi for, at patienter i visse ukomplicerede forhandlingsforløb kan modtage den nødvendige information skriftligt. Det kan gøre behandlingen lettere for patienterne og frigøre tid hos personalet. Men det kræver selvfølgelig, at patienten har forudsætningerne for at forstå informationen, og der skal fortsat være mulighed for at få en mundtlig forklaring. Det er fornuftigt, at vi bruger de digitale løsninger, når det giver mening for den enkelte patient, men her er det selvfølgelig også vigtigt, at vi er sikre på, at detaljerne er ramt helt rigtigt.

For det tredje sikrer vi, at sundhedspersoner, som har ret til at ordinere bestemte lægemidler, også får mulighed for at ordinere dem med de relevante tilskud. Det vil betyde, at f.eks. jordemødre og sygeplejersker, der i forvejen har forbeholdt virksomhedsområder, vil kunne ordinere deres nuværende tilladte lægemidler fremadrettet med tilskud. Det er også ganske fornuftigt, at sundhedsmedarbejdere, der allerede har kompetencer til det, også kan løfte den opgave til gavn for patienterne.

For det fjerde tilpasser vi autorisationsreglerne for kliniske tandteknikere, så de fremover kan opnå autorisation direkte efter den nye professionsbacheloruddannelse. Styrelsen for Patientsikkerhed vurderer, at ændringen er forsvarlig i forhold til patientsikkerheden, så det bakker vi også op om.

Samlet set er der tale om fire fornuftige ændringer, som gør reglerne mere tidssvarende og arbejdsgangene mere smidige. Vi giver sundhedspersonalet bedre muligheder for at hjælpe sårbare patienter, skaber mere fleksible behandlingsforløb og gør nogle af reglerne mere hensigtsmæssige. I Venstre mener vi, at det er vigtigt, at vi hele tiden arbejder for et sundhedsvæsen, hvor medarbejderne har faglighed, som kan komme patienterne bedst muligt til gavn. Vi ser frem til at få afklaret eventuelle spørgsmål, som jeg ved vil blive rejst i udvalgsbehandlingen, men med det sagt støtter vi i Venstre lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:03

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste, der får ordet, er hr. Jan Herskov fra Dansk Folkeparti.

Kl. 09:03

(Ordfører)
Jan Herskov (DF):
Tak for ordet. Lovforslaget lægger op til nogle effektiviseringer og nogle forbedringer, som skal være til gavn for vores borgere. Det er vi selvfølgelig positive over for.

I Dansk Folkeparti er vi også positive over for forslaget om at anvende beskyttelseshandsker på inhabile patienter, som er under somatisk behandling. Vi mener, det er rigtig vigtigt at beskytte patienter, som på grund af deres sygdom eller tilstand risikerer at skade sig selv ved f.eks. at fjerne livsvigtig behandlingsudstyr som f.eks. slanger.

Men der skal selvfølgelig være nogle klare betingelser, når man indfører sådan nogle ting. Mindre indgribende løsninger skal være forsøgt, inden beskyttelseshandsker tages i brug, og så må beskyttelseshandsker kun anvendes, når det er sundhedsfagligt nødvendigt.

Patienternes retssikkerhed skal sikres, og det skal være igennem dokumentation og indberetning, og så skal de have nogle reelle klagemuligheder, hvis man efterfølgende ikke er tilfreds med det,

der er foregået. Vi skal huske, at der er tale om sårbare mennesker, som ikke nødvendigvis selv kan give udtryk for deres ønsker eller protestere mod behandling. Dansk Folkeparti støtter simpelt hen denne her del af forslaget.

Den skriftlige, digitale information er også til gavn for vores borgere. Det giver en mulighed for at anvende skriftlig, digital information i stedet for den mundtlige information ved ukomplicerede behandlingsforløb. Der er nogle fordele: Patienterne skal ikke vente i unødvendig lang tid på en fysisk konsultation, og unødvendig transport kan undgås, og dermed får patienterne et hurtigere behandlingsforløb. Samtidig kan sundhedspersonalet bruge deres tid på andre patienter, som har nogle behov, som skal dækkes.

Der er selvfølgelig også nogle udfordringer: Særlig ældre og måske digitalt udfordrede patienter kan få vanskeligere ved at forstå den skriftlige information, og der kan opstå nogle misforståelser, som skal undgås. Det skal derfor være afgørende, at patienterne altid har mulighed for at vælge mundtlig information i stedet for digital information. Ingen skal presses over i digitale løsninger.

Dansk Folkeparti støtter den del af forslaget, som giver sygeplejersker og jordemødre mulighed for at ordinere medicin inden for deres eksisterende ordinationsret. Vi mener, at forslaget kan give patienterne en hurtigere og lettere adgang til medicin med tilskud, og så kan det samtidig mindske det unødvendige bureaukrati. Det er særlig positivt, at alvorligt syge patienter kan undgå administrative forsinkelser, når der er behov for medicin.

For Dansk Folkeparti er det vigtigt, at sikkerheden for patienten er i orden, og at der er en klar ansvarsfordeling mellem læger, sygeplejersker og jordemødre. Sundhedspersonalet skal naturligvis have de nødvendige kompetencer til at løse opgaver på en forsvarlig måde. Patienterne skal opleve lettere adgang til behandling, og det skal være uden, at vi går på kompromis med sikkerheden for vores patienter.

Til sidst er der autorisationsprocessen for kliniske tandteknikere. Dem får vi formentlig behov for i de kommende år i stor stil. Dansk Folkeparti er positive over for denne del af forslaget, som betyder, at nyuddannede kliniske tandteknikere hurtigere kan komme ud på arbejdsmarkedet og hjælpe vores patienter. Vi ser gerne, at ændringerne også kommer patienterne i landdistrikterne og yderområder til gode, hvor sundhedsydelser ofte er begrænsede.

Det er vigtigt, at den nye professionsbacheloruddannelse indeholder tilstrækkelig klinisk undervisning og praktisk erfaring, så den nye uddannelse giver mindst lige så gode kliniske kompetencer som den hidtidige uddannelse kombineret med 1 års ansættelse har givet. Dansk Folkeparti ønsker sikkerhed for, at en hurtigere autorisation ikke sker på bekostning af kvaliteten og sikkerheden for patienterne.

Vi synes, det er fire gode forslag, og Dansk Folkeparti ser frem til det videre arbejde i udvalget, og vi støtter forslagene. Tak for ordet.

Kl. 09:06

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren for talen. Der er ingen korte bemærkninger. Vi byder velkommen til den næste ordfører i rækken, og det er fru Freja Brandhøj fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 09:07

(Ordfører)
Freja Brandhøj (LA):
Tak for ordet, formand. Liberal Alliance støtter forslagets fire ændringer, ligesom vi støttede op om L 53. Beskyttelseshandsker, der kan mindske behovet for mindre indgribende tvang, digital patientinformation med mulighed for mundtlig information, medicintilskud, der følger ordinationsretten, og en enklere autorisation for kliniske tandteknikere er konkrete forbedringer, der giver fagfolk bedre mulighed for at bruge deres kompetencer og tid på patienterne. Særlig ved beskyttelseshandsker skal vi fastholde, at indgrebet skal være nødvendigt og så skånsomt som muligt. Patienternes selvbestemmelse og retssikkerhed skal tages alvorligt. Vi bakker op, og gør det altid, om mindre bureaukrati og mere faglighed og frihed med patienten i centrum. Tak for ordet.

Kl. 09:07

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren for talen. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak. Og den næste ordfører i rækken er Steen Larsen fra Moderaterne.

Kl. 09:08

(Ordfører)
Sten Larsen (M):
Tak, formand. Tak for ordet. Som sagt er også dette lovforslag et, der indeholder flere elementer af ret så teknisk karakter. Det første element handler om, at en læge kan ordinere, at en inhabil patient kan påføres såkaldte beskyttelseshandsker, som kan forhindre patienten i at hive i forskellige ting, der er nødvendige for behandlingen. Inhabile patienter har i en del tilfælde svært ved at samarbejde, f.eks. ved nødvendig intravenøs behandling eller et anlagt blærekateter, og de kan derfor i nogle tilfælde rive et anlagt venekateter ud af blodåren eller et blærekateter ud af blæren.

Påføring af beskyttelseshandsker vil kunne forhindre dette hos den inhabile patient og sikre, at patienten får den nødvendige behandling samt undgå unødvendige smerter ved selvfjernelse af f.eks. et blærekateter. Beskyttelseshandsker må naturligvis kun ordineres, når det er absolut nødvendigt og til gavn for den enkelte patient, fordi det fratager patienten selvbestemmelsesretten i lige præcis dette tilfælde.

Et andet element i lovforslaget er, at der skal være mulighed for, at patienten alene modtager skriftlig information forud for en behandling. I vores digitaliserede verden er der allerede en del behandlinger, som alene gennemføres via et digitalt medie. Det er derfor i tråd med fremtidens digitaliserede sundhedsvæsen, at mundtlig information kan erstattes alene af skriftlig information. Det skal dog afklares i forbindelse med udvalgsarbejdet, hvem der har behandlingsansvaret i et sådant tilfælde.

Med etableringen af sygeplejersker og jordemødres forbeholdte virksomhedsområde med mulighed for anvendelse og ordination af bestemte vacciner og lægemidler, er det nødvendigt at ændre loven, så de også kan ansøge Lægemiddelstyrelsen om et enkelttilskud til den patient, de har taget i behandling. Det vil være til gavn for patienten.

Det sidste element i lovforslaget handler om uddannelse til kliniske tandtekniker, som i 2023 blev ændret fra en 2-årig erhvervsakademiuddannelse til en 3½-årig professionsbacheloruddannelse. Det sidste 1½ år af den nye uddannelse blev før 2023 gennemført i det første år af det kliniske virke, inden det var muligt at opnå autorisation. Men dette er nu indeholdt i uddannelsen, og kravet til det første år med klinisk virke bortfalder derfor. Den kliniske tandtekniker vil derfor fremover kunne få autorisation umiddelbart efter endt uddannelse og derfor arbejde helt selvstændigt helt fra starten, hvilket er til gavn for alle patienter. Moderaterne kan støtte lovforslaget.

Kl. 09:10

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren for talen. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak. Og den næste ordfører i rækken er fru Charlotte Green fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 09:10

(Ordfører)
Charlotte Green (KF):
Tak for ordet. Dette lovforslag handler jo helt overordnet om nogle forhold omkring patienters beskyttelse og rettigheder. Den første del handler om muligheden for at benytte sådan en stofvathandske hos inhabile patienter for at beskytte dem mod for eksempel at pille slanger ud. Det skal ske for at sikre behandlingen af patienten, hvor vedkommende er inhabil, f.eks. på grund af delirium. Det er kort sagt en god idé, og handsken vil jo ikke have nogen bivirkninger som sådan.

Jeg vil dvæle mere ved den anden del af forslaget, som handler om at undtage nogle behandlinger fra mundtligt samtykke. Det er en udhuling af patienternes rettigheder, og der er vi i Det Konservative Folkeparti lidt mere kritiske. Vi har derfor en række spørgsmål til lovforslaget.

Det ser jo meget besnærende ud at digitalisere. Men når man læser høringssvarene, bliver det klart, at denne del af loven vil modarbejde intentionerne i sundhedsreformen og umiddelbart øge ulighed. Det er der en række høringssvar der har peget på, og det har man så i ministeriet forsøgt at korrigere for, men desværre på en måde, hvor forslaget bidrager til utilsigtet at skabe en masse bureaukrati. Udfordringen er, at man gerne vil bruge de digitale muligheder, men det sker på bekostning af patienternes rettigheder.

Sagen handler i virkeligheden om, at nogle patienter, der henvises fra egen læge, særlig med ortopædkirurgiske lidelser, vil have bedre af et træningsforløb end af en konsultation på hospitalet. Her vil det være en fordel at tilbyde et digitalt træningsprogram. Det giver lægefagligt god mening. Men hvorfor skal det gå ud over patienters rettigheder? Hospitalerne kan da udarbejde det digitale forløb og lade egen læge kontrollere det. Det vil være en meget bedre løsning end lovgivning i denne sag. Så vi vil gerne foreslå, at denne del af lovforslaget tages ud, alternativt at det præciseres langt bedre, hvornår man kan smyge sig uden om samtykke.

Hvorfor er det, jeg synes, det her er så usmart? Kort sagt udhules patientrettighederne, og for at kompensere, så patienterne ikke skal komme i klemme, bliver det svært at være læge med det her forslag. For der kommer et meget stort krav til, at lægen på sygehuset har et ansvar for, at patienten har forstået det, som patienten ikke skal have forklaret ansigt til ansigt. Lægen på sygehuset får ansvaret for at behandle og følge en patient, hun ikke kommer til at møde, men skal sikre sig, at patienten har forstået den information, der ikke er givet. Det er da noget bøvl. Et digitalt tilbud om træning skal kunne følges op af egen læge. Er det blevet bedre, eller er det ikke? Og så må patienten henvises til sygehuset efterfølgende.

Det Konservative Folkeparti ønsker derfor uddybet meget konkret, hvornår og ved hvilke lidelser denne vigtige patientrettighed om mundtligt samtykke skal bortfalde. Vi ønsker loven præciseret med det antal tilstande, som loven kan bruges til, eller at det som minimum tilføjes, at undtagelsen alene gælder lidelser, der skal afhjælpes med træning i hjemmet, og hvor der findes et digitalt instruktionstilbud. Det må aldrig kunne bruges til operationer. Vi må ikke komme ud på den glidebane, og hvorfor må vi ikke det?

I bemærkningerne til lovforslaget har man nævnt hæmorider som eksempel. Det er en ufarlig, men træls endetarmslidelse. Her står der, at mundtligt samtykke kan fraviges for hæmoridelidelser, der er henvist til sygehus. Det vil de typisk være, når der skal tages stilling til mere indgribende behandling end i almen praksis, f.eks. en operation. Og som en læge, der selv har udført hæmorideoperationer, skal jeg gøre det helt klart: En operation kan afhjælpe en træls tilstand, men forholdene i området bliver aldrig som før sygdommen kom. Det er altså et delikat sted at have vedvarende bøvl, og generne efter operation kan også være trælse. Kære venner, hvem af jer ville bryde sig om at vågne op til noget, der aldrig bliver godt, et meget privat sted på kroppen uden at have taget stilling til det inden? Jeg ville som sundhedsperson finde det ubekvemt og urimeligt for patienten blot at få en app og ikke blive informeret om disse mulige udfordringer mundtligt ansigt til ansigt forud for operationen med mulighed for at stille spørgsmål. Så nej tak herfra til den glidebane.

Der er brug for en krystalklar præcisering af loven eller endnu bedre at lade loven være, som den er, og lade regioner og almen praksis lave en model for digitale tilbud for nedsunken forfod uden at lade den nedsunkne forfod spille hasard med patienternes rettigheder.

Den tredje del af lovforslaget er tilskud til medicin, og den fjerde er en ændring af tandteknikernes uddannelse. Det skal jeg så undlade at gøre meget mere ud af, for det kan vi bakke op om.

Det Konservative Folkeparti kan støtte lovforslagets hovedlinjer, men vi har som sagt en række spørgsmål og bekymringer vedrørende punkt 2, og vi ser frem til udvalgsbehandlingen og håber at få gode svar på dem der. Afslutningsvis skal jeg hilse fra Danmarksdemokraterne og sige, at de også støtter lovforslaget. Tak.

Kl. 09:15

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Stinus Lindgreen, Radikale Venstre.

Kl. 09:15

Stinus Lindgreen (RV):
Mange tak for talen og nogle, synes jeg, rigtig gode overvejelser. For når vi snakker om digitalisering, skal vi på alle områder passe på, at det ikke kommer borgerne til skade, og at vi ikke kommer til at øge uligheden. Det er, uanset om vi snakker sundhed, som vi gør her, eller andre områder, hvor vi jo også har det med at opfinde digitale løsninger. Så de bekymringer, som ordføreren rejser, er jeg sådan set enig i.

Grunden til, at jeg, når jeg om lidt holder min tale, bakker op om det her, er, at når jeg læser høringsnotatet, altså de svar, der er kommet, så står der jo, som jeg læser det, at du aldrig kan blive pålagt skriftlig information, hvis du ønsker den mundtlige. Så du kan altid bede om det. Der står også, at man skal informere patienten om muligheden for at få mundtlig information, ligesom der også står:

»Det vil hermed ikke være muligt at fravige kravet om forudgående mundtlig information, hvis en korrekt og sikker behandling forudsætter, at patienten undersøges fysisk …«

Der tænker jeg, at det eksempel, som ordføreren kommer med, kræver – og nu er jeg ikke selv læge – fysisk undersøgelse, så jeg har svært ved at se, at de eksempler ikke ville være omfattet af, at man selvfølgelig skal informeres mundtligt der. Men jeg vil meget gerne drøfte det videre i udvalget, for jeg synes, det er vigtigt at få klarlagt.

Kl. 09:16

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:16

Charlotte Green (KF):
Tak for spørgsmålet. Jeg synes, det er uklart, specielt fordi man også i bemærkningerne nævner hæmorider. Det var egentlig det, der gjorde mig bekymret, i forhold til den nedsukne forfod. Det, der bekymrer mig her, er, at for at man kan lave de her undtagelser, bliver det lige pludselig svært at være læge. For det bliver lige pludselig svært at være den, der har ansvaret for at tage stilling til, om en patient, man aldrig har mødt, kan håndtere den her mangel på information eller ej.

Så hvis det er meget få lidelser og primært noget, der kræver træning, så synes jeg, man skal finde en anden løsning på det, end at

vi lovgiver og udhuler rettigheder og kan risikere at blive trætte af det på længere sigt. Jeg synes, vi er her for patienternes rettigheder i virkeligheden.

Kl. 09:17

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Spørgeren.

Kl. 09:17

Stinus Lindgreen (RV):
Det er jeg selvfølgelig enig i. Det tror jeg vi alle sammen er. Men lad os tage det videre i udvalget, for som jeg læser det, handler det om ukomplicerede forløb, der ikke kræver et fysisk møde mellem behandler og patient, og derfor er jeg ikke så bekymret. Men jeg synes da, at vi skal drøfte det videre og finde ud af, om vi ikke er enige, for det lyder, som om vi er det.

Kl. 09:17

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:17

Charlotte Green (KF):
Tak. Jamen når det er ukomplicerede ting, kunne det jo være, at det var noget, som egen læge kunne stå for og så altså få bistanden. F.eks. kunne egen læge hente eller få det her digitale program fra sygehuset og så følge op på det. Det er for at have en klar placering af behandlingsansvaret. Enten udhuler vi rettigheden med risiko for at tabe nogen, eller også gør vi bare det her enormt bøvlet og bureaukratisk, så jeg synes, at der skal findes en anden model end en lovændring. Tak.

Kl. 09:18

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er hr. Stinus Lindgreen fra Radikale Venstre.

Kl. 09:18

(Ordfører)
Stinus Lindgreen (RV):
Tak, formand; tak for ordet. Lovforslaget, vi behandler her, indeholder, som vi har hørt et par gange, fire dele. Den første del handler om at give hjemmel til at bruge beskyttelseshandsker på inhabile patienter ved somatisk behandling, altså patienter, der er blevet opereret, som ikke er i stand til at tage vare på sig selv, og som risikerer at gøre skade på sig selv ved eksempelvis at hive sonder eller andre slanger ud af kroppen, hvilket kan komme patienten til skade. Det er selvfølgelig vigtigt i den diskussion, at man så finder den rette balance mellem at respektere patienternes ret til selvbestemmelse – for det er jo en form for tvangsindgreb, når man bliver spændt fast på den måde – og at varetage patienternes ve og vel, så de ikke gør skade på sig selv. Derfor er det også vigtigt, som der står i lovforslaget her, at det skal være lægefagligt begrundet, og at der er et krav om journalføring, så man holder styr på, hvor ofte det bliver anvendt. For det må selvfølgelig aldrig være gængs praksis, men kun, når det er absolut nødvendigt.

Den anden del handler om information til patienter. Det skal stadig væk være det absolutte udgangspunkt, at patienter skal have mundtlig information om den behandling, de skal igennem, for at indhente informeret samtykke, så patienterne ved, hvad der skal ske, og hvad behandlingen går ud på. Det er et meget vigtigt princip. Med lovforslaget her gøres det muligt at gennemføre ukomplicerede behandlingsforløb, der ikke kræver fysisk møde mellem patient og behandler – det kan f.eks. være digitale behandlingsforløb eller træningsforløb – baseret alene på skriftlig information. Det er dog vigtigt, i hvert fald som jeg læser lovforslaget og høringsnotatet, at det er et tilbud, patienten får, og at en patient altid kan bede om mundtlig information i stedet for. Der står også, at der bliver krav om at følge op på behandlingen og resultatet, så vi kan være sikre på, at man får den bedst mulige behandling, men efter vores korte drøftelse med den forrige ordfører ser jeg frem til udvalgsbehandlingen, så vi er enige om, hvad det egentlig er, der er op og ned i dette spørgsmål. For jeg tror, det er nogle bekymringer, der er blevet rejst her, og som vi alle sammen er enige om der selvfølgelig skal tages vare om.

Den tredje del af lovforslaget retter op på en diskrepans, vi har skabt i lovgivningen, og det er nok, hverken første eller sidste gang det sker. Det handler om, at muligheden for at ordinere medicin også skal følges op med muligheden for at ordinere medicin med tilskud, altså at tilskuddet skal følge ordinationsretten. Vi har tidligere givet bl.a. jordemødre og sygeplejersker ret til at ordinere visse typer af lægemidler. Det er klogt. Men vi har så også skruet lovgivningen sådan sammen, at de ikke kan ordinere et lægemiddel med klausuleret tilskud, ikke kan ansøge om enkelttilskud til lægemidler, og at patienter med ret til terminaltilskud ikke kan få deres tilskud. Det er måske knap så klogt, og det retter vi så op på nu.

Den fjerde del handler om at forenkle autorisationsprocessen for kliniske tandteknikere, så det passer til uddannelsen, som den ser ud i dag. Hidtil har vi stillet krav om 1 års ansættelse som klinisk tandtekniker-assistent efter endt uddannelse, men da den nye professionsbachelor i klinisk tandteknik indeholder mere klinisk praktik, er det blevet vurderingen fra Styrelsen for Patientsikkerhed, at dette krav ikke længere giver mening. Med disse ord støtter Radikale Venstre alle fire dele af lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:21

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren for talen. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak, og den næste ordfører i rækken er hr. Lars Boje Mathiesen fra Borgernes Parti. Værsgo.

Kl. 09:21

(Ordfører)
Lars Boje Mathiesen (BP):
Tak. Det her lovforslag handler om fire ændringer, som måske sådan juridisk er af mere lavpraktiske årsager, men jeg tror, nogle af tingene kommer til at gøre en ret væsentlig forskel ude i praksis. Så selvfølgelig kan vi støtte det i Borgernes Parti.

Jeg vil godt lige knytte en kommentar til især det med at ordinere medicin med tilskud, som sygeplejersker nu kan gøre. Det er faktisk noget, som måske virker som en lille ting, men faktisk kan komme til at gøre en ret stor forskel derude. For hvis en patient skal ind til både en sygeplejerske og en læge for at få medicin, før det skal køres sammen, så tæller det også nogle gange to gange. For så skal sygeplejersken jo have sit beløb for det, men lægen skal jo også have sit beløb for det. Så derfor er det faktisk noget, der faktisk kan fordyre sundhedsvæsenet ret væsentligt på nogle af de områder, og ved at patienten nu kan nøjes med at komme ind til én person, kan det faktisk spare både rigtig mange penge og meget tid derude. Så det er sådan nogle ting, som kan gøre en væsentlig forskel, selv om det kan lyde teknisk. Tak for ordet.

Kl. 09:23

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren for talen. Der er ingen korte bemærkninger, så vi kom igennem ordførerrækken, og det betyder, at den næste, der får ordet, er sundhedsministeren.

Kl. 09:23

Sundhedsministeren (Ida Auken):
Tak, formand. Og tak for bemærkningerne og modtagelsen af lovforslaget. Det her lovforslag indeholder fire forskellige uafhængige elementer, der hver især adresserer konkrete og praksisnære problemstillinger, og som bidrager til et mere effektivt sundhedsvæsen – et sundhedsvæsen, der kommer patienten til gavn.

For det første muliggør vi med det her lovforslag en anvendelse af beskyttelseshandsker på inhabile patienter ved somatisk behandling. Det kan f.eks. være patienter, der har været lagt i narkose i forbindelse med en operation. Personalet oplever, at de her patienter kan risikere at gøre skade på sig selv, fordi de forsøger at hive slanger og andre livsvigtige apparater ud. Vi sikrer med lovforslaget en klar hjemmel til at anvende beskyttelseshandsker på indlagte inhabile patienter, når det er sundhedsfagligt nødvendigt. Beskyttelseshandskerne kan være afgørende, for at behandlingen kan gennemføres sikkert, og de er et alternativ til mere indgribende tvangsforanstaltninger, f.eks. fysisk fastholdelse.

Anvendelsen må aldrig erstatte pleje og omsorg. Det er altid patientens behov, der skal være i fokus. Det vil være et krav, at enhver anvendelse indberettes og journalføres, som det tilsvarende gælder alle andre tvangsforanstaltninger. Lovforslaget har til hensigt at ramme en balance mellem hensynet til patientens ret til selvbestemmelse og hensynet til patientens sikkerhed og helbred.

Det andet element i lovforslaget er en modernisering af reglerne for forudgående information til behandling. Der skal i dag altid gives mundtlig information til patienten, inden en behandling kan gå i gang. Lovforslaget vil ikke ændre udgangspunktet om mundtlig information. Udgangspunktet er dog ikke altid tidssvarende – ikke, når vi har et så stærkt digitalt sundhedsvæsen. Vi foreslår derfor, at det ved visse behandlinger skal være muligt at gennemføre et digitalt behandlingsforløb baseret på skriftlig information, altså ukomplicerede behandlinger, hvor det ikke er nødvendigt at tilse patienten fysisk, f.eks. træningsprogrammer, der skal behandle fodlidelser som nedsunken forfod eller hælspore. Med lovforslaget sikrer vi hurtigere behandlingsmuligheder, når det giver mening for patienten. Der vil selvfølgelig altid skulle tages udgangspunkt i patientens forudsætninger for at kunne gennemføre et digitalt behandlingsforløb, og patienten vil altid have ret til at vælge mundtlig information.

Lovforslaget indebærer også et krav om opfølgning på gennemførelsen af behandlingen og resultatet. Hermed sikrer vi, at ingen patienter tabes eller bliver glemt, fordi de ikke selv rækker ud efter hjælp. Med forslaget får vi en tidssvarende praksis, som sparer sundhedspersonalets tid, når det giver mening for patienten.

For det tredje sikrer vi med det her lovforslag, at sundhedspersoners mulighed for at ordinere medicin med tilskud fremover følger ordinationsretten. Det vil sige, at hvis en sundhedsperson har ret til at ordinere et lægemiddel, skal den person selvfølgelig også kunne gøre det med tilskud. I praksis har det betydning for sygeplejersker og jordemødre. De har nemlig i dag ret til at ordinere visse lægemidler, men ifølge loven må de ikke ordinere lægemidler med klausuleret tilskud. De må heller ikke ansøge om enkelttilskud til et lægemiddel, selv om de har ret til at ordinere det. Og patienter, der har ret til terminaltilskud, kan ikke få tilskuddet, hvis det er en sygeplejerske eller en jordemoder, der har lavet recepten. Det er mildest talt ikke hensigtsmæssigt, for patienterne bør have samme ret til tilskud, uanset hvilken sundhedsperson der laver ordinationen. Og vi skal have tillid til, at hvis en sundhedsperson allerede er vurderet til at kunne ordinere et lægemiddel, så har den person selvfølgelig også det faglige grundlag for at kunne gøre det med tilskud.

Med den fjerde del af lovforslaget forenkler vi autorisationsprocessen for kliniske tandteknikere. Vi fjerner kravet om, at de ud over deres uddannelser også skal have gennemført 1 års ansættelse som klinisk tandteknikerassistent for at opnå autorisation. Det skyldes, at de første studerende fra en ny professionsbachelor i klinisk tandteknik dimitterer i januar 2027. Uddannelsen har erstattet den tidligere erhvervsakademiuddannelse på området og indeholder mere klinisk praktik. Styrelsen for Patientsikkerhed anser det derfor for patientsikkerhedsmæssigt forsvarligt at fjerne kravet om den kliniske ansættelse i autorisationsprocessen. Med forslaget vil kliniske tandteknikere med den nye professionsbachelor fremover blive autoriseret direkte efter endt uddannelse. Det svarer til, hvad der gælder for langt de fleste autoriserede faggrupper. Der indføres også en overgangsordning. Den sikrer, at personer med den tidligere uddannelse i en rimelig tidsperiode efter lovens ikrafttræden kan opnå autorisation efter de hidtidige regler.

Med de ord takker jeg for Folketingets opmærksomhed. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen og står naturligvis til rådighed for besvarelse af de spørgsmål, som udvalget måtte have undervejs.

Kl. 09:28

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ministeren for talen. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Ældreudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:
4) 1. behandling af lovforslag nr. L 5:
Forslag til lov om ændring af SU-loven. (Forhøjelse af SU-fribeløbet for uddannelsessøgende på ungdomsuddannelser og opretholdelse af bemyndigelse til at fastsætte regler om, at uddannelser i visse lande ikke kan godkendes til SU).
Af forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund).
(Fremsættelse 07.10.2026).

Kl. 09:28

Forhandling

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Thomas Monberg fra Socialdemokratiet.

Kl. 09:28

(Ordfører)
Thomas Monberg (S):
Tak, formand. Kære formand, kære kolleger, det er vigtigt, at unge har mulighed for at tage en uddannelse og samtidig have et fritidsjob. Det er noget, der ligger mig meget på sinde, altså at man får en tidlig, men også god, tilknytning til arbejdsmarkedet. Et fritidsjob handler nemlig om meget mere end at tjene penge. Det handler om at få erfaring fra arbejdsmarkedet, tage ansvar, blive en del af et fællesskab og lære at tage initiativ. Derfor skal vi heller ikke have regler, der unødigt bremser unges muligheder for at arbejde ved siden af uddannelsen.

Med dette lovforslag hæver vi fribeløbet for studerende på ungdomsuddannelserne. Det betyder, at unge kan tjene mere ved siden af deres su, uden at de bliver trukket i støtten. Selvfølgelig skal uddannelsen komme først, men vi ved også, at et fritidsjob kan give

unge vigtige erfaringer og kompetencer, som de tager med sig videre i livet, og som kan gøre overgangen til arbejdslivet lettere.

Lovforslaget indeholder også den anden del, som handler om muligheden for at begrænse su til uddannelser i visse lande. Her sikrer vi, at ministeren også fremover har mulighed for at suspendere su-godkendelsen af uddannelser i bestemte lande, hvis der er behov for det. Det er en mulighed, som vi mener er fornuftig at bevare.

Samlet set at der her tale om et lovforslag, som både giver unge bedre mulighed for at arbejde ved siden af deres uddannelse og sikrer, at vi fortsat har de nødvendige redskaber til at regulere su til uddannelser i udlandet.

På den baggrund støtter Socialdemokratiet lovforslaget, og jeg skulle hilse fra vores uddannelsesordfører og sige, at hun også glæder sig til udvalgsbehandlingen. Tak for ordet.

Kl. 09:30

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren for talen. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er fru Lise Müller fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 09:30

(Ordfører)
Lise Müller (SF):
Tak for ordet. Jeg holder talen i dag på vegne af Astrid Carøe, som er ordfører på området for videregående uddannelser. Vi behandler i dag et lovforslag, som indeholder to ændringer af su-loven. For det første lægges der op til at forhøje fribeløbet for unge på ungdomsuddannelserne, så de fremover kan tjene 1.100 kr. mere om måneden ved siden af deres su. For det andet foreslås det at videreføre ministerens mulighed for at suspendere su-godkendelser af uddannelser i visse lande, herunder Rusland og Belarus.

Hvis vi starter med fribeløbet, mener vi i SF grundlæggende, at unge skal have gode muligheder for at tage en uddannelse, og at økonomien ikke skal stå i vejen for det. Vi synes også, det er positivt, når unge har et fritidsjob og får erfaringer med arbejdsmarkedet. Samtidig mener vi, at der skal være en fornuftig balance mellem arbejde og uddannelse, og det vigtigste for unge under uddannelse må trods alt være, at de har tid og overskud til at koncentrere sig om deres uddannelse. Derfor er det her forslag ikke groet i SF's have. Når det er sagt, anerkender vi også, at unge har forskellige behov, og at en forhøjelse af fribeløbet kan give nogle en større økonomisk fleksibilitet.

Den anden del af lovforslaget handler om muligheden for at suspendere su-godkendelser af uddannelser i visse lande. Den mulighed blev indført i 2022 som reaktion på Ruslands invasion af Ukraine, og SF har hele tiden støttet, at Danmark kan begrænse adgangen til su til uddannelser i Rusland og Belarus. Vi havde tidligere nogle spørgsmål til, hvorfor den midlertidige ordning skulle gøres permanent. Vi må desværre konstatere, at Ruslands invasion fortsat gør det nødvendigt at have mulighed for at opretholde begrænsningerne, og at det desværre giver bedre mening at gøre bestemmelsen permanent frem for at skulle vedtage den hvert år. For SF er det samtidig vigtigt, at bemyndigelsen anvendes med omtanke og med respekt for det formål, den oprindelig blev indført med.

Med de ord kan jeg sige, at SF støtter lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:32

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 09:32

Lars Boje Mathiesen (BP):
Hvorfor er det egentlig talt, at SF er imod at hæve fribeløbet? Altså, unge mennesker i dag oplever, at boligpriserne stiger, at madpriserne stiger, og at det bliver sværere og sværere at få tingene til at hænge sammen som ung. Hvis man ikke giver folk lov til at tjene nogle flere penge, mens de studerer, så bliver det jo kun de riges børn, som kan blive ved med at studere, fordi de unge ellers ikke har råd til det og så måske vælger at lade være med at få en uddannelse og tager et arbejde i stedet for. Så hvorfor er man så meget imod at hæve fribeløbet, så også børn, som vokser op med forældre, som måske ikke har nogle indkomster, så de kan hjælpe deres børn, også får mulighed for at tage en uddannelse?

Kl. 09:33

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:33

Lise Müller (SF):
Tak for spørgsmålet. Det hænger jo sammen med, at vi dybest set synes, at de unge skal koncentrere sig om deres uddannelser, og at su'en bør følge prisudviklingen i samfundet.

Kl. 09:33

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Spørgeren.

Kl. 09:33

Lars Boje Mathiesen (BP):
Men de unge kan jo ikke følge deres uddannelse, hvis de ikke har råd til at bo dér, hvor uddannelsen er, og hvis de ikke har råd til mad. Så er deres bekymring jo, at de ikke har råd til at leve. Tror ordføreren så virkelig, at de kan koncentrere sig om deres studie, hvis de skal ud at tage et kviklån eller alt muligt andet og har problemer med at betale dem tilbage. Altså, det her hjælper jo unge mennesker til bedre at kunne gå igennem deres uddannelse uden at stå med en massiv gæld bagefter, for alternativet er jo at optage gæld, mens de studerer, og der er det da bedre, at de får et arbejde og kan tjene pengene imens.

Kl. 09:34

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:34

Lise Müller (SF):
Jamen vi støtter jo grundlæggende op om, at unge mennesker skal arbejde, og vi støtter sådan set også lovforslaget. Men det er ikke nogen hemmelighed, at vi først og fremmest kæmper for at gøre su'en bedre.

Kl. 09:34

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren for talen. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak. Den næste ordfører i rækken er fru Louise Louring fra Venstre.

Kl. 09:34

(Ordfører)
Louise Louring (V):
Tak for ordet, formand. I dag behandler vi lovforslaget, der bl.a. skal forhøje su-fribeløbet for unge på ungdomsuddannelser, og lad mig starte med at sige, at det er vi i Venstre rigtig glade for. For når vi forhøjer fribeløbet, giver vi vores unge bedre mulighed for at tage

et arbejde ved siden af deres uddannelse og tjene flere af deres egne penge og få en fod indenfor på arbejdsmarkedet. Det er i min optik sund fornuft, og det er noget, vi i Venstre har arbejdet for i mange år.

Derfor undrede det os også, da ministeren valgte at tage netop den del ud af det oprindelige lovforslag, som vi ellers havde aftalt i den tidligere regering – men bedre sent end aldrig. Nu synes jeg, at vi skal glæde os over det lovforslag, vi behandler i dag, for det er et rigtig godt forslag. Det giver unge større frihed til at arbejde ved siden af deres uddannelse. Det giver dem mulighed for at tjene deres egne penge og beholde lidt flere af dem. I Venstre mener vi, at det er afgørende, at vi giver unge frihed til at skabe deres egen vej og tage ansvar for deres egen økonomi.

Vi skal gøre det attraktivt at tage et fritidsjob og belønne de unge, der gerne vil gøre en ekstra indsats ved siden af deres uddannelse, for det giver både erfaring, selvstændighed og flere penge imellem hænderne, og det er jo svært at være imod. Selv om regeringen skulle bruge lidt ekstra betænkningstid, er vi glade for, at vi nu står med et lovforslag, som vi i Venstre har ønsket længe. Derfor støtter Venstre selvfølgelig lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:35

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren for talen. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 09:36

Lars Boje Mathiesen (BP):
Venstre kalder sig selv Danmarks Liberale Parti. Er Venstre tilhænger af, at man fuldstændig fjerner den her grænse, så unge mennesker selv kan tage stilling til, hvor meget tid de har til at tjene penge, mens de studerer?

Kl. 09:36

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:36

Louise Louring (V):
Det ville være et vidtgående forslag at stille, som det er svært lige at tage op her i salen, men umiddelbart er vi jo indstillet på, at det skal være sådan, at det skal være nemt at tjene sine egne penge, og at man i videst muligt omfang i hvert fald skal beholde flere af dem, når man arbejder.

Kl. 09:36

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Spørgeren.

Kl. 09:36

Lars Boje Mathiesen (BP):
Hvis man har et princip om, at staten skal bestemme mindre og borgerne selv skal træffe beslutninger, så må man også have tillid til, at de her unge mennesker sammen med deres familie og sammen med uddannelsessystemet derude, sagtens kan finde den rette balance i deres liv, og så er det jo ikke nødvendigt, at staten skal gå ind at sætte sådan en rigid grænse på det.

Kl. 09:36

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:36

Louise Louring (V):
Nej, og det er helt fair. Der er jo grænser inden for alt. Nogle gange skal den være et eller andet sted, og nu starter vi i hvert fald her, og det er vi rigtig glade for.

Kl. 09:37

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak. Den næste ordfører i rækken er fru Josephine Alstrup Kofod fra Dansk Folkeparti.

Kl. 09:37

(Ordfører)
Josephine Alstrup Kofod (DF):
Tak for ordet. For mange unge er et fritidsjob mere end bare en indkomst. Det er ofte det første møde med arbejdsmarkedet. Det er her, hvor man lærer at tage ansvar, samarbejde med andre, møde til tiden og opleve værdien af at tjene sine egne penge. Derfor er det vigtigt, at vi indretter vores regler på den måde, at de understøtter lyst til at bidrage, som mange unge allerede gør i dag.

Med dette lovforslag hæves fribeløbet for elever på ungdomsuddannelser. Det betyder, at unge får bedre mulighed for at arbejde ved siden af deres uddannelse uden at blive mødt af modregning i deres su. Det giver unge et større økonomisk råderum og større frihed til at tilrettelægge deres hverdag. I Dansk Folkeparti mener vi grundlæggende, at det skal kunne betale sig at arbejde. Det gælder selvfølgelig også for de unge mennesker. Vi skal ikke indrette systemet, så det bliver mindre attraktivt at have et fritidsjob; tværtimod skal vi skabe rammer, der understøtter initiativ, ansvarlighed og arbejdsomhed.

Et fritidsjob giver ikke blot flere penge på kontoen, det giver også erfaring og kompetencer, som mange tager med sig resten af livet. Derfor ser vi positivt på, at unge får bedre mulighed for at kombinere uddannelse og arbejde. Naturligvis skal uddannelsen fortsat være førsteprioritet, men der er ingen modsætning mellem at passe sin uddannelse og samtidig have et fritidsjob. For de fleste unge er det tværtimod en værdifuld kombination.

Lovforslaget indeholder samtidig en videreførelse af et vigtigt redskab i su-systemet. I Dansk Folkeparti finder vi det naturligt, at Danmark fortsat kan stille krav til, hvilke udenlandske uddannelser der kan modtage su, og at der er mulighed for at reagere, hvis særlige forhold gør sig gældende. Bestemmelsen udspringer af den ordning, der blev indført efter Ruslands invasion af Ukraine og skal nu videreføres. Danske skattekroner skal bruges ansvarligt, og derfor skal vi også have mulighed for at sætte klare grænser for, hvornår danske su-midler kan anvendes i udlandet.

Der er samlet set tale om et lovforslag, der giver unge bedre mulighed for at arbejde ved siden af uddannelsen og samtidig fastholder et nødvendigt redskab i forhold til su til uddannelser i udlandet. Tak for ordet.

Kl. 09:39

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren for talen. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 09:39

Lars Boje Mathiesen (BP):
Tak. Grundlæggende mener vi i Borgernes Parti, at politikerne skal bestemme mindre over borgernes liv derude. Vil Dansk Folkeparti kunne støtte et ændringsforslag om at fjerne den her grænse, så vi lader det være op til borgerne selv derude?

Kl. 09:39

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:39

Josephine Alstrup Kofod (DF):
Det kunne vi godt være åbne for. Det er noget, vi har snakket om i sin tid, og det skal jeg selvfølgelig lige være sikker på er noget, vi stadig væk kan være åbne for. Jeg vil sige, at med de her stigende priser på både boliger og fødevarer synes jeg, det giver god mening, at de unge mennesker kan få lov til at arbejde endnu mere ved siden af deres su.

Kl. 09:40

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Spørgeren.

Kl. 09:40

Lars Boje Mathiesen (BP):
Tak. Det tager jeg positivt ned, og jeg har fuld forståelse for, at man skal tilbage til gruppen. Vi i vores parti kommer til at stille et ændringsforslag omkring at hæve eller fjerne den her grænse, og det håber vi selvfølgelig på opbakning til fra en del blå partier og deriblandt også Dansk Folkeparti.

Kl. 09:40

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:40

Josephine Alstrup Kofod (DF):
Det lyder godt. Det vil vi glæde os til at se nærmere på.

Kl. 09:40

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak. Den næste ordfører i rækken er hr. Joachim Riis fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 09:40

(Ordfører)
Joachim Riis (LA):
Tak, formand. I Liberal Alliance mener vi jo, at det altid skal kunne betale sig at arbejde, og det gælder naturligvis også for vore unge mennesker under uddannelse. Derfor er vi positive over for den del af lovforslaget, der forhøjer su-fribeløbet for elever på ungdomsuddannelserne. For hvorfor skal vi egentlig begrænse vores unge mennesker? Deres mulighed for at tage ansvar og være selvstændig og tage del i et større fællesskab på arbejdsmarkedet er uvurderligt både for dem, men også for Danmark. Et fritidsjob handler jo ikke kun om lønnen, der går ind på lønkontoen. Det handler netop også om ansvar, om selvstændighed, om fællesskab og om at lære værdien af sin egen arbejdsindsats, og det er nogle erfaringer, som vi mener gavner mange af vores unge og bør gavne flere af vores unge i fremtiden.

Lovforslaget viderefører samtidig muligheden for at fastsætte regler om uddannelser i visse lande, som ikke kan godkendes til su. Det er efter vores opfattelse vigtigt, at offentlige uddannelsesmidler anvendes ansvarligt, og at der er klare rammer for, hvilke uddannelser der kan modtage dansk støtte, og hvem der ikke kan. Samlet set ser vi dermed positivt på lovforslaget.

Så kan jeg slutte af med at svare klart og tydeligt på hr. Lars Boje Mathiesens spørgsmål om, om man vil være villig til at fjerne grænsen på fribeløbet. Ja. Fordi vi i Liberal Alliance jo anser os selv som værende det ægte liberale parti, kan vi klart og tydeligt svare: Ja, det ønsker vi at fjerne. Tak for ordet.

Kl. 09:42

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren for talen. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak og byder velkommen til den næste ordfører i rækken, fru Susan Kronborg, Radikale Venstre. Nej, undskyld, Moderaterne.

Kl. 09:42

(Ordfører)
Susan Kronborg (M):
Tak, formand. Ja, det sker jo en gang imellem, at man skifter parti. Det er meget forståeligt. Mange tak for ordet, formand. Det har været vigtigt for regeringen, at studerende skal kunne arbejde mere, og de får altså forhøjet det såkaldte fribeløb uden at miste adgang til su. Det bliver hermed muligt at give de uddannelsessøgende større økonomisk fleksibilitet. Så det har været øvelsen. Det var ordene herfra.

Kl. 09:43

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak for talen. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak. Den næste ordfører i rækken er fru Sofie Therese Svendsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 09:43

(Ordfører)
Sofie Therese Svendsen (KF):
Tusind tak for ordet. Jeg synes faktisk grundlæggende, at det er ret svært at forklare et ungt menneske, hvorfor man skal risikere at betale sin su tilbage, fordi man har sagt ja til at tage nogle ekstra vagter på sit fritidsjob. For vi taler om unge mennesker, der passer deres uddannelse og samtidig har lyst til at tage fat og tjene deres egne penge og bidrage på et arbejdsmarked. Det synes jeg sådan set vi skal glæde os over. Derfor er jeg også rigtig glad for, at vi nu behandler et lovforslag, som hæver su-fribeløbet for unge på ungdomsuddannelserne med 1.100 kr. om måneden fra næste år. Det er en forbedring, som vi Konservative selv har været med til at aftale, og som giver de unge lidt mere frihed til selv at bestemme, hvor meget de vil arbejde ved siden af deres uddannelse.

Jeg stod faktisk her på talerstolen tilbage i august måned og undrede mig lidt over, hvorfor den her del var blevet pillet ud af det tidligere lovforslag, så jeg er selvsagt rigtig glad for, at vi nu får det arbejde gjort færdigt. Vi skal huske på, at et fritidsjob giver sindssyg meget værdi, og for mange unge er det deres allerførste møde med arbejdsmarkedet, og de lærer at møde til tiden, tage ansvar og samarbejde med kolleger og ikke mindst opleve glæden ved at tjene sine egne penge. Det er erfaringer, som de kan tage med sig resten af livet. Så synes jeg også, vi skal have lidt mere tillid til vores unge mennesker, for selvfølgelig skal de nok passe deres uddannelse, og selvfølgelig skal der være tid til at lære noget, men hvis de kan passe deres skole og har lyst til at tage ekstra vagter i weekenden, kan jeg ikke se, hvorfor vi skulle stå i vejen for det.

Lovforslaget sikrer desuden, at vi fortsat kan suspendere su-godkendelser af uddannelser i bl.a. Rusland og Belarus, hvilket vi selvsagt også bakker op om. For Det Konservative Folkeparti er det en helt grundlæggende værdi, at det skal kunne betale sig at arbejde, og det gælder selvfølgelig også for de unge, der er under uddannelse. Vi bakker op om dem, der tager initiativ og tager ansvar og vil gøre en ekstra indsats, så Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget. Jeg skulle hilse fra Danmarksdemokraterne og sige, at de gør det samme.

Kl. 09:45

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren for talen. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 09:45

Lars Boje Mathiesen (BP):
Tak. Jeg er meget enig i ordførerens betragtninger om, at det er vanvittigt at straffe unge mennesker, som gerne vil tage en uddannelse og så arbejde ved siden af, men også unge mennesker, som ikke ønsker at gældsætte sig for at skulle tage en uddannelse, fordi de skal have råd til at leve ved siden af. I vores parti kommer vi til at stille et ændringsforslag om at fjerne den her grænse fuldstændig, netop for at vise tillid til de unge mennesker. Kan Konservative støtte det?

Kl. 09:46

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 09:46

Sofie Therese Svendsen (KF):
Tak skal du have. Og tak for spørgsmålet. Det er absolut ingen hemmelighed, at vi glæder os til at se det lovforslag, som spørgeren har tænkt sig at fremsætte. Det er da en tanke, som vi er positivt stemt over for, så vi ser frem til at se, hvordan det skulle se ud i praksis.

Kl. 09:46

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Spørgeren.

Kl. 09:46

Lars Boje Mathiesen (BP):
Vi kommer til at stille det som et ændringsforslag til det her forslag, og hvis det så bliver nedstemt, kan det være, at der kommer et beslutningsforslag omkring det. Men nu ser vi; det kan jo være, at der er lydhørhed for at ændre det allerede her og nu. Så forsøger vi at gøre det. Så tak for den positive tilkendegivelse.

Kl. 09:46

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:46

Sofie Therese Svendsen (KF):
Selv tak.

Kl. 09:46

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er fru Leila Stockmarr fra Enhedslisten.

Kl. 09:46

(Ordfører)
Leila Stockmarr (EL):
Tak for det. Først og fremmest vil jeg sige, at vi i Enhedslisten ikke synes, det er hensigtsmæssigt, at de her to elementer i det her lovforslag er sat sammen, og vi så gerne, at det var opdelt, for det handler om to meget, meget forskellige forhold. Så det synes vi ikke er hensigtsmæssigt, og stod det til os, var det delt op, også når vi skal skride til afstemning.

Enhedslisten bakker ikke op om nogen af forslagene, der er samlet i det her lovforslag. Det er meget sjovt, at når man følger den her debat, handler det meget om retten til at arbejde. Man kunne få det indtryk, at det handler om, om man er for eller imod fritidsjob, mens man studerer. For os handler det om retten til at studere, mens man er studerende, retten til, at der bliver værnet om og der bliver sat nogle ordentlige rammer for, at man har tid til at fordybe sig i sine studier på en helt unik tid i ens liv, hvor man jo ikke skal bruge al tiden på at arbejde, men på at få nogle faglige kompetencer, have nogle store oplevelser og blive intellektuelt og kreativt stimuleret. Det er derfor, vi har et uddannelsessystem som en del af vores velfærdssamfund. Det er ikke, for at man skal bruge al den tid, man skulle bruge på at studere, på at arbejde.

Derfor er vi imod, at vi hæver fribeløbet. Fribeløbet er allerede højt, og det her lovforslag er jo kun i forhold til ungdomsuddannelser. Vi mener ikke, at vi frisætter studerende på ungdomsuddannelser ved at sætte rammer og også sende et klart signal om, at de bør arbejde mere, når vi samtidig siger og anerkender, bredt set i hvert fald – det gør vi i hvert fald i Enhedslisten – at det at tage en ungdomsuddannelse i sig selv er et fuldtidsjob. Og det er selvsagt på et tidspunkt, hvor vi ved, at de yngre generationer er pressede. Der er en massiv trivselskrise, stressen banker på. At det skulle være en håndsrækning at sige, at nu kan I arbejde mere for at forsørge jer selv og for at holde hånden under en tilværelse som studerende, er ikke hensigtsmæssigt, hverken for at give dem det rum til at fordybe sig og få de kompetencer, vores samfund har brug for, men også for at modvirke det pres og den stress, vi ved – tallene taler jo deres helt eget sprog – at de unge er underlagt i dag. Det er jo samtidig på et tidspunkt, hvor man både har fjernet det sjette su-år og man også fra regeringens side planlægger at skære markant i ca. 100.000 studerendes hjemmeboende-su eller fjerne den helt.

Så i Enhedslisten synes vi, det er en mærkelig prioritering, at man gør det her som en håndsrækning til studerende i stedet for også at bruge de penge, der kunne blive frigjort af det her – det er godt og vel kun 10 mio. kr., men alligevel – på at styrke su'en og give de danske studerende på ungdomsuddannelserne nogle bedre rammer for at få nogle gode levevilkår og samtidig have tid til at fordybe sig i deres studier uden at få stress, knække nakken og få mindre ud af deres studietid. Det er den ene del.

I forhold til lovforslagets anden del har Enhedslisten kontinuerligt bakket op om, at vi skal suspendere muligheden for, at man får su og får godkendt su-uddannelser i Rusland og Belarus, selvsagt ud fra de forbrydelser, Rusland begår mod Ukraine, og de helt systematiske brud på menneskerettigheder, folkeretten og de sanktioner, der er. Det bakker vi fuldt ud op om. Men når det så er sagt, er der noget principielt på spil med det her lovforslag. For det første tager vi jo noget beslutningskompetence væk fra Folketinget. Med det her lovforslag giver vi jo ministeren hjemmel til at forlænge og gøre det permanent at have de her suspenderinger. Der står også i lovforslaget »visse lande« ud over Rusland og Belarus. Det betyder også, at fremadrettet kan ministeren uagtet partifarve og partibogstav tilføje lande til listen, som man ikke kan få su-støtte til at tage en uddannelse i. Det mener vi efterlader et demokratisk tomrum, hvor det ville være svært for os som Folketing at holde øje med, hvad det er, der foregår. Det er i øvrigt også langt hen ad vejen udenrigspolitik, og vi ser ikke, at det er hensigtsmæssigt, at man tager den beslutningskompetence væk fra Folketinget, og at man fjerner solnedgangsklausulen. Vi så hellere, at man fastholdt solnedgangsklausulen og så havde en fast praksis, hvor man genbesøgte den her liste af lande, hvor man ikke kunne få su med, særlig jo selvfølgelig, når den udenrigspolitiske situation ændrer sig.

Så ud fra et helt sådan demokratisk princip mener vi ikke, at det er hensigtsmæssigt at give ministeren den hjemmel, men det skal selvfølgelig stå soleklart, at vi bakker fuldt ud op om, at vi fastholder suspenderingen af Rusland og Hviderusland på listen. Og jeg skulle hilse fra Alternativet og sige, at de også stemmer rødt og er kritiske over for begge elementer i det her lovforslag.

Kl. 09:51

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren for talen. Der er en række korte bemærkninger. Den første, der har bedt om ordet, er hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 09:51

Lars Boje Mathiesen (BP):
Vi ved, at noget af det, som stresser meget, er at være presset økonomisk. Det gør, at man er bekymret for, om man kan betale regningerne, om man har råd til mad, og om man kan være del af det fællesskab, der også er på en uddannelse, fordi man ikke har penge nok. Her får folk – folk, der ikke kommer fra rige familier, folk, som ikke har penge med hjemmefra eller en kæmpe børneopsparing – en mulighed for at tjene lidt flere penge, mens de studerer, så det måske er muligt for dem at gå igennem deres studier uden at være presset økonomisk.

Så står Enhedslisten og siger: Nej, det vil vi ikke hjælpe dem med. Det skal kun være de rige børn, der kan gå igennem uddannelser. Kan man ikke se, at det er fuldstændig grotesk, at man ikke vil tillade, at unge mennesker kan klare sig igennem? Vi oplever stigende priser på madvarer, boligpriser, der bliver højere derude, elpriser, der stiger derude – alt stiger for de unge mennesker. Hvordan skal de betale for det, hvis de ikke må tjene penge? Og Enhedslisten siger: Nej, det må I bare ikke. I skal bare opleve, at jeres hverdag bliver mere og mere presset. Det er jo grotesk.

Kl. 09:52

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:52

Leila Stockmarr (EL):
For det første: Hvis hr. Lars Boje Mathiesen havde hørt efter, siger jeg i min tale jo netop, at det ikke handler om, om man må arbejde eller ej. Der er allerede et fribeløb, der er sat til omkring 14.000 kr., hvilket er ret højt. Vi har at gøre med studerende på ungdomsuddannelser, herunder erhvervsuddannelser. Det er meget, meget svært overhovedet at arbejde, hvis man samtidig skal passe sin erhvervsuddannelse, og udnytte det fribeløb, der er.

Et andet element i min tale, som jeg godt kan gentage og understrege igen, er, at vi hellere så, at man hævede su'en, så man fik flere penge – vi har tidligere foreslået op mod 1.000 kr. om måneden – og at man skabte andre veje, nogle bedre økonomiske rammer for de studerende, så de ikke skulle blive stressede og bruge deres tid på at arbejde i stedet for at studere. Hele idéen med, at man har en intensiv periode i sit liv, hvor man er indskrevet på en uddannelse, hvor man kan fordybe sig, er jo, at man skal passe sine studier og bruge tiden på det og ikke på at sidde ved kassen nede i Netto det meste af tiden.

Kl. 09:53

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Spørgeren.

Kl. 09:53

Lars Boje Mathiesen (BP):
Selvfølgelig er der drift i de unge, der sagtens kan passe deres uddannelse og deres arbejde. Det skaber faktisk nogle gange, ofte, karakter at gøre begge dele. Men vi står i en situation, hvor cirka hver fjerde unge – 24-25 pct. af unge mennesker – optager et lån, mens de er på uddannelse og gældsætter sig for at kunne være i uddannelsessystemet. Det er et problem, og det kan det her afhjælpe, altså så de ikke behøver gældsætte sig.

Kommer Enhedslisten til at tage med ind til finanslovsforhandlingerne nu her, at det er et krav, for at man vil støtte og stemme for finansloven, at man hæver su'en? For lige nu vil man ikke være med til at forbedre mulighederne for de unge mennesker. Men hvis man så samtidig ikke kræver at hæve su'en, bliver det jo bare rent hykleri fra Enhedslistens side.

Kl. 09:54

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:54

Leila Stockmarr (EL):
Men det her lovforslag handler jo ikke om at give en håndsrækning økonomisk til studerende; det handler om at give muligheden for at arbejde mere. Og det, vi siger, er jo, at man i stedet for hellere skulle styrke su-systemet, som er indrettet som det bærende element i forhold til den indkomst, man har, mens man studerer, så man ikke skal arbejde i stedet for at studere.

Det er ikke med Enhedslistens stemmer, at man har forringet su'en og taget det sjette su-år, og at man nu vil fjerne su'en for 100.000 hjemmeboende studerende i Danmark. Vi holder vagt om su-systemet og vil gerne have det styrket og vil gerne have det hevet op, i stedet for at vi presser de unge til at arbejde endnu mere, end de allerede har mulighed for. 14.000 kr. i fribeløb er allerede rigtig meget for en studerende på en ungdomsuddannelse i dag.

Kl. 09:55

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Kim Edberg Andersen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 09:55

Kim Edberg Andersen (DD):
Tak for det. Tak til ordføreren. Ordføreren nævnte på et tidspunkt en problematik eller en bekymring i forhold til det med at give en minister hjemmel til fremadrettet at kunne ændre i landelisten. Ordføreren siger, at det med at give de her hjemler også er et spørgsmål om, at det er et demokratisk problem, fordi Folketinget så ikke længere har styring med, hvad der så sker fremadrettet. Det anerkender jeg fuldt ud.

Jeg vil bare gerne høre, om det er noget, Enhedslisten har tænkt sig at praktisere på alle områder, eller om det kun er på områder, hvor de selv ser problematikker i forhold til noget, de er interesseret i. Jeg er jo ikke ordfører på det her område, men jeg synes da personligt, at det er et demokratisk problem, at man giver hjemler, som senere bliver udnyttet uhensigtsmæssigt.

Så vil ordføreren bare lige forklare, om Enhedslisten mener, at hjemler sådan helt generelt set på alle områder udgør et demokratisk problem.

Kl. 09:56

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:56

Leila Stockmarr (EL):
Jeg forholder mig alene til det, der ligger i det her lovforslag, som er det, vi behandler i dag. Jeg antager, at ordføreren refererer til den kritik, ordføreren har været med til at fremføre i forhold til spørgsmålet om udvidelse af den industrielle svineproduktion og tilladelser hertil. Det er ikke det, lovforslaget i dag handler om. Der er meget, meget stor forskel. Jeg vil ikke gå ind i den sag i dag, men ordet hjemmel dækker ikke nødvendigvis over de samme juridiske aspekter. Det, jeg forholder mig kritisk til, og det, der gør,

at Enhedslisten ikke bakker op om det her, er den konkrete sag, hvor vi ikke mener, at ministeren skal have hjemmel til at fastholde lande på listen og tilføje nye uden for den demokratiske kontrol i Folketinget.

Kl. 09:56

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Spørgeren.

Kl. 09:56

Kim Edberg Andersen (DD):
Så det er kun et demokratisk problem, når det er i sager, hvor det fremadrettet kan risikere at være træls for Enhedslisten. Det er det svar, jeg hører. Det er ikke, når hjemler bliver givet, hvor Enhedslisten tænker: Nu kan vi søreme gøre noget rigtig godt – men det var ikke det, vi mente, dengang vi gav hjemmelen. Så er det fint med hjemler, men når det er noget, hvor Enhedslisten kan se, at der f.eks. kan komme en minister senere, der vil tage lande ud, hvor Enhedslisten er uenig i det, så er hjemler et stort demokratisk problem. Tak for svaret fra ordføreren.

Kl. 09:57

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:57

Leila Stockmarr (EL):
Jeg er med på, at ordføreren prøver at lokke mig og Enhedslisten i en form for fælde her, og den hopper jeg ikke i. Jeg forholder mig alene til det, der ligger i lovforslaget her, der handler om i den konkrete sag at give ministeren en hjemmel til at fastholde suspendering og tilføje nye lande uden behandling i Folketinget.

Kl. 09:57

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Den næste, der har en kort bemærkning, er hr. Joachim Riis fra Liberal Alliance.

Kl. 09:57

Joachim Riis (LA):
Tak. Ordføreren nævner i sin tale, at man er imod at skabe rammer for vores unge studerende. Men det er netop det, Enhedslisten er med til ved at stemme nej til lovforslaget her. Når man ikke ønsker hverken at hæve fribeløbet eller fjerne grænsen på det, er det net-op rammer, man skaber. Man skaber dem bare i den retning, som Enhedslisten mener det bør være i samfundet. Men kan ordføreren svare mig på noget: Er man i Enhedslisten direkte imod, at vores unge studerende lærer mere om at blive selvstændige og ansvarlige og lærer værdien af at tjene sine egne penge?

Kl. 09:58

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:58

Leila Stockmarr (EL):
Jeg ved slet ikke, hvor jeg skal begynde med alle de stråmænd. For det første var det, jeg sagde i mine indledende bemærkninger i min tale, jo ikke, at der ikke skulle være rammer, men at vi ønskede nogle andre rammer og nogle ordentlige rammevilkår, som sikrer, at studerende kan have og opretholde et anstændigt leveniveau uden at skulle bruge al den tid, de burde bruge på at studere, på at arbejde. Så jeg tror ikke, ordføreren har hørt mig sige, at der ikke skulle være rammer. Jeg tror, ordføreren har hørt mig sige, at der skulle være nogle rammer, som ordførerens parti ikke er enig i. Så kort kan det nok godt siges.

Til den anden del af spørgsmålet vil jeg sige, at vi ikke er imod, at man har et fritidsarbejde, men spørgsmålet er, hvor mange timer man skal bruge på at arbejde i stedet for at studere, når man er indskrevet på en uddannelse, som også er offentligt betalt.

Kl. 09:59

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak. Ønsker spørgeren sin anden korte bemærkning?

Kl. 09:59

Joachim Riis (LA):
men hvorfor ønsker Enhedslisten at begrænse de studerende, der nu engang både kan og vil arbejde mere? Hvorfor ønsker Enhedslisten at begrænse dem? Hvorfor skal Enhedslisten bestemme, hvor meget eller hvor lidt de skal arbejde på grund af deres uddannelse?

Kl. 09:59

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 09:59

Leila Stockmarr (EL):
Det, su'en skal, er, at den skal kompensere, så man er sat fri, om man vil, til at studere i den helt unikke tid i ens tilværelse som ung, men også som studerende senere i livet, hvis det er det, man ønsker, i stedet for at arbejde. Det er i vores alle sammens interesse, at når vi har offentligt finansierede uddannelser, sikrer vi også, at den tid, de studerende har, bliver brugt primært på at studere i stedet for at få arbejde. Ellers risikerer vi et frafald på universiteterne, og vi risikerer, at trivslen falder endnu mere hos de unge, og vi risikerer, at man ikke får noget udbytte fagligt ud af den uddannelse, man er indskrevet på, og som vi ellers ønsker som samfund.

Kl. 10:00

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak. Den næste, der har bedt om at få en kort bemærkning, er fru Louise Louring fra Venstre.

Kl. 10:00

Louise Louring (V):
Tak. Når jeg hører Enhedslistens tale, kan jeg forstå, at man hellere vil forhøje su'en, end man vil give de unge mulighed for at tjene nogle flere af deres egne penge. Men ser Enhedslisten virkelig det her som et enten-eller?

Kl. 10:00

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 10:00

Leila Stockmarr (EL):
Ja, det gør vi, for det vil jo være bedre, hvis man som studerende bruger sin tid på at studere i stedet for at arbejde. Ved at styrke su'en kan man undgå, at studerende føler sig økonomisk presset til at gå ud at arbejde i stedet for at passe deres studier. For mig og for Enhedslisten er frihed ikke kun frihed og retten til at arbejde i uendelige mængder, mens man er studerende. Frihed kan også være retten til og muligheden for at fordybe sig i sine studier uden at skulle bekymre sig over, om man nu kan møde på arbejde, mens man burde forberede sig til næste dags undervisning. Friheden til at studere er også en frihed, jeg synes vi burde værne om som Folketing.

Kl. 10:01

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Spørgeren.

Kl. 10:01

Louise Louring (V):
Ved at stemme nej til det her fjerner man jo den mulighed for det unge menneske. Vil Enhedslisten virkelig fratage de unge muligheden for selv at bestemme selv at kunne beholde nogle flere af deres egne penge, fordi Enhedslisten mener, at det er mere korrekt at bruge tiden anderledes?

Kl. 10:01

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Ordføreren.

Kl. 10:01

Leila Stockmarr (EL):
På en ungdomsuddannelse i dag er fribeløbet allerede 15.000 kr. om måneden, som man kan arbejde for. Jeg har meget, meget svært ved at se, at det er hensigtsmæssigt, at man både skal kunne passe en uddannelse, der anslået skal optage 37 timer om ugen af ens tid som studerende, samtidig med at man skal tjene endnu mere, end hvad der kan godtgøres af det fribeløb, der allerede er, hvis vi samtidig skal sandsynliggøre, at man også får noget fagligt ud af sit studie uden at knække nakken.

Kl. 10:02

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak. Den næste ordfører i rækken er hr. Stinus Lindgreen fra Radikale Venstre.

Kl. 10:02

(Ordfører)
Stinus Lindgreen (RV):
Tak, formand. Jeg tænker, at jeg gør det lidt kortere end den forrige taler – det er selvfølgelig op til jer i salen, kan man sige. Lovforslaget her indeholder to dele. Den ene del handler om at øge fribeløbet for, hvad studerende kan tjene ved siden af deres su uden at skulle betale su tilbage. Jeg vil lige kommentere, at det ikke handler om, hvor meget man må arbejde. Du må arbejde, lige så meget du vil; det handler bare om, at du også skal have su ved siden af. Med det her hæver vi fribeløbet, så man kan arbejde mere og stadig få su – og også arbejde mere end det, hvis man har lyst, men så får man bare ikke su. Det støtter vi i Radikale Venstre.

Den anden del handler om fortsat at give ministeren lov til at undtage visse uddannelser i visse lande for su, mere specifikt Rusland og Belarus, og der står også i bemærkningerne, at det handler om den igangværende konflikt i Ukraine, og det vedkommer ikke alle mulige andre lande, man kunne tænke sig måske eller måske ikke at proppe på listen. Det er bundet op på den igangværende konflikt, så længe den desværre er aktuel, og det må man sige at den jo fortsat er. Også den del støtter vi fra Radikale Venstres side. Tak for ordet.

Kl. 10:03

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er ingen korte bemærkninger, så derfor siger vi tak til ordføreren. Der er ikke nogen ordfører repræsenterende Alternativet, så næste ordfører i ordførerrækken er hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti. Værsgo.

Kl. 10:03

(Ordfører)
Lars Boje Mathiesen (BP):
Tak, formand. Ja, så kender vi hykleriet fra socialisterne igen. Nu vil man bestemme, hvor meget de unge menneske skal arbejde, fordi socialisterne ved bedre, om de kan passe deres studier, samtidig med at de tjener nogle penge ved siden af. Det er klassisk socialisme, når det er værst. Selvfølgelig skal vi herinde i Folketinget have tillid til, at de unge mennesker sagtens kan finde ud af, hvor meget de vil arbejde, og hvor meget de vil studere samtidig med det.

Vi har en situation i dag, hvor huspriserne for de unge derude stiger, madpriserne stiger, alle priser stiger, det bliver dyrt at leve. Vi kan også se, at cirka hver fjerde studerende gældsætter sig med su-lån under studiet, og kort sagt ser vi nogle tendenser til, at det er svært at komme gennem studielivet, hvis du ikke har nogle penge med hjemmefra fra far og mor. Det må aldrig være sådan i Danmark efter vores opfattelse i Borgernes Parti, at det er forældrenes pengepung, der afgør, om du kan få en uddannelse. Det skal være dine evner, dine kompetencer og din flid.

Derfor skal det selvfølgelig være sådan, at de unge sagtens kan arbejde ved siden af og have deres studiejob. Det skal vi herindefra ikke bestemme. Så Borgernes Parti støtter selvfølgelig forslaget om at hæve grænsen, og vi kommer også til at stille et ændringsforslag om selvfølgelig fuldstændig at fjerne den her grænse, for det skal vi politikere ikke blande os i.

Selvfølgelig er socialisterne imod, fordi de ved bedst omkring borgerne, og det er jo klassisk, at socialisterne siger, at de kerer sig om dem, som har mindst i samfundet, men det, de altid gør, er, at de hæver afgifter og skatter, som rammer dem, der har mindst i samfundet. Nu er man igen imod noget, som kunne hjælpe de studerende, som har mindst, de studerende, som ikke har penge med hjemmefra, og hvad er socialisterne svar? Det er de imod. Klassisk hykleri!

Den anden del af lovforslaget handler om, at man vil bemyndige ministeren til at kunne beslutte, hvilke lande man ikke kan få su i. Igen hører man fra nogle i Enhedslisten, at det er et demokratisk problem ofte at udstyre ministeren med de her beføjelser, men at de skal forankres i Folketinget. Ja, men nu har jeg siddet herinde siden 2019, og jeg kan komme med eksempler på, at Enhedslisten gentagne gange har støttet at give ministeren bemyndigelser. Jeg kan bare nævne L 157, L 91 og L 148. Jeg sad herinde i coronatiden, hvor man i høj grad bemyndigede ministeren til at gå uden om Folketinget på en lang række områder. Så jeg ved ikke hvor meget det begreb og den præmis rent faktisk lever i virkeligheden.

Giver det så mening at gøre det her, fordi man vil gøre det, når det handler om især Rusland og Hviderusland? Det vil jeg gerne sætte spørgsmålstegn ved – altså om det er rigtigt og nødvendigt, at vi nu kan sige til unge mennesker, som måske er i gang med en uddannelse, at de ikke kan tage deres uddannelse i Rusland eller Hviderusland. Er det det udenrigspolitiske statement, som er det allervigtigste lige nu? Altså, EU er stadig væk den tredjestørste aftager af olie og gas fra Rusland. Måske skulle man sætte ind der i stedet for og så stoppe det med det samme og få gassen et andet sted fra. Hvis man rigtig ville lave udenrigspolitiske statements, kunne man måske gå den vej i stedet for at sige, at unge mennesker, som er ved at uddanne sig, ikke kan uddanne sig, hvis de tager en uddannelse i russisk i Rusland. Altså, come on! Det kan vi altså godt gøre lidt bedre. For at være ærlig synes jeg, det er lidt symbolpolitisk.

Nå, det skulle være ordene herfra.

Kl. 10:07

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er en enkelt, der har bedt om en kort bemærkning, og det er fru Leila Stockmarr, Enhedslisten.

Kl. 10:07

Leila Stockmarr (EL):
Tak. Jeg skal bare lige have det gjort helt klart: Bakker hr. Lars Boje Mathiesen og Borgernes Parti ikke op om at fastholde suspenderingen af su-berettigede uddannelser i Rusland?

Kl. 10:07

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:07

Lars Boje Mathiesen (BP):
Vi bakker ikke op om, at det skal være en minister, der skal gøre det. Vi mener, at beslutningen skal ligge i Folketinget. Om det giver mening at sige, at folk ikke kan tage en uddannelse i Rusland og få su med derover, vil jeg dernæst sige: Nej, jeg synes, det er noget symbolpolitisk pladder.

Kl. 10:07

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Leila Stockmarr med sin anden korte bemærkning.

Kl. 10:07

Leila Stockmarr (EL):
Så på baggrund af Ruslands invasion af Ukraine, og hvad Rusland ellers har gang i af brud på international folkeret og angreb på europæisk territorium, mener ordføreren, at danske studerende skal kunne få su og tage en uddannelse i Rusland på aktuelt tidspunkt?

Kl. 10:08

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:08

Lars Boje Mathiesen (BP):
Jeg synes, det er sjovt når man kigger på det. Hvad har en enkelt studerendes liv at gøre med, at Rusland har invaderet Ukraine? Man kan sagtens tage afstand fra Putin, man kan sagtens tage afstand fra Ruslands invasion og deres brud på folkeretten, og det har jeg gjort gentagne gange, uden at det skal gå fuldstændig bananas, og at det skal gå ud over en enkelt studerende, som gerne vil til Rusland og studere og få su derovre eller allerede er derovre og studerer og får su. Enhedslisten kommer vel til at stemme for den her finanslov, og på den her finanslov giver Folketinget 750.000 kr. til den russiske ambassade. Så det er hykleri.

Kl. 10:08

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Stinus Lindgreen for en kort bemærkning.

Kl. 10:08

Stinus Lindgreen (RV):
Tak. Nu ved jeg, at ordføreren jo ikke sidder i forsvarsforligskredsen. Jeg tror ikke, at der er nogen, der tror, at det her lovforslag er det største eksempel på, hvad vi gør i forhold til konflikten i Ukraine. Det er jeg ret sikker på. Det her er en del af et større billede, i forhold til hvordan vi kan distancere os fra og vise Rusland, at med det, Rusland gør, altså den ulovlige angrebskrig i Ukraine, kan vi selvfølgelig ikke støtte, at studerende bliver sendt til Rusland i den nuværende situation. Så jeg er bare lidt uklar på, hvad Borgernes Partis holdning er til su i det hele taget. For som jeg hører ordføreren, skal man som studerende kunne tage til Rusland og Belarus og tage su med. Man skal også kunne arbejde, lige så meget man vil, og stadig væk få su. Altså, det er bare lige for at sige, at der jo ikke er nogen her, der vil lægge en begrænsning på, hvor meget du må arbejde som studerende. Du må arbejde alt det, du vil, også meget mere, end fribeløbet siger; så får du bare ikke su. Men altså, er det Borgernes Partis politik, at man skal have su, uanset hvor meget man tjener, og uanset hvor man studerer henne? Og er den generelle tilgang til offentlige ydelser fra Borgernes Parti side?

Kl. 10:09

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:09

Lars Boje Mathiesen (BP):
Altså, det er et stort spørgsmål med de generelle holdninger til offentlige ydelser. Det går ret bredt. Grundlæggende mener vi, at offentlige ydelser kun skal være for danske statsborgere. Og hvis man indførte det og man også indførte det på su-området, hvilket vi mener at man burde – vi mener ikke, at vi skal give su til udenlandske studerende, der kommer hertil, og de skal heller ikke kunne få su-lån; er vi oppe på halvanden milliard nu, som der er udenlandske folk der skylder den danske stat, og som de ikke betaler? – og hvis vi fik rettet op på det, så ser vi ingen grund til at have en begrænsning på, hvor meget folk kan arbejde, ved siden af at de får su, altså for så vidt angår danske statsborgere. Nej, absolut ikke.

Kl. 10:10

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Stinus Lindgreen.

Kl. 10:10

Stinus Lindgreen (RV):
Tak for det. Lige i forhold til det med Rusland og Belarus skal jeg bare være helt sikker på, at jeg forstår ordførerens position her. Vil det sige, at man ikke skal lave sanktioner på uddannelsesområdet i forhold til lande, der ulovligt invaderer andre lande? Det er jo det, det handler om her: Det er, at vi sender et signal til Rusland om, at også på det her område ligesom på mange andre områder er de gået langt over en grænse. Og så er det selvfølgelig denne ministers ressortområde, vi diskuterer i dag, og ikke alle mulige andre ting, man kunne forestille sig at man kunne gøre i forhold til Rusland. Nu er det *det her*, vi diskuterer, og lige her synes ordføreren åbenbart, at det er okay at sige til Rusland: Det kan godt være, at I har invaderet et fredeligt naboland ulovligt, men vi sender gladelig vores studerende med su over til jer alligevel. Er det virkelig Borgernes Partis holdning i den nuværende situation?

Kl. 10:11

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:11

Lars Boje Mathiesen (BP):
Nej, men det, det var en kommentar til, var, at Enhedslisten kørte det op på et niveau, hvor man talte om folkeret og alt muligt andet, og det svarede jeg så på. Jeg sagde jo ikke noget om, at det var det største udenrigspolitiske tiltag. Jeg sagde netop, at hvis det var sådan, at man ville kigge på, hvad der var af udenrigspolitiske tiltag, så skulle man jo kigge på, at EU på den ene side giver en masse milliarder til Ukraine, og på den anden side giver man en masse penge til Rusland for olie og gas, og det er jo det, der er det hykleriske: Man finansierer krig på begge sider og har gjort det de sidste 3-4-5 år. Og det er jo noget, der ville batte, hvis man tog en diskussion om de ting og ikke om, om et par enkelte personer tager derover og får su i Rusland for at studere russisk.

Kl. 10:11

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Dermed siger vi tak til ordføreren, og vi er dermed også nået igennem ordførerrækken. Det vil sige, at den næste, jeg giver ordet til, er forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren. Værsgo, minister.

Kl. 10:12

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):
Tak for det, formand. Og tak til Folketingets partier for en overvejende positiv modtagelse af det her lovforslag. Jeg vil komme med nogle enkelte ord om indholdet af det. Den første del, der handler om fribeløbet – hvor meget man må tjene ved siden af su – handler ikke om, hvor meget man har lov til at arbejde ved siden af sine studier; det handler om, hvor meget man kan tjene og stadig væk modtage su. Det er det, det handler om. Så der er sådan set ikke nogen begrænsninger for – det er der heller ikke i dag, og det vil der heller ikke være, uanset hvor den grænse går – for, hvor meget man har lov til at have et fritidsjob, altså i hvor mange timer. Men det handler om, hvor meget man må tjene og stadig væk få su.

Der giver vi med det her lovforslag lidt mere, altså et større manøvrerum for de unge, der går på en ungdomsuddannelse. Man kan tjene lidt mere og stadig væk beholde sin su. Det synes jeg grundlæggende er rigtig, rigtig fornuftigt, men jeg abonnerer ikke på synspunktet om, at man skal kunne tjene milliarder og stadig væk få su. Det kan man jo godt mene, men så må jeg bare helt stilfærdigt minde om, at hvis man vil gennemføre det forslag, som er blevet luftet af Borgernes Parti, så vil det også trække på en vis finansiering fra statskassen. Så det må man jo så finansiere, hvis man vil følge op på det forslag.

Den anden del af lovforslaget handler om en fortsat bemyndigelse til ministeren, og det er jo så i øjeblikket mig, til at suspendere udbetalingen af su til studier eller hele uddannelser i aktuelt Rusland og Belarus. Vi skal lige rydde nogle misforståelser af vejen: Det er ikke en ny bemyndigelse, den findes allerede. Det er heller ikke en udvidet bemyndigelse i forhold til den, der gælder. Det, der er tale om, er, at man fjerner den solnedgangsklausul, som man indførte, dengang man som et led i den samlede sanktionstænkning i forlængelse af Ruslands ulovlige invasion af Ukraine indførte en hel masse forskellige reaktioner på det; det her var et af dem. Dengang påførte man det en solnedgangsklausul, og den har vi skubbet nogle gange her i Folketinget – desværre, for når man gør det, er det jo, fordi krigen stadig væk raser i Ukraine.

I øvrigt er det også sådan, at det jo ikke er en blankocheck, og det har det aldrig været i de her år, hvor bemyndigelsen har været der til den til enhver tid siddende minister. Det er ikke er en blankocheck til, at jeg så kan sidde nu med fri hånd og suspendere, at man kan få su til uddannelser i lande, som jeg synes at man ikke skal rejse til. Bemyndigelsen er, også i bemærkningerne, knyttet direkte op på konflikten mellem Rusland og Ukraine, altså til den krig, der foregår i Ukraine. Jeg vil også sige, at der ikke er overvejelser om at udvide bemyndigelsen til andre lande end dem, den gælder i dag, nemlig Rusland og Belarus. Jeg synes bare, det er vigtigt at sige: Det er den samme bemyndigelse, der har været gældende, siden Rusland invaderede Ukraine, som vi nu forlænger. Tak for ordet.

Kl. 10:15

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er et par korte bemærkninger. Den første er til hr. Jacob Harris.

Kl. 10:15

Jacob Harris (UFG):
Tak til ministeren. Når vi vil lukke ned for studerende til Belarus og Rusland, hvilke overvejelser ligger der så bag? For hvis vi sammenligner med Israel, som også står på mange lister for folkedrab og meget andet, hvorfor er det så lige Rusland og ikke Israel? Kan ministeren prøve at forklare mig det? For det forstår jeg ikke.

Kl. 10:15

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ministeren.

Kl. 10:15

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):
Jeg skal undlade at kommentere på, hvad jeg tror er hr. Jacob Harris' ærinde her. Når man har valgt at suspendere udbetalingen af su, altså at danske studerende kan rejse til Moskva og tage en hel uddannelse der og få skatteyderbetalt su med sig, så er det som et led i den samlede sanktionstænkning mod Rusland på baggrund af deres ulovlige, brutale og fuldstændig forfærdelige krig i Ukraine. Det synes jeg er rigtigt. Det kan man godt bestride, men det synes jeg er rigtigt at gøre. Så gælder det i øvrigt også Belarus, fordi de også er involveret i krigen på Ruslands side. Det er det, vi behandler, og ikke alt muligt andet.

Kl. 10:16

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Jacob Harris for den anden korte bemærkning.

Kl. 10:16

Jacob Harris (UFG):
Jeg synes ikke, at ministeren fik svaret på det, jeg spurgte om. For jeg synes jo, at Israel begår lige så meget folkemord, som Rusland gør. Så jeg kan bare ikke rigtig forstå, hvorfor det er sådan, at ét land må man godt studere i, altså at man godt må tage til Israel og studere, men ikke må tage til Rusland. Det handler ikke om, om man støtter Rusland eller ej. Det handler sådan set om den røde linje over for stater, der dræber andre mennesker.

Kl. 10:16

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ministeren.

Kl. 10:16

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):
Der gælder også forskellige sanktioner i forhold til Israel. F.eks. kan vores universiteter ikke have forskningssamarbejde med universiteter, som fysisk har en placering i de ulovligt bosatte områder. Det er en anden type sanktion. Hver konflikt har sin tilgang; sådan må det være. Jeg kan ikke helt forstå på spørgerens spørgsmål, om man er imod det, som vi lovbehandler i dag, nemlig det konkrete i, at vi selvfølgelig ikke – selvfølgelig ikke – vil bidrage til et studieliv i Moskva, Sankt Petersborg eller andre steder, hvor danskere med danske penge i rygsækken kan folde sig ud på et universitet, samtidig med at Rusland slår mennesker ihjel på slagmarken i Ukraine.

Kl. 10:17

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Den næste til kort bemærkning er hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 10:17

Lars Boje Mathiesen (BP):
Der må jeg spørge lidt til ministerens logik. Tror ministeren oprigtigt, at der er nogen unge mennesker, som vil arbejde nogle ekstra timer, hvis de får det fuldt modregnet i deres su?

Kl. 10:17

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ministeren.

Kl. 10:17

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):
Nej, det tror jeg da ikke. Det er jo en grænseflade her, ikke? Det er klart, at hvis man arbejder så meget, at man lige tjener 17 kr. for meget i forhold til at kunne få su, så vil det logiske ræsonnement hos de fleste fornuftige unge danskere være: Det er nok en dårlig forretning. Hvis man tjener så meget mere, at man tjener, lad os sige 50.000 kr. om måneden, så er jeg da sikker på, at ræsonnementet vil være et andet. De unge mennesker er jo heldigvis fornuftige.

Kl. 10:18

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Så er det hr. Lars Boje Mathiesen til anden korte bemærkning.

Kl. 10:18

Lars Boje Mathiesen (BP):
Ja, det er de. Vi har hver fjerde, der tager su-lån. Ser ministeren ikke en bekymrende tendens til, at de unge har behov for at tage lån for at være på deres uddannelser?

Kl. 10:18

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ministeren.

Kl. 10:18

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):
Jeg synes, det er godt, at man har mulighed for at tage su-lån, i øvrigt på favorable vilkår. Det er da bedre, at man har mulighed for at tage et fornuftigt su-lån, end at man f.eks. bliver skubbet i armene på skruppelløse kviklånsudbydere og alt muligt andet. Det er bare ikke det, vi diskuterer her. Det, vi diskuterer, er, om vi vil give de unge, der går på en ungdomsuddannelse, mulighed for at tjene lidt mere og samtidig beholde deres su. Det synes jeg er fornuftigt. Det troede jeg sådan set også Borgernes Parti gjorde.

Kl. 10:19

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Det er sådan, at der ikke er flere, der har ønsket korte bemærkninger, så vi siger tak til ministeren.

Der er heller ikke flere, der har bedt om ordet, så derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne-, Undervisnings- og Forskningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelser mod det, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 67:
Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø og lov om kemikalier. (Nedlæggelse af Produktregisteret).
Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).
(Fremsættelse 08.10.2026).

Kl. 10:19

Forhandling

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Socialdemokratiets ordfører, hr. Thomas Monberg.

Kl. 10:19

(Ordfører)
Thomas Monberg (S):
Tak. Kære formand, kære kollegaer. Når vi behandler det her lovforslag, handler det om at sikre, at vores lovgivning følger med udviklingen, uden at vi går på kompromis med beskyttelsen af mennesker. Jeg har selv arbejdet mange år som grafisk trykker og har derfor haft kemikalier tæt inde på livet. Det kan man også se nogle steder på min krop.

Jeg har oplevet, hvad det kan betyde, når mennesker gennem et langt arbejdsliv bliver udsat for farlige stoffer. Jeg har set kollegaer få alvorlige helbredsmæssige problemer som store eksemer, skader på nervesystemet og problemer med fertiliteten. Det er erfaringer, vi aldrig må glemme, så der skal vi aldrig tilbage til. Derfor skal vi altid sikre, at mennesker kan gå på arbejde uden at risikere deres helbred.

Produktregistret blev oprettet i slutningen af 1970'erne med et vigtigt formål: at skabe bedre viden om farlige stoffer og materialer og at styrke beskyttelsen af mennesker og arbejdsmiljø. Siden da er der kommet en omfattende EU-regulering, som også har fulgt den danske lovgivning rigtig langt hen ad vejen på kemikalieområdet. Og den lovgivning stiller store krav til virksomhedernes dokumentation og vurdering af kemiske stoffer.

Lovforslaget betyder, at Produktregistret nedlægges, fordi registret samlet set ikke længere vurderes at have samme betydning for myndighedernes opgaver, samtidig med at virksomhederne har en administrativ byrde ved indberetningerne.

Det er vigtigt at understrege, at dette ikke betyder, at vi svækker beskyttelsen af medarbejderne eller kontrollen med farlige kemikalier. Virksomhederne er fortsat omfattet af omfattende regler på området, hvor de bl.a. skal vurdere og forebygge skadelige virkninger fra kemiske stoffer og produkter.

I Socialdemokratiet mener vi, at vi altid skal arbejde for en klar og sammenhængende lovgivning. Når vi vedtager nye regler, skal vi samtidig være opmærksomme på, om eksisterende ordninger fortsat har en nødvendig funktion, eller om de med tiden er blevet overflødige. Det handler om at sikre, at vores lovgivning er målrettet og giver mening i praksis.

I dette tilfælde vurderes det, at de oplysninger, som myndighederne har brug for, i langt højere grad findes gennem den omfattende EU-regulering, og derfor giver det mening at tilpasse lovgivningen. Samtidig giver lovforslaget en administrativ lettelse for virksomhederne. Det gælder bl.a. de virksomheder, som i dag skal anmelde til Produktregistret.

Dette lovforslag handler om den rette balance. Vi skal fortsat have et stærkt arbejdsmiljø og beskytte mennesker mod farlige kemikalier, men vi skal også sikre, at vores lovgivning er tidssvarende og klar. Vi må aldrig komme tilbage til en tid, hvor mennesker skal blev af at gå på arbejde, fordi vi ikke havde tilstrækkeligt fokus på

kemikalier og arbejdsmiljø. Socialdemokratiet kan på den baggrund støtte lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 10:22

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Thomas Monberg. Vi går videre i ordførerrækken til fru Lise Müller fra SF. Værsgo.

Kl. 10:22

(Ordfører)
Lise Müller (SF):
Tak for ordet. Jeg holder den her tale på vegne af fru Kirsten Normann Andersen, som er beskæftigelsesordfører.

Produktregistret blev oprettet tilbage i 1970'erne. Siden da er der heldigvis sket rigtig meget på kemikalieområdet, og vi har fået fælles europæiske regler og nye systemer til at indsamle oplysninger om kemiske stoffer og produkter. Derfor synes jeg også, det er relevant at se på, om vi stadig har brug for de samme registreringer, eller om vi kan gøre tingene enklere. Hvis oplysningerne allerede bliver indsamlet andre steder, skal vi selvfølgelig ikke fastholde virksomhederne i unødvendigt bureaukrati. Og det er det, forslaget her handler om.

En stor del af de oplysninger, som myndighederne har brug for, findes i dag igennem EU-reguleringen. Miljøministeriet og Beskæftigelsesministeriet har desuden samarbejdet om forslaget, fordi det har betydning for begge ministeriers områder. Deres vurdering er, at de løsninger, der kommer i stedet for Produktregistret, betyder, at beskyttelsesniveauet opretholdes, og det er selvfølgelig afgørende for os, at vi ikke går på kompromis med sikkerheden.

I den sammenhæng er det vigtigt at understrege, at vi fortsat har arbejdsmiljøregler, som sikrer, at arbejdsgiverne har ansvaret for, at arbejdsmiljøet er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det gælder også, når medarbejderne arbejder med farlige stoffer og materialer.
Medarbejderne skal vide, hvad de arbejder med, hvilke risici der er, og hvordan de kan beskytte sig selv, uanset hvad vi har af indberetningsordninger. Og det ansvar forsvinder altså ikke med det her lovforslag. Med de ord skal jeg medgive, at SF stemmer for lovforslaget.

Kl. 10:24

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er en enkelt kort bemærkning, og det er til hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 10:24

Torsten Gejl (ALT):
Tak, formand. Regeringen mener, at EU-lovgivning og anden regulering dækker størstedelen af myndighedernes behov for oplysninger, altså ikke hele behovet. Hvad tænker ordføreren så i forhold til at sige, at det opretholder det oplysningsniveau, der er nødvendigt?

Kl. 10:24

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:24

Lise Müller (SF):
Tak for det spørgsmål. Altså, nu er jeg jo ikke super, super skarp på det her område, men jeg har ladet mig fortælle, at arbejdsgiverne jo fortsat har det ansvar, som de hele tiden har haft, og at man også er villig til at gå i dialog med de interessenter, der nu har bekymringer i forhold til at løse fremtidige problemer.

Kl. 10:25

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er ikke ønske om den anden korte bemærkning. Vi siger dermed tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken til fru Louise Louring fra Venstre. Værsgo.

Kl. 10:25

(Ordfører)
Louise Louring (V):
Tak for ordet, formand. Det er fuldstændig afgørende, at vi som Folketing styrker konkurrenceevnen både i Danmark og i Europa. Det gør vi bl.a. ved at reducere bøvl og byrder for vores erhvervsliv, så virksomhederne kan bruge mere tid og flere penge på at blive mere effektive, mere innovative og levere bedre produkter.

I mange år har vi i Venstre arbejdet for at skabe bedre vilkår for erhvervslivet. Det kommer vi fortsat til, og det gør vi også med det her lovforslag. I en tid hvor vi skal styrke konkurrenceevnen, skal vi turde tale om, hvor der kan skæres til. I dag behandler vi lovforslaget om at nedprioritere Produktregistret, for når EU-regler og anden regulering i dag dækker størstedelen af myndighedernes behov for oplysninger om kemikalier, er der ingen grund til dobbeltregistrering eller dobbeltarbejde. Vi går også ud fra, at vi i Danmark fortsat vil have et godt overblik over området efter vedtagelsen af lovforslaget, og det kommer vi også til at følge tæt.

Når vi i dag diskuterer et lovforslag, der skal reducere byrder, håber jeg, at ministeren eller regeringen ser det som en anledning til ikke at indføre nye byrder andetsteds. Det er en mærkesag for Venstre, at vi gør det nemmere at drive virksomhed i Danmark, og det kommer vi absolut også til at holde regeringen op på. Når det er sagt, bakker vi i Venstre op om lovforslaget.

Kl. 10:26

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er et enkelt ønske om kort bemærkning, og det er fra hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 10:27

Torsten Gejl (ALT):
Tak, formand. I Alternativet er vi egentlig ret enige i, at på beskæftigelsesområdet giver det her forslag en god del mening. Men er ordføreren sikker på, at det ikke reducerer sikkerheden for, at der ikke kommer farlige kemikalier ud i vores hav?

Kl. 10:27

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:27

Louise Louring (V):
Tak. Det er korrekt, at det i høringsnotatet f.eks. påpeges, at der er enkelte organisationer, som siger, at nedlæggelsen medfører en risiko for dårligere overblik over farlige kemikalier og svækket miljøbeskyttelse. Men imidlertid vurderer Miljøministeriet og Beskæftigelsesministeriet, at myndighedernes opgave fortsat kan løses. Samtidig indeholder lovforslaget derfor en række mindre ændringer, som giver miljøministeren mulighed for fortsat at føre den nødvendige kontrol. Og det hæfter vi os ved i Venstre.

Kl. 10:27

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Torsten Gejl for den anden korte bemærkning.

Kl. 10:27

Torsten Gejl (ALT):
Jo, men vil ordføreren ikke medgive, at det at have et overblik ligesom er det allermest nødvendige kriterie for at kunne kontrollere udledninger af kemikalier til havet?

Kl. 10:28

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:28

Louise Louring (V):
Både ja og nej. Selvfølgelig er det altid godt at have et overblik, og selvfølgelig er det altid godt med kontrol. Men når den kontrol i forvejen eksisterer i EU, giver det jo ingen mening, at vi også skal gøre det i Danmark. Og det, som det her lovforslag bl.a. går ud på, er at fjerne noget af al den dobbeltkontrol og al den dobbeltregistrering, som virksomhederne har. Så derfor synes vi faktisk, det giver rigtig god mening at fjerne det.

Kl. 10:28

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Det gav ikke anledning til flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Louise Louring og går videre i ordførerrækken til hr. Jan Herskov fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:28

(Ordfører)
Jan Herskov (DF):
Tak for ordet. Lad mig lægge ud med at sige, at jeg er her i stedet for ordføreren på området, hr. Nick Zimmermann, og har taget talen for ham.

Danske lønmodtagere skal kunne gå på arbejde med vished om, at der er styr på de kemikalier, de arbejder med. Det er et ansvar, arbejdsgiverne har, og som vi i Folketinget skal sikre ordentlige rammer for.
Danske virksomheder har samtidig krav på, at de regler, vi pålægger dem, tjener et formål. Det koster tid og penge at indberette oplysninger. Derfor skal vi samtidig selvfølgelig undersøge, om nogle af de administrative krav kan forenkles.

Med det her lovforslag vil regeringen nedlægge Produktregistret, hvortil virksomheder i dag anmelder oplysninger om farlige kemiske produkter til erhvervsmæssig brug. Begrundelsen er bl.a., at andre regler og systemer allerede dækker en stor del af myndighedernes behov for oplysninger.

For Dansk Folkeparti er det afgørende at få belyst, hvad ændringen betyder i praksis. Kan myndighederne få de oplysninger, de har brug for? Kan de fortsat føre en effektiv kontrol, og bliver virksomhedernes arbejde faktisk lettere?

Det er relevante spørgsmål, som fremgår af lovbemærkningerne, og som handler om, at Miljøstyrelsens kemikalieinspektion kan få sværere ved at identificere relevante stoffer, anvendelser og virksomheder, som er omfattet af restriktioner. Og det skal vi selvfølgelig have en ordentlig forklaring på.

Vi har derfor stillet ministeren en række spørgsmål. Vi har bl.a. spurgt, hvilke oplysninger kemikalieinspektionen i dag henter i Produktregistret, hvor oplysningerne fremover skal komme, og om det vil kræve flere ressourcer at skaffe dem. Vi har også spurgt til adgangen til de historiske oplysninger. Vi vil have afklaret, hvad nedlæggelsen betyder for forskningen og for muligheden for at bruge oplysninger i forbindelse med arbejdsskadesager.

Det er væsentligt at få undersøgt, inden vi træffer beslutninger. Derfor har vi bedt om at få en faglig vurdering fra det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø. Vi ønsker at få belyst, om der går viden tabt, som har betydning for forebyggelsen af kemisk betingede arbejdsskader.

Økonomien skal selvfølgelig også være ordentligt belyst. Når regeringen forventer administrative lettelser, skal beregningerne tage højde for de opgaver, som virksomhederne fortsat skal løse, og for eventuelle medarbejdere ved at fremskaffe oplysninger ad andre veje.
Endelig har vi spurgt, om ministeren vil sikre en evaluering, så Folketinget kan følge op på både de faktiske lettelser og konsekvenserne for kontrollen. Det er spørgsmål, vi stiller, fordi svarene har betydning for vores stillingtagen.

Dansk Folkeparti har derfor endnu ikke taget stilling til, om vi vil støtte lovforslaget. Vi afventer ministerens besvarelser og gennemgår dem, før vi giver vores holdning til kende. Vi ønsker et ordentligt grundlag for at vurdere både virksomhedernes administrative byrder og beskyttelsen af de mennesker, der arbejder med farlig kemi. Tak for ordet.

Kl. 10:31

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er et ønske om en kort bemærkning til hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 10:31

Torsten Gejl (ALT):
Det er bare en lille kommentar. Jeg synes, det er nogle utrolig relevante spørgsmål, som DF stiller, og tak for det. Vi stiller også nogle fra Alternativet, og jeg glæder mig til at læse svarene, som DF får. Det vil også betyde noget for, hvad *vi* mener om det her forslag.

Kl. 10:32

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ønsker ordføreren at kommentere på det?

Kl. 10:32

Jan Herskov (DF):
Det er dejligt, at vi er enige om at stille nogle gode spørgsmål. Jeg synes også, Nick Zimmermann er kommet med nogle fremragende spørgsmål, så det bliver garanteret godt at arbejde med i udvalget. Det ser vi frem til. Tak for ordet.

Kl. 10:32

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er ikke noget ønske om en anden kort bemærkning? Nej, det er godt. Så siger vi tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken til fru Pernille Vermund, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:32

(Ordfører)
Pernille Vermund (LA):
Tak for det. Det er bestemt ikke alt, der kommer fra EU, som er godt. Tidsregistrering, en øremærket barsel og tilsvarende bureaukratiske forslag holder vi os gerne fra at stemme for. Men når der kommer fælles regler i forhold til produktregistrering og oplysninger om farlige kemikalier, giver det rigtig god mening, at det er noget, der besluttes på EU-niveau. Det giver mening, fordi vi gerne vil sikre, at det ikke kun er fra danske virksomheder og danske forbrugere, at der eksempelvis ikke kommer kemikalier ud i vores havvand, men at det også reguleres tilsvarende i vores nabolande.

Derfor er det her jo et område, hvor vi har fået en stigende grad af EU-regulering, og hvor det derfor også giver mening, i forhold til at der, når vi så har et dansk produktregister, som stille og roligt mister sin betydning i forhold til det fremtidige, jo er tale om en dobbeltregistrering i virksomhederne, som skaber mere bureaukrati, end hvad der er nødvendigt. Derfor bakker vi i Liberal Alliance op

om at nedlægge Produktregistret. Når det er sagt, synes vi også, det er enormt vigtigt, at den viden, der ligger i registeret, ikke går tabt, og at man sørger for, at den forskning, vi har herhjemme, og som gerne skal være med til at drive andre lande frem på miljøområdet, ikke sakker bagud, fordi vi mister vigtig viden.

Jeg kan konstatere, at der er andre partier, der ønsker at stille spørgsmål til ministeren. Det ønsker vi sådan set også, og jeg tænker, at i stedet for at ministeren bliver bebyrdet med spørgsmål fra tre partier, kan det være, vi skal tale sammen som ordførere. Når det er sagt, kommer det ikke til at ændre vores holdning i forhold til nedlæggelse af Produktregistret, men det er for os enormt vigtigt, at viden ikke går tabt, og at vi stadig fremover i Danmark er førende i forhold til at drive beskyttelsen af vores miljø og ikke mindst vores havmiljø frem. Tak for ordet.

Kl. 10:34

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er ønske om en kort bemærkning til hr. Ibrahim Benli, Enhedslisten.

Kl. 10:34

Ibrahim Benli (EL):
Tak til ordføreren. Det er blot lige for at forstå, hvor Liberal Alliance står henne. På den ene side deler ordføreren udgangspunktet, at der er brug for at blive klogere på, hvordan konsekvenserne bliver efter nedlæggelse af Produktregistret. På den anden side er man samtidig sikker og har allerede indtaget en position. Jeg vil bare lige høre, om ordføreren føler sig helt tryg ved, at det her ikke kommer til at have en konsekvens for de tusindvis af medarbejdere, der arbejder med farligt affald. Og hvad er det, der gør, at ordføreren føler sig så overbevist, at man allerede ligesom har sagt god for nedlæggelse af Produktregistret?

Kl. 10:35

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Pernille Vermund.

Kl. 10:35

Pernille Vermund (LA):
Man kan jo aldrig være hundrede procent sikker på, at der ikke er mennesker i virksomheder eller andre steder, der bliver udsat for kemikalier, som de ikke skulle udsættes for, og det er, uanset om vi har et produktregister, om vi har lovgivning, eller om vi ikke har det. For der er desværre mennesker, som er fuldstændig ligeglade med de regler, der er, i forhold til f.eks. arbejdsmiljø.

Når det er sagt, synes jeg, at både når vi læser lovgivningen og de ændringer, der er kommet i forbindelse med høringsprocessen og høringssvarene, og vi også ser den opmærksomhed, der er fra partier så langt som fra Enhedslisten til Dansk Folkeparti, er der fokus på, at den viden, der er i det danske produktregister, ikke skal gå tabt. Den håber jeg at vi kan få med ind i lovgivningen i forbindelse med lovbehandlingen. Og så tror jeg, det er vigtigt at sige. at det jo er det fremtidige arbejde, der er helt enormt afgørende, så det er viden i Produktregistret, som vi gerne skal føre med videre. Men så er det jo forskning og også det at drive andre EU-lande frem, som er helt afgørende for os.

Kl. 10:36

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Har hr. Ibrahim Benli ønske om endnu en kort bemærkning? Nej, det er godt. Så siger vi tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken til fru Pernille Christensen fra Moderaterne, som kommer dernede. Velkommen til.

Kl. 10:36

(Ordfører)
Pernille Christensen (M):
Tak for ordet, formand. Det er ikke nogen hemmelighed, at vi i Moderaterne godt kan lide regelforenklinger, og det er derfor med glæde, at vi står med dette lovforslag, som nedlægger Produktregistret. Det er altid en fornøjelse, når en lov fjerner noget frem for at tilføje noget. Nu slipper vores virksomheder for at skulle anmelde 14 forskellige produkter eller hvert andet år at skulle registrere 40.000 producerede og importerede produkter. En regulering må ikke give vores erhvervsliv flere byrder end nødvendigt, og med denne lov reduceret vi netop nogle byrder, samtidig med at lovgivningen tilpasses den virkelighed, som vi står i i dag. Siden Produktregistret blev oprettet tilbage i 1977, er der sket en betydelig udvikling på kemikalieområdet. Både EU-regulering og den danske lovgivning stiller i dag omfattende krav til virksomhedernes håndtering af kemiske stoffer og produkter, og derfor er Produktregistret blevet irrelevant og en unødig byrde for vores virksomheder. Lovforslaget indebærer samtidig et opgavebortfald i staten, og det kan vi også godt lide i Moderaterne.

Samlet set handler lovforslaget om at tilpasse vores regulering til de krav og systemer, der allerede findes i dag. Vi skal ikke opretholde administrative strukturer, alene fordi de engang var nødvendige, men man skal selvfølgelig heller ikke gå på kompromis med den regulering af de kemikalier, som har betydning for os mennesker og vores miljø, men vi synes faktisk, at der er en god balance i det her lovforslag. Lad nu det her lovforslag være en forløber for flere, hvor vi i Folketinget løbende sikrer, at vores regler er relevante, og at virksomhederne ikke pålægges unødigt dobbeltarbejde. På den baggrund stemmer Moderaterne for forslaget. Tak for ordet.

Kl. 10:38

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er ønske om korte bemærkninger. Først er det til fru Pernille Vermund, Liberal Alliance.

Kl. 10:38

Pernille Vermund (LA):
Tak for det. I Liberal Alliance er vi jo store fortalere for afbureaukratiseringer, og vi stemmer også for det her forslag. Det ændrer ikke ved, at vi er meget opmærksomme på – særlig jeg er meget opmærksom på – at når vi taler om vores miljø, vores arbejdsmiljø, men også ikke mindst vores havmiljø, er det helt afgørende, at den viden, der ligger i Produktregistret ikke går tabt, altså at den beskyttelse, vi er vant til at kræve af danske virksomheder og danske myndigheder ikke bliver kompromitteret. Jeg synes, jeg hører en tale fra ordføreren, som er en meget, og det gælder måske også på andre områder, når vi taler om balancen mellem erhverv og miljø, erhvervsvenlig tale. Og der er alt muligt godt at sige om det, men jeg synes, at jeg lidt savner forståelsen af, at der altså er noget viden her og potentielt også på den lange bane noget forskning, som risikerer at gå fløjten, hvis ikke vi får skubbet lidt i lovbehandlingen til, hvordan det her lovforslag skal komme til at se ud.

Nu er ordføreren jo ordfører for et regeringsparti, så vil Moderaterne være med til at flytte balancen, sådan at vi ikke nødvendigvis lægger flere byrder på virksomhederne, men så vi sikrer os, at der bliver passet på vores miljøer, ikke mindst vores havmiljø, også i fremtiden?

Kl. 10:39

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:39

Pernille Christensen (M):
Det er helt sikkert. Vi vil gerne sikre, at vi stadig har en lovgivning, der beskytter vores miljø og mennesker. Men vi skal også mærke, at der stadig væk er anmelderpligt på visse kemikalier for vores virksomheder, og det fastholdes. Men hvis der skulle dukke noget op, så må vi jo selvfølgelig genbesøge det.

Kl. 10:40

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Vi går videre i spørgerækken til hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 10:40

Torsten Gejl (ALT):
Tak, formand. Jeg sidder stadig væk og tygger lidt på det med det miljømæssige. Jeg kunne forstå på Venstre, at Venstre vurderer, at det reducerede overblik, vi får over de miljøfarlige stoffer, der eventuelt kan udledes i havet, ikke vil betyde, at der er mindre kontrol, altså at vi ikke mister noget som helst kontrol, selv om vi mister noget af overblikket. Hvad er ordførerens holdning til det?

Kl. 10:40

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:40

Pernille Christensen (M):
Min holdning til det er, at når vores myndigheder har vurderet, at det her ikke får en betydning, stoler jeg faktisk på det. Men selvfølgelig skal vi som lovgivere jo holde øje med området, hvis andet skulle vise sig.

Kl. 10:40

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er ikke noget ønske om endnu en kort bemærkning. Dermed er der ikke flere, der har bedt om ordet til ordføreren, så vi siger tak til fru Pernille Christensen og går videre i ordførerrækken til fru Sofie Therese Svendsen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:41

(Ordfører)
Sofie Therese Svendsen (KF):
Tak for ordet. Vores ordfører på området havde desværre ikke mulighed for at være her i dag, så jeg står her på vegne af ham. Der er mange gode grunde til at have klare regler for håndtering af farlige kemikalier, men der er ikke nogen grund til at opretholde bureaukrati, som ikke længere tjener sit oprindelige formål. Det er egentlig det, der er kernen i det lovforslag, vi behandler i dag.

Produktregistret blev oprettet i slutningen af 1970'erne for at samle oplysninger om farlige kemiske stoffer og produkter, og siden da er der sket meget. I dag har vi omfattende fælleseuropæiske regler, som stiller krav til registrering, mærkning, dokumentation og sikker håndtering af kemikalier, og derfor giver det også god mening at spørge, om virksomhederne fortsat kan bruge tid på at indberette oplysninger til et særskilt dansk register, når myndighederne kun i begrænset omfang har brug for det. Med lovforslaget slipper omkring 1.200-1.500 danske virksomheder for en administrativ byrde, og besparelsen er anslået til ca. 12 mio. kr. om året. Det er måske ikke et beløb, der vælter statsbudgettet, men for den enkelte virksomhed betyder det færre indberetninger og mere tid til kerneopgaven.

Selvfølgelig skal vi tage de bekymringer alvorligt, der er rejst om adgangen til oplysninger om farlige kemikalier. Den nødvendige beskyttelse af arbejdsmiljø og miljø skal opretholdes, og myndighederne skal fortsat kunne få de oplysninger, de faktisk har brug for. Men målet må være at stille de nødvendige krav og ikke flest mulige krav, og Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 10:42

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Det gav ikke anledning til korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Sofie Therese Svendsen og går videre i ordførerrækken til hr. Ibrahim Benli, Enhedslisten.

Kl. 10:43

(Ordfører)
Ibrahim Benli (EL):
Tak, formand. Tak for ordet. Lad os lige starte med at slå fast, at vi i Enhedslisten på ingen måder har noget imod, at man får fjernet unødigt bureaukrati, som ingen værdi har for samfundet, men vi vil altid først være sikre på, at det ikke sker på bekostning af arbejdstagernes sikkerhed, miljøbeskyttelsen eller myndighedernes mulighed for at føre effektiv kontrol med farlige kemikalier. Det kan godt være, at nedlæggelsen af et register kan have den betydning, at man så får fjernet nogle byrder og fjernet nogle omkostninger for virksomhederne, men det må aldrig ske på bekostning af sikkerheden for de mennesker, der dagligt arbejder med farlige kemikalier. Så hvis Enhedslisten står og skal vælge mellem at lette byrderne for virksomhederne eller sikre menneskeliv, vil vi helt sikkert stå på menneskernes side.

Selv om ministeriet i sine bemærkninger til lovforslaget næsten forsikrer, at der ikke er noget at komme efter, og endda konkluderer, at Produktregistret ikke længere har den tilstrækkelige værdi og relevans for myndighedernes opgavevaretagelse, er vi i Enhedslisten ikke helt overbeviste om konsekvenserne ved at nedlægge registeret. Så derfor har vi på lige fod med mange andre partier, heriblandt Dansk Folkeparti, både stillet en række spørgsmål til beskæftigelsesministeren og sat miljøministeren c.c. – jeg ved godt, at man her i Folketingssalen ikke må bruge engelske ord, men jeg ved ikke, hvad man ellers skal sige i stedet for c.c.; det står for carbon copy, så det er så gennemslagspapir.

Vi har bedt om en del svar på netop en række spørgsmål, fordi vi tænker, at det, vi kunne læse os frem til i ministeriets bemærkninger, ikke giver en samlet analyse af, hvad det egentlig er, der ligger til grund for, at man fra ministeriets side har vurderet, at Produktregistret ikke længere har relevans. Så de spørgsmål, vi har stillet, regner vi med gør os klogere på, hvad det egentlig er, der bortfalder, hvad det er, der bliver videreført, og ikke mindst hvor oplysningerne vil være tilgængelige, når nu man nedlægger Produktregistret. Vi har bl.a. helt konkret bedt ministeren om at redegøre for, hvordan Arbejdstilsynet, Miljøstyrelsen og de øvrige relevante myndigheder efter nedlæggelsen skal dele oplysninger om farlige kemiske produkter.

Så vil jeg lige stilfærdigt referere til nogle høringssvar, der er kommet fra en række organisationer. Organisationen Akademikerne gør i deres høringssvar i hvert fald opmærksom på, at Produktregistret indtil nu har bidraget positivt i forhold til fælles viden og dokumentationsgrundlag i relation til arbejdsmiljø, forebyggelse og vurdering af kemisk eksponering. Så derfor efterspørger de helt berettiget en afklaring af, hvordan viden om kemisk eksponering og ikke mindst forebyggelse kan understøttes på en måde, så det er anvendeligt i forhold til det lokale arbejdsmiljøarbejde. På samme måde efterspørger 3F også viden om, hvad der sker efter nedlæggelsen af Produktregistret, og om adgangen til anvendelsen af oplysninger om import og brug af farlige kemiske stoffer og materialer i Danmark, herunder oplysninger om stoffer, der er omfattet af national særregulering eller har en særlig national interesse.

Fra Enhedslistens side deler vi bekymringerne både fra Akademikerne og fra 3F og ikke mindst fra Tandlægeforeningen; det er også en faggruppe, der dagligt arbejder med farlige kemikalier. Så derfor

ser vi frem til svar på de spørgsmål, vi har stillet, som forhåbentlig kan gøre os klogere og mere overbeviste om, at det her ikke kommer til at betyde, at mennesker, der arbejder med farlige kemikalier, kan risikere døden. Så med disse ord vil jeg sige tak for ordet.

Kl. 10:47

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Jeg kan oplyse ordføreren om, at c.c. er et indarbejdet udtryk i det danske sprog, så det er ikke noget problem, og så kan man jo altid tale om, at man fremsender noget i kopi, hvis det skal være. I rigtig gamle dage arbejdede man jo med gennemslagspapir, og det er vi så mange, der har prøvet. Så gamle er vi.

Der er ikke nogen, der har bedt om ordet for korte bemærkninger til ordføreren, så vi siger tak. Vi går videre i ordførerrækken til en, der i hvert fald ved alt om gennemslagspapir, hr. Kim Edberg Andersen. Værsgo.

Kl. 10:47

(Ordfører)
Kim Edberg Andersen (DD):
Det tror jeg ikke man må sige, formand. *(Munterhed).* Nå, med den svada at starte på for sådan en stakkels midaldrende nordjyde vil jeg sige, at jeg jo også har læst lovforslaget, og jeg deler mine kollegers interesse. Det er super med interessen. Da jeg læste lovforslaget, syntes jeg, det stod ret klart for mig, at vi lempede en byrde for erhvervslivet, fordi vi har to registre nu. De afhjælper stort set samme problematik, og derfor er det jo tudetosset, at danske virksomheder skal stå med de regninger. Så vi kommer til at stemme for lovforslaget, hvis ikke mine kollegers spørgsmål lige pludselig viser, at vi står i en situation, hvor de danske arbejdere lige pludselig bliver udsat for miljøgifte eller gifte, som de ikke ville blive inden lovforslaget. For det ville selvfølgelig være interessant, men jeg så ikke problematikken selv, da jeg læste lovforslaget. Det vil jeg ærligt indrømme. Jeg så en regering, som fandt en byrde på erhvervslivet og fjernede den, og det skal de da have lov at sole sig i, for i sidste uge *indførte* de en byrde på erhvervslivet ved at overimplementere et EU-direktiv, men nok om det. Man skal som minister også have lov at sole sig i det, når man endelig finder et korn. Så skal man også have lov at spise det korn.

Til gengæld faldt jeg over noget andet, og jeg tænkte faktisk, at jeg ville søge et job ovre i Miljøministeriet, for vi sparer 1,4 mio. kr. på at nedlægge registeret, og det svarer til en halvtidsstilling i Miljøministeriet, står der i papirerne. Jeg vil faktisk godt arbejde fuld tid for 1,4 mio. kr. Det vil jeg gerne, og hvis jeg kan arbejde hjemmefra, er det jo helt fint. Så slipper jeg også for at skulle have udgiften til en lejlighed i København osv. osv. Jeg synes, vi skal passe på med, at lige så snart pengene er i systemet, skal de bare blive i det system, koste hvad det koste vil.

Jeg ved ikke, om jeg skal bede om en liste med lønningerne i Miljøministeriet for at se, hvordan 1,4 mio. kr. kan blive til en halv stilling til det arbejde, der kommer derover, uden at man sætter penge tilbage i kassen. Det kan godt være, at det bliver nødt til at være skriftligt, minister, for der er sikkert alt for mange ansatte i staten, så der kan man jo så sige, at så kan vi i hvert fald finde nogle. For til trods for at jeg mener, at embedslaget er dygtigt, synes jeg, at 1,4 mio. kr. for at arbejde halv tid er sådan lige i overkanten. Det tror jeg man kunne gøre bedre, hvis man så flyttede ministeriet til Jylland. I Nordjylland kan man få meget for 1,4 mio. kr., minimum en fuldtidsstilling. Princippet i det her, som jeg gerne vil pointere ud fra et lovforslag, er dybest set, at vi nogle gange glemmer de små tal, ikke? Vi laver måske 200 love, og hvis vi nu lige fifler rundt med 1,5 mio. kr., bliver det til rigtig mange penge. Så det kunne vi gøre bedre. Men ellers kan jeg jo søge om en opgørelse næste år og se, hvor meget vi egentlig har brugt, og hvordan pokker det kan koste 1,4 mio. kr., for at man har arbejdet halv tid

I forhold til selve lovforslaget synes jeg, det er fint med de af mine kolleger, der har nævnt det her med vandmiljøet. Jeg er kommet med et rigtig, rigtig fornuftigt forslag på spildevandsområdet. Lad os da få styr på, hvad vi hælder i vandmiljøet. Til Alternativet og Liberal Alliance vil jeg sige, at det kan vi sagtens lave noget på og selv sætte nogle flowmålere på. Lad os få styr på, hvad der kommer derud, for jeg deler bekymringen. Altså, der kan godt være noget med medicinrester i vores badevand, som vi skal have styr på. Det synes jeg, men det kræver da, at vi har styr på, hvad vi hælder ud i badevandet til at starte med. Den er gratis. Den må ministeren også godt løbe med eller dele med sin ministerkollega ovre på miljøområdet, altså at sætte de flowmålere, sådan at vi kan få styr på den del.

Danmarksdemokraterne kommer til at støtte forslaget. Vi kommer også til at høre spændt efter, når ministeren forklarer mig, hvordan en halvtidsstilling på Slotsholmen kan koste 1,4 mio. kr. Det må vi kunne gøre bedre, og vi skal bare være bedre til at passe på borgernes penge. Det er det, det handler om i sidste ende. Hvis man sparer 1,4 mio. kr., skal man ikke bare smide dem i en kasse og så skrive til Folketinget, at det for øvrigt er det, det koster, og så bare forvente, at vi sidder helt benovede og tænker, at det er rigtigt, fordi der er en, der har regnet det ud i et ministerie.

Det er et godt lovforslag. Jeg glæder mig til at se spørgsmålene, gerne som fru Pernille Vermund sagde, altså måske kunne vi lave dem fælles, så de bliver sendt rundt inden. For helt, helt essentielt er det, at det her ikke stiller danskerne dårligere i forhold til at blive udsat for kemi. Jeg er fuldstændig enig. Men som jeg startede min tale med at sige, så jeg, da jeg læste lovforslaget, egentlig bare et fornuftigt lovforslag, der sagde, at der ikke er nogen grund til at have byrder på dansk erhvervsliv, hvis de i forvejen registrerer det i EU. Tak for ordet.

Kl. 10:52

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Den første er til hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 10:52

Torsten Gejl (ALT):
Selv om ordførerens parti og Alternativet ofte ikke er enige, vil jeg gerne takke ordføreren for et langt samarbejde og et godt samarbejde i Folketinget, før ordføreren starter som embedsmand i Miljøministeriet. Jeg tror, der venter en glorværdig karriere, måske lidt som en ulv i hønsehuset. I hvert fald ønsker jeg ordføreren alt godt. Hvis det skulle være sådan, at ordføreren, før ordføreren starter i Miljøministeriet, når at behandle videre på det her lovforslag, vil jeg gerne høre lidt om, hvad ordføreren tænker i forhold til en af ordførerens mærkesager med udledning af kemikalier gennem kloakker og overløb. Kunne der være en mulighed for, at vi måske, i og med vi mister Produktregistret, mister et overblik over de kemikalier, som ordføreren jo er meget bekymret over hvorvidt kommer ud i havet via f.eks. overløb og kloakker?

Kl. 10:53

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:53

Kim Edberg Andersen (DD):
Altså, en ulv i hønsehuset kan vi i Danmarksdemokraterne rette op på ved sige, at vi slet ikke skal have ulve i Danmark. Det er sådan lidt ligesom gennemslagspapir – det bliver noget, vi talte om i fortiden. Så det løste jeg der.

I forhold til kemikalier i kloakkerne har virksomhederne jo stadig væk forpligtelser i forhold til at have styr på deres kemikalier, og vi

har miljølovgivningen, der sikrer, at der skal være styr på det her. Min bekymring, i forhold til om det er ladsiggørligt at få kemikalier ud – det har vi to tidligere set at det har været – er jo dybest set, at vi skal have styr på, hvilket hul vi putter tingene i, og om vi får det renset og får styr på det på vejen ud.

Jeg er ikke som sådan bekymret for, at vi ændrer, hvor tingene er registreret, fra det til det andet. Jeg er faktisk meget mere bekymret for, om vi egentlig har styr på det, i forhold til at vi, selv hvis en virksomhed tænker, at de gør tingene rigtigt, har en fejlkobling et eller andet sted, der så gør, at ret farlige kemikalier kan komme ud – altså hvor folk og erhvervslivet og personer, når vi hældet det i kloakken derhjemme, egentlig tror, at vi gør det rigtigt. Så det er bare en bevidstgørelse i forhold til det. Men ordføreren kan være helt sikker på, at hvis ordføreren finder noget, hvor det bliver dårligere, fortsætter vores gode samarbejde mellem Danmarksdemokraterne og Alternativet med at få rettet det op.

Kl. 10:54

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Er der ønske om den anden korte bemærkning? Nej. Så går vi videre til fru Pernille Vermund, Liberal Alliance.

Kl. 10:54

Pernille Vermund (LA):
Tak for det. Jeg ved ikke, om 1,4 mio. kr. for en halvtidsstilling i Miljøministeriet er en fejl. Jeg kan se, at ministeren var ovre at konferere med sine embedsfolk. Jeg ved ikke, om det var om det, eller om det var om noget andet.

Men det er jo desværre sådan indimellem, at når der er store mængder bureaukrati – man kunne også kalde det pseudoarbejde – er det sådan noget, som smitter andre steder i en organisation. Og derfor er jeg ikke i tvivl om, at der kan være mennesker, som på trods af at de kun arbejder halv tid – og al respekt for embedsværk, også i Miljøministeriet – kan de skabe så meget bureaukrati og så meget pseudoarbejde, at det hele vejen ned igennem systemet vil være en reel besparelse, hvis de bare lader være med at lave noget. Anerkender ordføreren det?

Kl. 10:55

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:55

Kim Edberg Andersen (DD):
Det kommer jo an på, om man tænker på den nye stilling, ordføreren selv står til at få til 1,4 mio. kr. for at arbejde halv tid, for så vil der ikke være unødigt bureaukrati! Men ja, det anerkender ordføreren fuldstændig, og han anerkender også, at det er ligesom om, der er blevet sådan en kultur med, at vi bare flytter pengene rundt, og så bruger vi dem på noget andet. Så kan vi nok aktivere en anden og ansætte en anden, og det kan vi også se på, at antallet af ansatte i staten eksploderer. Det er ikke af ond vilje, er jeg sikker på, men hvis man er nørd – og det er sagt positivt – på et område, så kan man næsten ikke undersøge nok, og hver gang man finder et lille komma, man kan undersøge mere, så er det jo rart at have 1,4 mio. kr. til at ligge, til at man kan ansætte en, man kendte på studiet engang, som bare er rigtig god til at undersøge lige nøjagtig det. Og det er den her spiral, som vi desværre ser i det offentlige ofte: at man bliver ved. Man kan simpelt hen ikke overskue, at man skal afgive penge til noget andet.

Kl. 10:56

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Den anden korte bemærkning til fru Pernille Vermund.

Kl. 10:56

Pernille Vermund (LA):
Jeg er jo fuldstændig enig, og jeg vil sige, at nu er det jo ikke sådan Danmarksdemokraterne, der er kendt for at ville betale folk for at forlade Folketinget og tage en stilling et andet sted, og det er vi heller ikke i Liberal Alliance. Men hvis det skulle være, vil jeg sige, at jeg ville være ked af, hvis ordføreren forlod Folketinget for en stilling i Miljøministeriet, ikke kun på grund af det gode kollegaskab, men også fordi jeg faktisk er meget optaget af vores havmiljø. Så venligst bliv i Danmarksdemokraterne; så kan vi sidde som ordførere og være uenige på det område.

Kl. 10:56

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:56

Kim Edberg Andersen (DD):
Jeg skal prøve, men jeg vil også sige til ordføreren, at det jo kun er en halvtidsstilling, og jeg har tidligere haft rigtig mange ordførerskaber og har slet ikke i nærheden af det samme nu. Så jeg tror faktisk godt, jeg kunne dobbeltjobbe den der, så jeg fortsatte og havde fuld fart på mit arbejde i Folketinget og passede det fuldt ud, samtidig med at jeg så i weekenderne kunne passe den halvtidsstilling. Det kunne man godt, hvis man ville og lønnen var attraktiv nok. Og det vil jeg sige: For en nordjyde ville 1,4 mio. kr. for lige at tage 2 dage i weekenden og arbejde for at kigge op på registeret, jo være interessant.

Men jeg kan betrygge ordføreren med, at jeg bliver i Folketinget. Og så må vi håbe, at ministeren har hørt min lille klagesang og måske sender de penge videre og siger: Dem har vi ikke brug for at have i mit ministerie.

Kl. 10:57

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Vi går videre til en ny Pernille, nemlig fru Pernille Christensen, Moderaterne.

Kl. 10:57

Pernille Christensen (M):
Når du står og siger, at en djøf'er koster 1,4 mio. kr. i Miljøministeriet, tænker jeg, at jeg som tidligere embedsmand i hvert fald har været ansat de forkerte steder. Jeg har endda arbejdet steder med åbne lønlister og har aldrig set nogen, der har fået så meget i løn, på det her niveau. Så var det, at jeg lige kiggede lidt ned i materialet, og så kunne jeg se, at det, der er, er en besparelse på beskæftigelsesområdet på 1,9 mio. kr., men at man flytter 1,4 mio. kr. over til miljøområdet. Det vil sige, at det er en besparelse på 0,5 mio. kr. Det passer lidt bedre med en deltidsstilling inklusive løn, barsel, og hvad der ellers skal betales ind til. Så jeg tænker, at det nok ser fint ud.

Kl. 10:58

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:58

Kim Edberg Andersen (DD):
Med al risiko for, at jeg har læst diagrammet forkert, står der, at man flytter 1,4 mio. kr. svarende til en halvtidsstilling. Det synes jeg er lige i overkanten. Hvis ordføreren tidligere ikke har fået 1,4 mio. kr. for en halvtidsstilling, er ordføreren enten blevet snydt eller har ikke haft en position, hvor en halvtidsstilling blev berammet til 1,4 mio. kr., tilsyneladende.

Kl. 10:59

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Er der ønske om den anden korte bemærkning fra fru Pernille Christensen? Nej. Så går vi videre til hr. Ibrahim Benli, Enhedslisten.

Kl. 10:59

Ibrahim Benli (EL):
Tak til ordføreren. Gennemslagspapir har vi snakket om. Jeg tror, at det også indeholdt nogle kemikalier, men heldigvis er vi ikke længere afhængige af gennemslagspapir og så dermed ikke udsat for de mulige kemikalier, som vi kunne være udsat for. Der er desværre ret mange brancher, der stadig arbejder med forskellige farlige kemiske stoffer og materialer.

En af de ting, som 3F i sit høringssvar bemærker, er jo nemlig, at når nu man ikke længere har adgang til de nationale oplysninger og datagrundlag, som gør, at vi bliver bedre forberedt i forhold til de mulige ulykker, så kunne det her også være med til ligesom at svække beredskabet omkring det, altså i tilfælde af at der er sådan nogle farlige kemiske stoffer, der spreder sig.

Så det er mere for at høre, om ordføreren også er bekymret for, om den her ændring, som vel at mærke giver de besparelser, som ordføreren er meget optaget af, også kan være med til at svække beredskabet og dermed udgøre en trussel for hele befolkningen.

Kl. 11:00

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 11:00

Kim Edberg Andersen (DD):
Jeg kan godt høre intentionen, og den er jeg jo enig i. Men nej, det tror jeg faktisk ikke, for i forhold til kemikalier, du transporterer, er der andre regler for, hvordan du skal markere dem. Hvis en virksomhed eksploderer, brænder eller et eller andet, skal virksomheden jo ligge inde med de potentielle kemikalier, man har der. Så der vil beredskabet jo qua de oplysninger have den mulighed.

Jeg synes da selvfølgelig, det er helt aktuelt, som jeg også sagde, at få spurgt ind til det. Lad os være sikre, sådan at vi i hvert fald kan få knuden i maven væk, hvis den er der. Men når jeg læser det, læser jeg det egentlig, som om vi har de samme informationer; selv om vi har de samme informationer som tidligere, kan der selvfølgelig være noget med adgangen til de informationer, vi kan kigge på.

Det er uden for diskussion, at man i hvert fald ikke skal have en knude i maven over det. Vi skal ikke stå med en dårligere miljøbeskyttelse eller kemikaliebeskyttelse med det her. Men det er virkelig ikke sådan, jeg læser det her. Jeg læser det virkelig, som om vi laver dobbeltkonfekt med tingene, og det skal vi ikke.

Dengang ordføreren snakkede om carbon copy, tænkte jeg: Nu skal vi snart til at snakke om CO_2-afledninger under det samme. Men sådan kan det jo være. Jeg tror, det er blevet bedre, når vi ikke bruger gennemslagspapir, som er carbon copy.

Kl. 11:01

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ibrahim Benli for endnu en kort bemærkning.

Kl. 11:01

Ibrahim Benli (EL):
Jeg er i hvert fald rigtig glad for at høre, at ordføreren ikke kun er optaget af at nedlægge Produktregisteret, men lige så meget af, hvad der kommer i stedet for, og hvordan vi sikrer de grundlæggende oplysninger, som må have en værdi for at beskytte de mennesker, der arbejder ved farlige kemiske stoffer.

Så dermed ser jeg frem til et tæt samarbejde og et usædvanligt samarbejde mellem Enhedslisten og Danmarksdemokraterne om eventuelt følge op på, hvad det så er, vi sætter i stedet for, og hvordan vi sikrer, at arbejdstagere, som arbejder med kemiske stoffer, er bedre beskyttet eller i hvert fald er beskyttet i samme grad, som de er nu.

Kl. 11:02

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 11:02

Kim Edberg Andersen (DD):
Den eneste grund, hvis det er et usædvanligt samarbejde, er, at Enhedslisten mangler at blive sådan rigtig snusfornuftige, for hvis de var det, så ville de jo samarbejde med Danmarksdemokraterne hele tiden – og det ser jeg frem imod.

Men jeg kan erklære over for ordføreren, at jeg ofte med stor glæde og også læring har samarbejdet med både Alternativet og Enhedslisten for den sags skyld. Det gør vi, når der er fornuft i det, og der er områder, hvor vi deler fornuft. Så det fortsætter vi gerne med.

Kl. 11:02

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er dermed ikke flere korte bemærkninger til hr. Kim Edberg Andersen. Vi kan jo så konstatere, at da hr. Kim Edberg Andersen er i begyndelsen af 50'erne, er han stadig væk ganske ung. Den næste er også en ganske ung ordfører, nemlig hr. Stinus Lindgreen fra Radikale.

Kl. 11:02

(Ordfører)
Stinus Lindgreen (RV):
Tak for det. Jeg er jo ikke den sædvanlige ordfører. Vores ordfører er i USA i FN-regi lige for tiden, så jeg har lovet er træde til i hendes sted. Det er jo altid spændende at komme ind i en anden ordførerkreds og høre, hvordan debatten går i en retning, jeg ikke havde forestillet mig, da jeg læste lovforslaget igennem, inden jeg skulle stå her i salen i dag, for jeg er til nogens overraskelse meget enig med hr. Kim Edberg Andersens fremlæggelse af lovforslaget, i hvert fald i min forståelse af det.

Produktregistret blev oprettet tilbage i 1970'erne for at holde styr på kemikalier og stoffer, og det var jo en god ting. Siden da er der jo sket utrolig meget i forhold til EU-lovgivningen, så vi i dag har en meget omfattende kemikalielovgivning fra EU, der stiller krav om, at alle kemiske stoffer skal registreres, inden de kommer på markedet i EU. Vi har et arbejdsmiljødirektiv, der stiller krav til de stoffer, man omgås på arbejdspladsen. Alt det bliver der jo ikke ændret ved med lovforslaget her. Det eneste, det handler om, er, at vi nedlægger Produktregistret, så vi skal registrere de kemiske stoffer ét sted og ikke to, hvilket selvfølgelig er til gavn for virksomhederne, der spares for nogle byrder, som vi har hørt om, men det er også sådan, tænker jeg – i hvert fald er det sådan på andre områder – at dobbeltregistrering ofte er en dårlig idé, fordi risikoen for fejl jo stiger. Så det er klogt at have ét sted, man skal registrere de her stoffer til gavn for arbejdsmarkedet og miljøet.

Så bliver der også peget på – både i høringsnotatet og fra ordførere her – at der også står i en formulering om, at det i det store hele dækker det samme. Det er selvfølgelig den del, som ikke bliver omfattet her, som man har fokuseret på fra mange partiers side, og med rette, for det må jo ikke ende med, at vi stiller hverken dem, der er på arbejdsmarkedet, eller vores miljø dårligere med lovgivningen her, og det er jo heller ikke intentionen. Vi ændrer jo ikke på kravene til, hvad man må og ikke må; vi ændrer på, hvor tingene skal

registreres. Så vi kommer selvfølgelig også til at følge op på det og se – og det kan jeg også forstå at arbejdet er i gang med at holde øje med – om der er nogle huller, der skal fyldes ud, og hvordan vi kan gøre det. Jeg synes dog, det er klogt, at man i stedet for at opretholde ét stort bureaukratisk monster prøver at se, om man ikke kan gøre det lidt mere målrettet der, hvor der måtte være nogle huller, efter at lovgivningen her træder i kraft. Men det er klart, at det ikke må stille nogen, hverken personer eller miljøet, dårligere med lovgivningen her. Men med de ord bakker vi fra Radikale Venstres side op om lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 11:05

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Det medfører ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Stinus Lindgreen og går videre i ordførerrækken til hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 11:05

(Ordfører)
Torsten Gejl (ALT):
Tak, formand. Det er et lidt specielt forslag, det her, om at nedlægge Produktregistret, hvor man jo anmelder oplysninger om farlige kemiske produkter, som fremstilles eller importeres til erhvervsmæssig brug. Da jeg kom i salen, tænkte jeg, at det i hvert fald giver udmærket mening på beskæftigelsesområdet, hvor man tager et administrativt system væk, der er bøvlet for arbejdsgiverne, og som skaber en relativt begrænset værdi. Jeg er så kommet til at tænke lidt nærmere over, om det lige skal tænkes igennem igen, efter at jeg har læst Enhedslistens spørgsmål og hørt DF's spørgsmål.

Men jeg synes, det store dilemma er, at Produktregistret giver miljøministeren mulighed for f.eks. at kontrollere udledningen af kemikalier til havet, og den mulighed vil bortfalde. Regeringen mener så, at EU-regler og andre ting nu dækker størstedelen af myndighedernes behov for oplysninger. Det er det med størstedelen, vi ikke er helt færdige med at undersøge i Alternativet. Vores hav er ekstremt udsat for kemiske stoffer fra havbrug, fra kemikalierensningsanlæg, der kører på tudsegamle tilladelser, fra kemikalievirksomheder, der kører på ældgamle tilladelser, fra overløb fra kloakker og udløb. Hvis det her forslag tillader 1 g mere udledning af kemikalier til vores meget, meget hårdt prøvede hav, har vi ikke tænkt os at stemme for i Alternativet. Men vi venter med at finde ud af, præcis hvad vi stemmer, indtil vi har set svarene på de spørgsmål, som bl.a. Enhedslisten og DF stiller. Vores spørgsmål borer i forskellen på det system, vi mister, og det, vi får. Vi vil gerne overbevises om, at der bliver samlet op på kontrollen af miljøgiftige stoffer til havet. Tak, formand.

Kl. 11:07

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er ønske om en kort bemærkning til fru Louise Louring, Venstre.

Kl. 11:07

Louise Louring (V):
Tak. Jævnfør Alternativets spørgsmål tidligere vil jeg også gerne understrege, at det er vi faktisk også vildt optaget af i Venstre. Det tror jeg sådan set at alle i Folketinget er. Selvfølgelig skal der ikke fortsat udledes kemikalier. Igen, det kan jo også være, at jeg bliver klogere, og jeg tror også, at ministeren kommer til at svare på det lige om lidt. Vores forståelse er også – jeg skal lige finde det her, undskyld: Lovforslaget indeholder samtidig en række mindre ændringer, der netop giver miljøministeren mulighed for fortsat at føre den nødvendige kontrol. Og vores forståelse er også, at de her farlige kemikalier stadig væk vil være under kontrol. Derfor føler vi os ret trygge i det. Det var egentlig bare en bemærkning, også i forhold til at jeg på et tidspunkt blev citeret, så for lige at få den krølle med. Tak.

Kl. 11:08

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 11:08

Torsten Gejl (ALT):
Tak for det. Det er meget fair. Og det er også det, vi er ved at bore helt, ordentligt ud. Hvis det er sådan, at det viser sig, at det er, som Venstre siger, er der også ret stor chance for, at vi kan stemme for det her.

Kl. 11:08

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ønskes der opfølgning? Nej. Så er der ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger til hr. Torsten Gejl. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 11:08

(Ordfører)
Lars Boje Mathiesen (BP):
Tak for det, formand. Jeg har også været en del af den gyldne årgang, som er lige lidt over 50 år, så der er ikke noget der. Jeg vil sige til ordføreren for Danmarksdemokraterne, at sjældent har jeg i mit liv set folk argumentere så hårdt som ordføreren for tilbagekomsten af telefax. Så det er da generelt set en tilbagevenden, også til de andre ting. Det ligger godt til nordjyden.

I forhold til jobbet i Miljøministeriet ved jeg ikke rigtig, om det er noget. Altså, generelt ved jeg at ordføreren ikke er så glad for, at det jo er et job, der bliver beskattet. Så det er lige den detalje, man skal læse med i det, og allerede der falder regnestykket jo sammen, i forhold til om det er en god idé for ordføreren.

Så går vi til lovforslaget. Generelt set er det nogle gode bemærkninger, der er kommet, og jeg skal ikke trætte Folketinget med at få besvaret de ting. Som jeg læste det, var det også noget med at fjerne noget bureaukrati, som giver mening. Men generelt er det nogle rimelig relevante spørgsmål, der er blevet stillet, og som der selvfølgelig bliver svaret på. Tak for ordet.

Kl. 11:09

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Tak. Der er lige en kort bemærkning til hr. Kim Edberg Andersen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 11:09

Kim Edberg Andersen (DD):
Det er bare for at fortælle ordføreren, at i Nordjylland er vi jo ikke bekymrede for at blive beskattet af lønindkomst. Det, vi ikke forstår, er momsen. Det er bare sådan lige for at sige det til ordføreren på talerstolen: Det er momsen, vi ikke forstår. Og der ser vi gladelig, at vi indfører f.eks. en prøveordning, hvor man er momsfritaget i Region Nordjylland, også fordi det er den mindste region, og så kunne vi ligesom teste det. Men det er ikke skat; vi betaler med glæde vores skat. Og vi betaler også vores moms, men vi forstår ikke helt konceptet. Det indrømmer vi.

Kl. 11:10

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 11:10

Lars Boje Mathiesen (BP):
Man kan jo sige, at moms også er en skat. Men jeg forstår det godt. Jeg mindes også, at vi jyder havde et sjovt dilemma, da Venstre

under coronakrisen foreslog at halvere momsen fra 25 til 12½ pct. og vi sagde: Jamen det er jo en stigning. Så det giver jo ikke mening på nogen som helst områder. Jeg er meget enig med ordføreren. Tak for det.

Kl. 11:10

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Det ser ikke ud, som om hr. Kim Edberg Andersen har ønske om den anden korte bemærkning. Så vi siger tak til hr. Lars Boje Mathiesen. Der er et ønske fra hr. Jacob Harris om at tale som privatist. Vi byder velkommen til hr. Jacob Harris, og så må ministeren vente så længe. Værsgo.

Kl. 11:10

(Privatist)
Jacob Harris (UFG):
Tak for det. Hver gang jeg hører erhvervslivet og EU, specielt i forhold til de små og mellemstore virksomheder, får jeg røde knopper. Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg som udgangspunkt er positiv over for ethvert forslag, som reducerer vores bureaukrati for de danske virksomheder. Men jeg har også været selvstændig erhvervsdrivende og arbejdet med vvs- og blikkenslagerfaget, og derfor ved jeg også, at der nogle gange er meget langt fra de administrative besparelser, man regner sig frem til herinde på Christiansborg, og den virkelighed, danske håndværkere står i hver eneste dag.

Lad mig give Folketinget et helt konkret eksempel ude fra virkeligheden. Hvis en blikkenslager skal ud at lodde tagrender, kan han have brug for blyholdigt loddetin, som det er i dag. Det er et produkt, hvor der gælder særlige danske regler om giftmeddelelse. Det er sådan set forståeligt nok, for vi skal selvfølgelig passe på vores medarbejdere og sikre, at farlige kemikalier bliver håndteret korrekt. Men nu står vi altså her med et lovforslag, hvor vi vil nedlægge det danske produktregister, bl.a. fordi en række kemikalieoplysninger allerede findes i europæiske systemer.

Jeg bliver egentlig bare nysgerrig. Hvad betyder det her helt konkret for en dansk blikkenslager? Skal han stadig igennem de danske procedurer for at købe sit blyholdige loddetin? Skal grossisten stadig kontrollere den samme dokumentation? Skal producenten registrere oplysninger ét sted i EU, mens den danske virksomhed skal forholde sig til en helt anden ordning herhjemme? Så er der det danske arbejdstilsyn. Skal han godkendes til at kunne købe og arbejde med loddetin? Og hvem skal egentlig håndtere det, hvis oplysningerne ikke stemmer overens? Så skal de danske myndigheder registrere ingenting, og virksomheden skal forholde sig til noget nede i EU. For mig lyder det mere bureaukratisk, end det allerede er i dag. Det er i hvert fald noget, som Folketinget, synes jeg, skal tage stilling til, inden vi beslutter os for, om det her er en god idé.

Hvis vi blot flytter oplysningerne til EU og samtidig beholder alle de nationale krav, har vi ikke nødvendigvis gjort hverdagen lettere for virksomhederne. Så har vi faktisk bare spredt bureaukratiet ud over flere forskellige systemer, og det er altså ikke det samme som at fjerne det.

Derfor vil jeg gerne stille Folketinget nogle spørgsmål, inden vi tager en beslutning om det her. For det første vil jeg spørge, om vi kan forklare, præcis hvad der ændrer sig for en dansk håndværkervirksomhed, der køber og anvender blyholdigt loddetin, når Produktregistret bliver nedlagt. For det andet vil jeg spørge, om Folketinget kan dokumentere, hvilke oplysninger danske myndigheder fremover skal hente fra europæiske registre, og hvilke oplysninger man faktisk kommer til at arbejde med til daglig.

Herudover synes jeg, at vi skal tage stilling til, når vi pålægger virksomhederne nogle krav og altså fjerner et register, hvordan de her systemer kommer til at snakke sammen. Det er nogle af de spørgsmål, jeg synes vi skal have besvaret, inden vi pålægger erhvervslivet derude at tage stilling til det her. Det sidste er, om Folketinget har undersøgt, om vi kan samle eller forenkle de eksisterende ordninger, så danske virksomheder ikke skal bruge tid på at navigere imellem forskellige myndigheder, imellem den danske stat og EU osv.

For mig handler det sådan set ikke om, at vi skal fjerne sikkerheden – tværtimod. Det handler om, at vi skal fjerne det unødvendige papirarbejde, der kan komme ud af det her. Vi skal selvfølgelig have styr på farlige kemikalier, og vi skal selvfølgelig beskytte vores håndværkere og medarbejdere, men vi skal ikke have et system, hvor en selvstændig blikkenslager skal bruge mere tid på det administrative EU og det administrative Danmark.

Så hvis vi vil afbureaukratisere, så lad os gøre det ordentligt. Lad os ikke bare nedlægge et register og kalde det en besparelse. Lad os dokumentere, hvordan det rent faktisk bliver ude i erhvervslivet. Det er det, jeg ser frem til at bl.a. ministeren og Folketinget kan fremlægge, altså hvordan det i praksis vil fungere, hvis vi nedlægger Produktregistret. Tak for ordet.

Kl. 11:15

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Jeg antager, at de nævnte spørgsmål er nogle, som ordføreren ønsker at ministeren skal svare på, og at de dermed indgår i udvalgsarbejdet.

Der er ikke nogen, der har ønsket korte bemærkninger. Vi siger derfor tak til hr. Jacob Harris, og vi går videre. Da der ikke er flere, der har ønsket ordet, går vi videre til beskæftigelsesministeren. Værsgo.

Kl. 11:15

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
Mange tak til rækken af ordførere for en god behandling og for de mange bemærkninger til lovforslaget. Som flere har været inde på, er det regeringens ærinde med det her lovforslag at nedlægge Produktregistret, som er en gammel sag tilbage fra 1970'erne og blev oprettet som et fælles register mellem Arbejdstilsynet og Miljøstyrelsen.

Formålet med registeret var at samle oplysninger om stoffer og materialer på det danske marked. Det var, fordi man grundlæggende ikke havde den omfattende EU-kemikalielovgivning, som vi til gengæld i mellemtiden har fået. I dag – og heldigvis for det – er EU en meget stærk kraft, når det kommer til at regulere kemi, og det betyder bl.a., at der i dag er krav via EU om, at kemiske stoffer skal registreres, inden de overhovedet kommer på markedet i EU. Det er krav, der sikrer den nødvendige viden om stofferne for vores myndigheder, virksomheder, arbejdstagere og forbrugere.

Samtidig har vi EU's arbejdsmiljødirektiv, som også er blevet udbygget i mellemtiden. Det betyder, at arbejdsgiveren skal gennemføre en kemisk risikovurdering ved alt arbejde med farlig kemi, og at risikoen for udsættelse for farlig kemi altid skal forebygges eller fjernes. Produktregistrets betydning for myndighedernes vigtige opgaver er derfor i langt de fleste tilfælde blevet erstattet af EU-regulering. Så hvad efterlader det os så med? Det ville jo være politisk nemmere bare at lade det være og ikke stå her i dag, men jeg synes, at vi har en forpligtelse som politikere. Hvis vi kan se, at der bliver dobbeltregistreret, og hvis vi kan se, at vi kan sanere reglerne og lette byrderne og registeropgaverne for vores virksomheder, så har vi en forpligtelse til at gøre det, og det er det, vi står med i dag.

Der var en ordfører, der spurgte, om det her virkelig var det, der væltede læsset, og om det havde et omfang, der betød noget. Jeg påstår ikke, at det her revolutionerer hele byrdediskussionen, men lidt har også ret. I regeringen er vi optaget af, at vi har klare og enkle regler, at vi ikke dobbeltregulerer, og at vi også forholder os til de systemer, vi har opbygget, og har både viljen og modet til at se vores regler efter i sømmene, med blik for hvad for nogle oplysninger

myndighederne reelt har brug for, og om det kan gøres nemmere og mere simpelt for vores virksomheder.

Når man kigger det her efter i sømmene, må jeg bare sige, at min klare opfattelse af det her er, at nytten af Produktregistret ikke står mål med den byrde, der er for virksomhederne, og den byrde, der er ved at skulle anmelde til registeret, og derfor synes jeg, at det er det rigtige at nedlægge det. Det vil lette de administrative byrder for erhvervslivet. Der er en lang, lang række anmeldelser af produkter, de ikke længere skal lave til det her Produktregister, fordi det er blevet overhalet af EU-regulering. Derfor er jeg også glad for, at der lader til at være bred opbakning til det her.

Der har også været en række spørgsmål, der både er blevet sendt og blevet rejst i salen i dag, og der må jeg bare sige, at det er meget velkomment, især fordi vi jo er i den særlige situation, at registeret har ben i to ministerier og vi kan kun stå én minister her i dag, og det er mig, der står her som beskæftigelsesminister, fordi det har et ben i Arbejdstilsynet, men der er også miljøspørgsmål, som selvfølgelig også fortjener et svar, og derfor er det meget velkomment, at Folketinget inden andenbehandlingen melder spørgsmål ind og får svar.

Der er dog nogle af dem, jeg trods alt lige kan dvæle lidt ved, f.eks. spørgsmålet om, hvorvidt en deltidsstilling skal aflønnes med 1,4 mio. kr., og om vi bare pr. automatik på en eller anden måde lader pengene blive i systemet. Det er jeg selv meget optaget af at vi ikke gør. Det, der er tilfældet her, er, at vi i beskæftigelsesregi sparer 1,9 mio. kr. Miljøministeriet har behov for at lukke nogle enkelte huller, som det at fjerne Produktregistret efterlader, bl.a. når det kommer til POP-stoffer og offshorekemikalier, og derfor skal der bygges noget nyt, som er markant mindre end det nuværende Produktregister, men der skal dog alligevel bygges nyt. Det vurderes, at der skal bruges en deltidsstilling til det, *og* at man skal oprette nogle nye it-systemer, og det er dér, udgifterne ligger. Men det er altså stadig væk sådan, at man ikke bare har hevet de sidste 500.000 kr. med over, trods alt, så vi sidder faktisk og vurderer det meget nøje af hensyn til både vores offentlige udgifter og vores årsværk.

Kl. 11:21

Så var det Alternativets ordfører, der sagde, at hvis der tillades bare 1 g mere udledning med det her lovforslag, havde de ikke tænkt sig at stemme for. Der kan jeg i hvert fald sige, at det gør der ikke. Altså, det er ikke her, reguleringen af, hvad man må, ligger. Det vil sige, at vi har præcis de samme regler for, hvad man må udsættes for som arbejdstager i det her land, og at vi har præcis det samme regler for, hvad man må udlede, når man arbejder med kemi, og regeringen har ingen ambitioner om, at der skal svækkes hverken på de stramme regler, vi har om at beskytte vores vandmiljø eller vores arbejdsmiljøregler. Så der har vi en fælles ambition.

Men tak for en god drøftelse i dag. Jeg ser frem til den videre behandling, og vi vil selvfølgelig bestræbe os på, både fra min side, men også fra min kollegas side, at besvare de spørgsmål, der skulle være.

Kl. 11:21

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er ønske om korte bemærkninger. Først er det til hr. Jacob Harris.

Kl. 11:22

Jacob Harris (UFG):
Tak til ministeren. Ministeren nævnte før, at der ikke kommer til at være ændringer på arbejdsmiljøet eller hos Arbejdstilsynet. Det er sådan, at hvis man får besøg som blikkenslager ude på en byggeplads, skal man jo i dag kunne fremvise det her i Produktregisteret. Hvordan kommer det til at fungere i praksis nu, når vi fjerner det og det står nede i EU? Kommer man så ikke til at skulle stå og bøvle med noget EU-bureaukrati ude på en byggeplads som almindelig blikkenslager, når Arbejdstilsynet kommer forbi og beder om et produktblad i forhold til den loddede tagrende?

Kl. 11:22

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ministeren.

Kl. 11:22

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
Men det, der er kernen her, er, at vi i dag både har det gamle Produktregister og de nye EU-regler, og det vil sige, at når det kommer til beskæftigelsesområdet, er det ikke sådan, at vi så lige pludselig vælter noget nyt ud over virksomhederne. Vi fjerner noget af det, der er i dag, og det *vil* være en byrdelettelse. Vil det være revolutionerende? Nej, det tror jeg ikke. Men betyder det noget for den enkelte virksomhed, der i dag sidder og registrerer flere steder? Ja, det gør det da.

Kl. 11:23

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Jacob Harris.

Kl. 11:23

Jacob Harris (UFG):
Jeg er stadig ikke blevet helt klar på, hvad ministeren mener, i forhold til at vi stadig har et gammelt Produktregister, samtidig med at vi skal forholde os til det nede i EU. Hvordan bliver det mindre bureaukratisk? Altså, hvordan bliver det nemmere for en ganske almindelig selvstændig blikkenslager, som måske bare er sig selv eller måske bare har to ansatte? Jeg er blikkenslager, og jeg forstår det ikke. Hvordan vil de forstå det her ude på byggepladsen? Hvordan skal de forholde sig, når Arbejdstilsynet kommer?

Kl. 11:23

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ministeren.

Kl. 11:23

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
For det første er det jo et meget konkret eksempel, hvor vi har haft nogle gamle danske krav, og så har vi, også med dansk opbakning, indført nogle nye EU-reguleringer i de mellemliggende mere end 50 år, men har så på en eller anden måde alligevel bevaret vores gamle register, og det er tiden løbet fra, og derfor nedlægger vi nu det med det her lovforslag.

Når det kommer til, hvordan Arbejdstilsynet fører deres tilsyn og tilrettelægger deres tilsyn, så er budskabet fra Arbejdstilsynet til mig i den her proces, at Produktregistrets data *ikke* er relevante for Arbejdstilsynets tilrettelæggelse af tilsynet. Det kommer dybest set ned til, at registeret jo ikke indeholder oplysninger om, hvor og på hvilken virksomhed de anmeldte stoffer og materialer faktisk bliver anvendt. Derfor kan Arbejdstilsynet i forvejen ikke bruge Produktregistrets oplysninger til at tilrettelægge deres tilsyn, og dermed vil det heller ikke svække deres mulighed for at målrette tilsyn på kemi.

Kl. 11:24

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Pernille Vermund.

Kl. 11:24

Pernille Vermund (LA):
Tak. Det er jo meget fint, at ministeren på talerstolen prøver at præcisere, hvad det er for penge, der ryger over i Miljøministeriet, men i det lovforslag, som vi har fået på skrift, og det skema, der er over negative konsekvenser, står det ret præcist, og jeg citerer:

»Lovforslaget vil medføre en udgift for Miljøministeriet til drift af nye ordninger vedrørende offshore og POP-stoffer på ca. ½ årsværk årligt fra 2027.«

Der står ikke, at der vil blive brugt penge på alt muligt andet i ministeriet. Så det her er det, der vil blive brugt penge på i Miljøministeriet, og i kolonnen ved siden af står der, at det er 1,4 mio. kr., som overføres til Miljøministeriet. Så er der en fejl i skemaet her? Altså, er der noget, der ikke er oplyst? Og hvis der er, er der så fejl andre steder i bemærkningerne eller i lovforslaget? For jeg synes, det er ret relevant, når vi nu lovbehandler, at det, vi sidder med, er præcist.

Kl. 11:25

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ministeren.

Kl. 11:25

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
Jeg er meget optaget af, at det, der står og bliver oplyst i Folketinget i forbindelse med en lovbehandling, er fuldstændig præcist. Så lad os få det genbesøgt.

Men jeg synes ikke, der er nogen forskel på det, ordføreren siger at der skal laves hos min kollega i Miljøministeriet, og så det, jeg står og siger, nemlig at der vil være nogle enkelte behov for at oprette nye ting, lave nye særskilte indsatser, der dækker, hvad man mister med Produktregistret, og som handler om POP-stoffer, som handler om offshorekemikalier, og som, i hvert fald som jeg er oplyst – og det er jo ikke på mit eget område, men det er, som jeg er oplyst – bl.a. vil betyde, at der vil være en deltidsstilling, hvor man skal sidde og beskæftige sig med det her. De her registreringer skal jo så foregå et andet sted end Produktregistret, og det er det, der vil være udgifter til.

Kl. 11:26

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Pernille Vermund.

Kl. 11:26

Pernille Vermund (LA):
Men det er jo netop den deltidsstilling, som står i skemaet her, og som vi diskuterer. Det er en deltidsstilling, hvor man skal lave nogle nye opgaver i Miljøministeriet, og som medfører en overflytning af 1,4 mio. kr. fra dette ministerie til Miljøministeriet. Altså, på en eller anden måde må den deltidsstilling og de 1,4 mio. kr., som kommer over i Miljøministeriet, hænge sammen. Det gør de i hvert fald i skemaet. Hvis ikke de gør det, er der en fejl i skemaet, og hvis de hænger sammen, er det jo en enormt vellønnet deltidsstilling, og så kan jeg godt forstå, at hr. Kim Edberg Andersen overvejer at søge den stilling.

Kl. 11:27

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ministeren.

Kl. 11:27

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
Igen vil jeg sige, at det ikke er på mit ressort, men som jeg er oplyst, hænger det sammen. De her penge bliver sparet på mit eget område. Dem bruger vi så til at dække noget af det, der opstår af nye behov hos min kollega i Miljøministeriet i samme ombæring, når vi nedlægger Produktregistret, og det handler om de her POP-stoffer, og det handler om offshorekemikalier.

Jeg kan jo godt høre på ordførerkredsen i dag, at det er noget af det, der bl.a. fylder rigtig meget, altså hvad det her f.eks. betyder for havmiljøet. Offshorekemikalier er jo noget, vi skal have styr på, og derfor er det her også et behov, der følger i enden af at nedlægge Produktregistret.

Kl. 11:28

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 11:28

Torsten Gejl (ALT):
Nu må ministeren sige til, hvis det bliver for miljønørdet, men det er bare for at følge op på fru Pernille Vermunds spørgsmål. Jeg citerer også fra lovforslaget:

Produktregistret bruges også til at give Miljøministeriet overblik over ikkegodkendelsespligtige biocidprodukter fra det danske marked. For offshore-, olie- og gasanlæg skal kemikalier registreres med et PR-nummer. Udledning i havet kræver tilladelse fra Miljøstyrelsen.

Det her bortfalder så.

Reglerne skal sikre kontrol med udledning i havet af farlige kemikalier bygget på internationale regler under konvention for beskyttelse af havmiljøet i Nordøstatlanten.

Det bortfalder.

Er det rigtigt forstået, at det så genopbygges i Miljøministeriet? Det er, fordi ministeren siger, at kontrollen vil forblive den samme, men der er da, så vidt jeg kan se, noget, der bortfalder, og noget, der træder i stedet. Er det det, den stilling bl.a. skal bruges til, og bliver det en til en samme type kontrol?

Kl. 11:29

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ministeren.

Kl. 11:29

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
Tak for det. Det, jeg siger, er, at der ikke noget i det her lovforslag, der ændrer på, hvad reglerne for udledning er. Det vil sige, at vi tillader ikke mere udledning ved at nedlægge Produktregistret, men jeg ved, at min kollega i Miljøministeriet er præcis lige så optaget af de her miljøspørgsmål og dermed også meget optaget af at få skabt en dialog og allerede i gang med at skabe en dialog med de stemmer, der har rejst bekymringer, som følge af hvad det her kommer til at betyde. Så jeg tænker, at det er mest rigtigt, at min kollega i Miljøministeriet vil kunne svare på de her ting og måske i virkeligheden også, når dialogen fører til en konklusion, at holde ordførerkredsen i loop på det.

Kl. 11:29

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Er der ønske om den anden korte bemærkning? Nej, det er der ikke. Så går vi videre til hr. Kim Edberg Andersen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 11:29

Kim Edberg Andersen (DD):
Jeg tænkte nok, at det ikke var et job, jeg kunne søge, for jeg kan høre, at det indeholder andre ting. Men kritikken gik mere på, minister, at vi jo også er i en periode, hvor nye folketingsmedlemmer kommer herind og lærer af os alle sammen, at man kan kigge i det skema. Man kan kigge i det skema og få en forklaring på, hvad det er, pengene bliver brugt til. Der er en fejl i det skema, minister. Ministeren går selv på talerstolen og siger, at de 1,5 mio. kr. lidt er en halvtidsstilling. Vi har fået slået fast, også af Moderaterne, at den i hvert fald ikke er på 1,4 mio. kr., og at der så er andre ting, som også hører ind under det. Det, jeg egentlig bare appellerer til som folketingsmedlem, er, at vi bliver nødt til ikke at sjuske med det her

skema, når det er noget, vi bruger som et arbejdsredskab til at give ministeren lov til at ændre på noget.

Jeg tror, at ministeren og ministeriet har behov for at sende et nyt skema ud til os, der viser de her ting, som skemaet er tiltænkt. For det er et arbejdsredskab, vi bruger, og det er også derfor, jeg ironiserer over, at lønningerne i ministeriet til det her nok lige er høje nok. Derfor håber jeg, at ministeren tager det her ned, og at I regeringen får rettet op på det, for de her skemaer bliver vi altså nødt til at kunne stole på. Hvis I bruger penge og der er grunde til, at de skal være i skemaet, så skal grundene være udtømmende, for ellers har vi ikke en anelse, og så bliver det med slør for øjnene, og så kan vi ikke stole på skemaerne.

Kl. 11:31

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ministeren.

Kl. 11:31

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):
Jeg er enig med ordføreren i vigtigheden af, at den viden og den information, Folketinget får til at skulle forholde sig til et lovforslag på baggrund af, skal være præcis. Så det vil jeg bare bekræfte at jeg fuldstændig enig i.

Kl. 11:31

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ønskes den anden korte bemærkning? Nej, det er ikke tilfældet. Dermed siger vi tak til beskæftigelsesministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelses- og Ligestillingsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse i forhold til det, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 11:31

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 3. november 2026, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal øvrigt henvise til ugeplanen, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Kl. 11:32

Skriftlige meddelelser fra formanden

Socialudvalget har den 22. oktober 2026 afgivet beretning om forældelsesfrister på børneområdet og myndighedssvigt.
(Beretning nr. 1).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Mødet er hævet. (Kl. 11:32).
